

Dee woto u Masa Jesosi dee Johanisi sikifi

Wan wöutu a fesi.

Söö. Wë disi da di u fö pampia di ta taki u di libi u Masa Jesosi ku dee soni dee a fan di a bi dë a goonliba aki. Nöö wan u dee möön gaan mati fëën di bi ta waka ku ën hiniwanten, hën sikifi ën.

Nöö fa Johanisi mbei di pampia aki, nöö a tooka gaanfa ku di u Mateosi ku di u Maikusi ku di u Lukasi. Biga sömëni gaan soni de oto dii sëmbë taki Johanisi an taki, kuma di fa Masa Jesosi bi go a di sabana hën didibi ko tesi ën, ku di fa hën ku de dii bakama fëën bi go a di kununu liba hën a ko tooka a de wojo. An taki di fa Masa Jesosi ku dee bakama fëën bi sindo njan di lasiti njan. An taki andi di diingi ku di bëëë kë taki di de bi njan a di Pasika daka dë. An taki kumafa a bi go begi a di djai de kai Gëtiseimani. Dee lö oto naandë an dë a di pampia u Johanisi aki seei.

Ma a di pampia aki nöö i sa lesi fa Masa Jesosi bi fan ku Nikodemusi di bi ko néen a ndeti, ku di fa a fan ku di Samalia mujëë a di baaku wata. A di pampia aki i sa si fa a weki Lazalosi a dëdë. Di pampia aki ta konda finifini tu dee soni ku dee soni Masa Jesosi taki da dee bakama fëën bifö a dëdë, faa kötö de hati.

Nöö a 20:31 u di pampia aki, Johanisi seei taki faandi mbei a sikifi ën. A taa a sikifi ën fu te sëmbë lesi ën, nöö de musu biibi taa Masa Jesosi hën da di Könu di Gadu paamusi taa a o manda ko a goonliba

faa heepi libisëmbë. Hën da di Womi Mii u Gadu seei. Biga te i biibi sö kaa, nöö joo feni di libi u teego a Gadu.

A di pisi aki, de o taki soni u di Sëmbë de kai Di Wöötü u Gadu.

¹Söö. Wë dee sëmbë, mi da unu piimisi e, taa mi kë konda wan gaan soni da unu aki.¹⁻² A dë sö taa bifö hii soni u mundu bi seti, nöö di Sëmbë de ta kai di Wöötü u Gadu bi dë gaanduwe kaa. Nöö di Sëmbë dë ku Gadu bi dë makandi. Hën seei wë bi da Gadu e.

³Hën mbei hii dee soni dee dë a mundu tuu. Biga na wan soni seei dë di ko fëen seei, söndö hën mbei ën.

⁴Hën abi libi, nöö te wan sëmbë i feni libi nëen kaa, nöö i kumutu a dungu ko a limbo. Biga hëñseei da di limbo.

⁵Nöö di limbo dë ta sëndë seei a di dungu. Hii fa i si di dungu ta mbei möiti u tapëen, ma an sa tapëen möönsö.

⁶Söö. Wë u dë te wan pisi, hën wë Masa Gadu manda wan womi de kai Johanisi ko,

⁷faa konda soni a fesi u di Limbo di o ko abiti möön. Nöö fa a o konda soni fëen dë, a o kondëen fu hii sëmbë musu jei, be de biibi dee soni a o taki.

⁸Ma nöö di Johanisi dë, nëen da di Limbo eti e, ma ko a ko nöö faa konda dee soni dee a sabi u di Sëmbë di da di Limbo.

⁹Biga di Sëmbë di o ko dë, hën da di tuutuu Limbo di sa limbo hiniwan sëmbë wojo. Nöö abiti möön nöö a o ko a lanti wajaa u si.

¹⁰Nöö di Sëmbë di u ta konda soni fëen aki, nöö a ko a di goonliba aki tuu e, di goonliba di hëñseei

bi mbei. Ma dee sëmbë bi dë a di ten dë, de an bi sabi ambë dëën.

¹¹ Dee Dju sëmbë dee bi musu dë sëmbë fëën seei an tei ën u soni.

¹² Ma tökuseei sëmbë bi dë dee bi tei ën u soni, hën de ko biibi nëën liba. Nöö hiniwan sëmbë di tei ën sö kaa, nöö sö wan sëmbë a da i di leti fii ko miii u Gadu.

¹³ Ma na kumafa de ta pali miii a libisëmbë fasi e. Nönö. Ma fu di Gadu hën o wooko sö a i, nöö hën mbei joo ko miii fëën.

¹⁴ Nöö di Sëmbë u ta konda soni fëën aki di de ta kai di Wöutu u Gadu dë, a ko wan libisëmbë tuu e, nöö hën a ko libi a u mindi fu wan pisiten. Nöö u seei bi si di waiti fëën di a abi. Nöö di waiti u si nëën naandë, a dë di waiti di di wan kodo womi mii u Massa Gaangadu tö nöö sa abi. Biga fa a libi a u mindi aki, nöö nëën u si fa Gadu abi bunuhati u libisëmbë tjika. Nöö nëën u si tu kumafa a sabi hii soni gbelingbelin tjika, „leti kumafa a dë a Gadu wojo.“

¹⁵ Nöö kumafa u taki dë, Johanisi hën bi ta konda soni fëën. Nöö hën di a si ën, hën a bai taa: “Söö. Un si di Sëmbë dë nö? Hën wë mi bi ta konda da unu taa o ko a mi baka di hebi gaanfa möön mi. Mi, djunsudjunsu aki ufö de pali mi, ma hën a bi dë gaanduwe kaa a mundu. Nöö hën wë i si di dë e!”

¹⁶ Nöö di Sëmbë di i si Johanisi taki dë, nöö u seei ko sabi ën tu e, dee sëmbë. „Hën da Masa Jesosi Keesitu.“ Nöö fa di bunuhati fasi u Gadu dë nëën tjika dë, nöö u tuu ta feni sömëni bunu nëën baka na baka te a hia.

¹⁷ Biga a Mosesi Gadu bi manda dee wëti ko da u fuu hoi. Ma a Jesosi Keesitu a mbei u ko sabi

di bunuhati fasi fëën di a abi. Hën a mbei u ko sabi soni gbelingbelin tu, leti kumafa a dë a Gadu wojo. Sö wanlö gaangaan bunu u feni a Masa Jesosi e..

¹⁸ Dee sëmbë, fa Masa Gadu sai dë, na wan daka seei libisëmbë si ën ku wojo möönsö e. Ma di wan kodo Womi Mii fëën dë, di hën ku ën dë wan makandi te wata an sa pasa a de mindi, hën mbei u ko sabi ën awaa.

A di pisi aki de manda sëmbë go fini Johanisi di Dopuma.

Mat. 3:1-12; Maik. 1:1-8; Luk. 3:1-18

¹⁹ Wë nöö di juu Johanisi ko dë, nöö dee gaan hedima u Dju bi ta dë a di köndë de ta kai Jelusalen. Nöö hën dee hedima dë manda wanlö begima u Dju ku wanlö oto sëmbë ta wooko ku de makandi a di Gaan Wosu u Masa Gaangadu a Jelusalen dë, u de go hakisi Johanisi ee ambë dëen.

²⁰ Nöö hën dee sëmbë dë nango tefa de go dou a Johanisi, hën de hakisi ën ee hën da di Keesitu, di Heepima di Gadu bi paamusi taa a o manda ko a goonliba.

Nöö Johanisi an ganjan de. A piki de gbelin taa: “Nönö, na mi da di sëmbë dë e.”

²¹ Nöö hën de toona hakisi ën möön taa: “Wë a sa kë taa i da Elia di tjabukama u Gadu, hën weki toona ko nö?” Hën a piki taa: “Nönö, næën disi e.”

Hën de taa: “Wë di oto Tjabukama di Gadu bi o manda ko wë, hën da i nö?”

Hën a toona piki de möön taa: “Nönö, næën da mi e.”

²² Hën de taa: “Wë nöö ambë seei da i? Taki da u bumbuu, fuu sa toona go piki dee sëmbë dee manda u ko a i aki. Andi i ta taki fii seei?”

23 Nöö hën a taa: “Wan bi jei fa di tjabukama u Gadu de kai Jesaaja bi sikifi buta a di Buku u Gadu nöö? A taa:

U ta jei wan töngö kuma wan basia ta bai a di sabana taa,

‘Un seeka di pasi oo, be a ko dë tololoo da Masa!

‘Un seeka di libi fuunu buta a tatai liba! ’

Wë di sëmbë di Jesaaja bi taki abi di töngö dë, nöö hën wë disi e. Awaa di soni ta pasa kumafa Jesaaja bi taki.” Sö Johanisi piki dee sëmbë.

24 Nöö fa de ko ta hakisi Johanisi dee soni dë, nöö wanlö sëmbë u di Dju keiki paatëi de kai Falisei bi dë a dendu tu.

25 Nöö hën de toona hakisi ën taa: “Wë ja dë di Keesitu. Ja dë Elia. Ja dë di oto Tjabukama tu. Nöö andi mbei i ta dopu sëmbë u du?” Sö de hakisi ën.

26 Hën a taa: “Wë nönö, fa mi ta dopu sëmbë aki nöö an bigi sö e. Biga ku wata nöö mi ta dopu de. Ma wan sëmbë dë a unu mindi di wan sabi, nöö hën o du wan möön gaan wooko.

27 Hën wë mi ta taki da unu taa mi ta seeka di pasi da. Nöö fa a sai dë, a hei teee ma hei tjika fu mi sa dë futuboi fëen seei. Na di susu fëen seei mi sa lusu puu nëen futu.”

28 Nöö di kamian ka de ko ta fini Johanisi dee soni dë, a dë zuntu ku di kondë de kai Betania, a di oto së banda u di lio de kai Joodan Lio. Ala wë Johanisi ta dopu dee sëmbë.

A di pisi aki Johanisi ta taki soni u di Sikapu Mii u Gadu.

29 Nöö di dobooko fëen, nöö hën Johanisi si Masa Jesosi ta waka ta ko nëen. Hën a taa: “Un luku di Sikapu Mii u Gadu dë e. Hën wë Gadu manda faa

ko paka fu dee hogi du fu hii libisëmbë „kumafa de ta kii sikapu ta paka paima.“

³⁰ Nöö hën wë mi bi ta konda da unu taa mi ta seeka di pasi da. Nöö a hebi möön mi e. Biga a bi dë gaanduwe kaa bifö de pali mi.

³¹ “Nöö mi seepi tu, ma bi o sabi ën. Ma nøö fu soni fëen musu ko wajaa a limbo da u dee Isaëli sëmbë aki, hën mbei i si mi ko ta dopu sëmbë a di wata aki.” Sö Johanisi taki u Masa Jesosi.

³² Nöö un haika bunu fa Johanisi konda fëen e. A taa: “Mi seepi si di Akaa u Masa Gaangadu saka ko kuma wan pomba ko tan a di Sëmbë dë liba e.

³³ “Nöö ma bi o sabi ën, ma Masa Gadu di manda mi fu mi dopu sëmbë aki, nøö hën bi taki ën da mi a fesi. A taa di sëmbë di mi o si di Akaa fëen saka ko fika nëen liba, nøö hën da di Sëmbë di o dopu sëmbë ku di Akaa u Gadu.

³⁴ “Nöö di soni Gadu taki da mi dë, mi si ën tuu e. Nöö fëen mbei wë mi ta konda da unu gbelingbelin taa di Sëmbë i si dë, hën da di Womi Mii u Masa Gaangadu.” Sö Johanisi taki da de di ten dë.

A di pisi aki sëmbë ta o seti waka

a Masa Jesosi baka.

³⁵ Di dobooko möön, hën Johanisi ku tu u dee bakama fëen dë taanputaanpu a di wan seei kamian naandë.

³⁶ Te wan pisi hën Johanisi si Masa Jesosi ta waka ta pasa, hën a taa: “Un luku di Sikapu Mii u Gadu, hën wë di dë e.”

³⁷ Nöö di de tu sëmbë dë jei a taki sö, nøö hën de tei nëen baka wante ta faakëen.

38 Te wan pisi hën Masa Jesosi bia luku, hën a si de ta ko nëen baka. Nöö hën a hakisi de taa: “Andi un kë sö baa?”

Hën de piki taa: “Wë Labi, wë u kë ko sabi unsë i ta dë.” (“Labi” hën da “Mësitë” a de töngö.)

39 Hën a taa: “Wë antoobi. Un ko luku nöö woon si.”

Nöö hën wë de go. Nöö a di juu ten de go dë, nöö a bi dë kuma fö juu sapate, hën de fika ku ën dë tefa ndeti.

40 Wë nöö de tu sëmbë dee go ku Masa Jesosi naandë, wan u de de kai Andiasi, nöö a abi wan baaa fëen de kai Simon.

41 Nöö hën wë di de kumutu a Masa Jesosi dë, hën Andiasi go nëen baaa Simon wante. Hën a taki dëen taa: “Womi e, womi, u feni di sëmbë baa, di Gadu bi paamusi taa a o manda da u faa ko Könü fuu.”

42 Nöö hën a tjëen baaa Simon go a Masa Jesosi. Nöö hën wë di Masa Jesosi si de ko nëen, nöö hën a fan ku Simon taa: “Di mii u Jonasi aki, fa u dë aki de ta kai i Simon. Ma bakaten nöö de o bia ta kai i Kefasi e.” (Nöö Kefasi, hën kë taki “gaan sitonu.” Hën seei da “Petuisi”.)

Aki Nataniëli ko sabi

Masa Jesosi.

43 Nöö di dobooko fëen möön, nöö hën Masa Jesosi kë go a di pisiwata de kai Galilea. Hën a suku wan womi de ta kai Filipi tefa a si ën. Hën a taa: “Womi, mi kë i ko go ku mi e, baa.”

44 Nöö di soni mbei a kai Filipi. Biga a dë sëmbë u wan köndë u Galilea de kai Betisaida. Hën da di köndë u Andiasi ku ën baaa Petuisi tu.

45 Ma nöö ufö de go, nöö hën Filipi seei go a wan womi de kai Nataniëli, hën a fan ku ën taa: “Womi, u feni di sëmbë di Mosesi ku dee fesiten tjabukama bi sikifi soni fëën e. Di sëmbë dë, hën da Jesosi, di Mii u Josëfu u di köndë de kai Nazalëti.”

46 Nöö hën Nataniëli hakisi ën taa: “Ma wan bumbuu soni sa kumutu a Nazalëti nö, womi?”

Hën a piki ën taa: “Wë ko luku nöö joo si.” Hën de hopo nango a Masa Jesosi.

47 Nöö hën wë di Masa Jesosi si Nataniëli ta waka ta ko næën, hën a taa: “Un luku wan sëmbë ta ko aki. Bumbuu Isaëli sëmbë e. Biga aan ten seei a ta ganjan sëmbë möönsö.”

48 Nöö hën Nataniëli hakisi ën taa: “Wë unfa i du sabi mi baa?”

Hën a piki ën taa: “Mi bi si i sabi gaanduwe kaa a di ten i bi dë a di figa pau basu, ufö Filipi ko kai i.”

49 Nöö di soni bigi da Nataniëli tee, hën a taa: “Ee, aai Mësitë, i da di Mii u Gadu tuu e. I da di Könu fu u dee Isaëli sëmbë.”

50 Nöö hën Masa Jesosi taki dëën taa: “Awa, wë di mi taki sö da i taa mi bi si i a di figa pau basu, hën mbei i biibi sö nö? Wë joo si möön gaan foombó soni möön di dë e.”

51 Biga mi taki da unu gbelin, taa a a' wan ten woon si mundu jabi wajaa, nöö dee basia u Masa Gadu Kondë o kumutu a Mi di ko Libisëmbë Mii aki ta subi nango a Gadu ta saka ta ko.” Sô Masa Jesosi fan ku ën.

2

Aki Masa Jesosi go a wan toou.

¹ Nöö baka tu daka u dee soni u taki dë, nöö hën de hoi wan tööu wosu a di köndë u Galilea de kai Kana, nöö di mama u Masa Jesosi ko a di piizii.

² Nöö de bi kai Masa Jesosi ku u dee bakama fëen tu, fuu ko a di piizii.

³ Nöö hën wë u dë te wan pisi, hën di win u ta bebe ko kaba. Hën Masa Jesosi mama go næen go taki dëen taa: “Wë Baa o, gaan soni, di win u dee sëmbë kaba.”

⁴ Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Faandi mbei i ko a mi? Juu u mi an kisi eti e.”

⁵ Ma nöö hën di mama bia fan ku dee futuboi dee ta wooko a di wosu taa: “Haika e. Di soni di i si a o taki da unu, nöö hën fuun du e.”

⁶ Nöö de bi abi sikisi gaan sitonu djogu naandë. A dee djogu dë de bi guwenti u lai wata u wasi kumafa di wëti u dee Dju bi dë, nöö hiniwan u dee djogu ta hoi kuma wan höndö liti wata sö.

⁷ Nöö hën Masa Jesosi fan ku dee futuboi taa be de go ba wata lai a dee djogu naandë tuu. Nöö hën de go ta tja di wata ta tuwë a dee sikisi gaan gindi djogu dë te de fuu pöö.

⁸ Hën a taa: “Un go ba so u di wata tja go da di hedima u di piizii be a tesi ën luku.”

Nöö hën de ba di wata tja go da di hedima,

⁹ nöö hën di hedima tesi ën te a kaba. Ma nöö bifö de bi tjëen go dëen, nöö di sösö wata dë bi bia ko win kaa. Nöö fa di hedima tesi ën dë, an sabi naasë di win kumutu. Dee futuboi wanwan nöö sabi, biga de bi tja di wata lai a dee djogu.

Nöö hën di hedima u di piizii kai di tööuma a së.

¹⁰ A taa: “Womi, unfa di soni waka? Biga hii sëmbë lobi u da di suti win a fesi, nöö te dee sëmbë bebe te a tjika de ufö de o ta da de di möön sösö

wan awaa. Ma nöö i ja du sö. I hoi di suti win a baka hën i buta de bebe di sösö wan fosu, ufö i ko ta da di möön suti wan awaa. Mi kë sabi faandi mbei.”

11 Wë nöö fa di soni pasa dë a Kana a di pisi-wata u Galilea naandë, nöö hën da di fosu foondo wooko Masa Jesosi du e. Ku ën a mbei sëmbë si di Gadu fasi fëen di a abi, nöö hën u dee bakama fëen ko biibi möön taanga næën liba.

12 Nöö hën a baka u di dë, hën Masa Jesosi ku ën mama ku dee baaa fëen ku u dee bakama fëen tuu, hën u go a di köndë de kai Kapenaumi, hën u tan ala wantu daka.

Aki Masa Jesosi go a di Wosu

u Gadu a Jelusalen.

Mat. 21:12-13; Maik. 11:15-17; Luk. 19:45-46

13 Nöö di ten dë, di gaan daka fuu dee Dju de kai Pasika, juu fëen ko zuntu faa kai. Nöö hën Masa Jesosi tei pasi, nöö hën a go a Jelusalen.

14 Nöö hën a nango tefa a go dou a di gadii u di Gaan Wosu u Masa Gadu. Nöö hën a luku, hën a si hia sëmbë sai dë ta sei kau, ta sei sikapu, ta sei pomba. So sëmbë dë sindosindo ta tooka möni da dee sëmbë dee ta ko dë.

15 Nöö di a si dee soni de ta du a di Wosu, hën a tei wanlö tatai mbei wipi tefa a kaba. Nöö hën a buta ku dee sëmbë ta jaka de ku dee kau u de ku dee sikapu u de tuu ta puu a di gadii dë. Hën a ta du soni a di kamian teee, ta tombi dee tafa u dee tookamöнима ta tuwë djolou a goon ta paaja dee möni fanjaaan a goon dë.

16 Nöö hën a bai dee sëmbë ta sei pomba dë taa: “Un hopo kumutu aki ku dee soni fuunu dë, biga di wosu u mi Tata aki na wojowojo a dë e!”

17 Nöö fa a du dë, nöö hën wë u dee bakama fëen ko fusutan wan soni bi dë a Gadu Buku sikifisikifi taa: “Di biinga di mi ta biinga da di wosu fii, Gadu, a o njan di kaakiti u mi tuu fiaa.”

18 Wë nöö di soni Masa Jesosi du naandë an kai ku dee hedima u Dju seei. Hën de hakisi ën taa: “Womi, ambë manda i fii du di soni naandë? Un maaka joo da u fuu sabi taa Gadu da i leti u du sö.”

19 Hën Masa Jesosi piki de taa: “Un sa booko di Wosu u Masa Gadu aki, nöö baka dii daka mi o toona hopo ën baka.”

20 Hën de taa: “Höön, föteni-ku-sikisi jaa longi de tei kaa ta mbei di Wosu aki, nöö hën i taa i sa hopo ën a dii daka dendu nö?”

21 Ma nöö fa Masa Jesosi ta fan naandë, na di wosu dë a ta mëni. Ma a ta mëni hënseei sinkii. „Biga hën da di Wosu u Gadu kaa ka Gadu ta dë. Nöö Masa Jesosi sabi taa a bakaten nöö de o kii ën, ma a di u dii daka fëen nöö a o toona hopo baka.“

22 Nöö hën u dë te a bakaten di a hopo baka a dëdë tuu, bifö u dee bakama fëen ko mëni taa sö wan soni a bi taki. Nöö hën u ko biibi hii dee soni dee dë sikifisikifi a Gadu Buku ku dee soni dee Masa Jesosi seei bi fan ku u tuu awaa.

23 Wë ma nöö di juu ten dë di Masa Jesosi dë a Jelusalen faa njan di Pasika dë, nöö a du sömëni foombombo soni e, nöö fëen mbei sömëni sëmbë ko biibi nëen liba taa Gadu hën mandëen.

24 Ma hii fa de biibi ën dë seei, ma Masa Jesosi an ta futoou de möönsö. An hopo hënseei tuwë da de, biga a sabi libisëmbë fasi fa de dë.

25 Fa a sai dë, an bi a' fanöudu u sëmbë musu konda soni u libisëmbë dëen, biga a sabi gbelin hii soni di dë a de hati kaa.

3

A di pisi aki Masa Jesosi ku Nikodemusi ta fan.

1 Nöö di juu dë, wan Faliseima bi dë de ta kai Nikodemusi, nöö a bi dë wan u dee kuutuma u dee Dju.

2 Nöö hën wë a ko a Masa Jesosi a wan ndeti gbolo. A kai ën: "Mësitë o." Hën a piki.

A taa: "Wë u sabi taa i da wan leima di Gadu seei manda ko. Biga na wan sëmbë sa du dee gaan foombô wooko dee i ta du, ee na Gadu dë ku i."

3 Nöö hën Masa Jesosi piki ën taa: "Wë a bunu di i taki sö, mati. Ma mi o taki wan soni da i, nöö tuutuu soni seei a dë. Mi taki e, ee wan sëmbë i dë, nöö de an toona pai i fii feni wan njunjun libi baka, nöö ja o sa dë a dendum u dee sëmbë Gadu ta tii."

4 Nöö hën Nikodemusi hakisi ën taa: "Wë nöö unfa de o du pai wan sëmbë möön di ko gaangaan sëmbë kaa? A o toona go nëen mama bëë dendu, faa pai ën di u tu pasi nö?"

5 Hën a piki ën taa: "Be mi taki wan soni da i gbelin, mati. Fa de pai i a libisëmbë fasi aki, nöö an tjika eti e. Ma di Akaa u Gadu hën musu toona pai i a wan hii oto fasi baka. A musu da i wan njunjun libi a i akaa ufö joo sa dë a dendum u dee sëmbë Gadu ta tii."

6 Biga te de pai i a libisëmbë fasi, nöö i ta feni libi a i sinkii nöö. Ma te di Akaa u Gadu pai i, nöö i ta feni libi a i akaa.

7 "Nöö fa mi ta fan ku i aki, taa de musu toona pai i baka, nöö an musu dë gaan soni da i sö e.

8 Biga na hii soni mbei fii sa fusutëen wantewante.

“Luku fa u dë aki, di ventu ta böö nango ka a kë. Fa a ta mbei vuuu dë, di bai fëën nöö i ta jei, ma ja sabi naasë a ta kumutu, ja sabi naasë a nango tu. Wë sö nöö a dë tu ku hii dee sëmbë dee di Akaa u Gadu mbei ko pai baka fu de toona feni di njunjun libi u ta taki aki. Ja o fusutëen, ma joo sabi nöö taa sö a dë..”

9 Ma nöö fa Masa Jesosi ta fan dë, di soni toobi Nikodemusi eti. Hën a hakisi taa: “Unfa seei di soni dë o sa waka maingé?”

10 Hën Masa Jesosi toona piki ën taa: “Wë mati o, fa i dë wan gaan leima u Isaëli aki, nöö hën ja fusutan dee soni u ta taki aki eti ö?

11 “Wë haika e. Mi o taki da i gbelin taa uu sabi andi u ta taki e. Biga dee soni dee u si nöö de wë u ta konda. Ma nöö wan kë piki dee fan fuu.

12 Wë nöö ee wan kë piki te mi ta konda soni u di goonliba aki da unu, nöö unfa woon du piki te mi ta konda soni u Gadu?

13 Biga na wan sëmbë go ka Masa Gadu ta dë wan daka, boiti mi wanwan tö di kumutu nëën ala ko dë Libisëmbë Mii aki.

14 “Luku di soni di bi pasa a fesiten a di sabana. Gadu manda Mosesi faa mbei wan köpö sindeki hopo buta a liba, nöö hiniwan sëmbë di luku di sindeki dë ku biibi, nöö a ko bunu kaa. Wë nöö söseei de o hopo Mi di ko dë Libisëmbë Mii aki a liba tu e.

15 Nöö ee wan sëmbë i ta biibi a mi, nöö joo feni libi a Gadu fu teego.

16 “Wë biga Masa Gadu lobi libisëmbë sö tee a da de di wan kodo Womi Mii fëën di a abi. Nöö ee wan

sëmbë i ta biibi a di Mii fëën aki liba, nöö ja o lasi go kaba a sösö möönsö, ma i abi di libi u teego kaa.

¹⁷ Biga fa Masa Gadu manda di Mii fëën ko a goonliba aki, nöö an mandëën ko faa kuutu sëmbë tuwë go da sitaafu e. Ma a mandëën ko faa hai sëmbë puu a didibi basu, be de feni di libi u teego.

¹⁸ “Nöö ee wan sëmbë i ta biibi a di Mii u Gadu aki liba, nöö ja o kisi sitaafu a Gadu e. Ma ee ja kë biiibi ën, nöö Gadu kuutu i kaa fii kisi di sitaafu dë. Biga ja kë piki taa di Sëmbë aki, hën da di wan kodo mii u Gadu di a manda ko.

¹⁹ “Nöö di soni aki sö, hën da di soni mbei sö wan sëmbë musu kisi sitaafu. A dë sö taa Gàdu manda limbo ko a goonliba u limbo libisëmbë wojo, ma nöö de an këën. Fa de sai dë, de lobi di dungu möön di limbo. Biga de an kë disa di hogilibi u de fu de ko a di së u limbo.

²⁰ Biga di sëmbë di ta du hogi, hën ta buuse limbo. An o ko seei ka di limbo sa kai næën, fu di an kë u sëmbë si dee hogi a ta du.

²¹ “Ma nöö ee wan sëmbë ta libi leti, nöö hën aan toobi ee di limbo kai næën. Biga a kë u de si taa Gadu dë ku ën a dee soni a ta du.”

Sö Masa Jesosi fan ku Nikodemusi di ndeti dë.

A di pisi aki sö, Johanisi di Dopuma ku dee bakama fëën ta taki soni u Masa Jesosi.

²² Nöö a baka u di dë, nöö hën Masa Jesosi ku u dee bakama fëën kumutu „a Jelusalen dë“ nöö hën u go a wan oto kamian u Judea, fuu ku ën sa dë u wanwan ufö. Nöö hën u go dë ala te wan pisi, hën sëmbë ta ko a u ala fuu dopu de.

²³⁻²⁴ Wë nöö di juu dë, nöö de an bi buta Johanisi a dunguwosu eti e. Nöö hënseei dë a wan kamian

de kai Anon ta dopu sëmbë tu. Nöö di Anon dë, a dë zuntu ku di köndë de kai Salim, nöö naandë bi abi hia wata, hën mbei Johanisi ta dopu sëmbë ala. Nöö sömëni sëmbë ta ko næën tu faa dopu de.

25 Te wan pisi hën dee bakama u Johanisi ku wan oto sëmbë u Dju ko ta fia wan gaan fia a unfa i musu wasi ufö i sa ko limbo a Gadu wojo.

26 Nöö hën dee bakama u Johanisi ko næën, hën de taki dëen taa: “Wë Mësitë, ja jei nö? Di sëmbë u bi si ku i a di oto së banda ala, di i bi ta konda soni fëen nöömö dë, a dë leti a wan kamian ala ta dopu sëmbë seei tee a hia. Hii sëmbë nango næën ala gililili sö ta disa i.”

27 Nöö hën Johanisi piki de taa: “Un haika e, dee sëmbë. Na wan sëmbë sa feni sö wan hei ee na Gadu hën hei en sö e.

28 Nöö wan bi jei fa mi bi fan ku unu kaa nö, taa na mi da di Paamusi Könu, ma Gadu manda mi ko næën fesi nöö.

29 “Wë nöö fa di soni un taki ta pasa dë, nöö a dë leti kuma te wan womi o tööu ku wan mujëe, a o abi wan mati fëen ta seeka soni dëen. Nöö te di mati seeka te a kaba kaa, nöö a o go dë fëen pii, ta haika ee unfa soni ta waka. Nöö ee a si taa a ta waka bunu, nöö a o wai seei gaanfa. Na sö nö? Wë nöö di wai di mati u di tööuma ta wai dë, nöö hën da di wai di missei ta wai aki e.

30 Biga di Sëmbë dë hën musu ta hei nango nöömö, ma mi musu ta saka nango möönmöön.

31 “Biga wë di sëmbë di kumutu a Gadu nöö hën hei möön hii sëmbë. Mi, a goonliba aki de pai mi e. Hën mbei goonliba sëmbë nöö mi dë, nöö te mi ta fan mi ta taki soni nöö kumafa goonliba sëmbë sa fusutan soni. Ma di Sëmbë dë, fa a sai dë, hën a

musu hei möön hii sëmbë biga a Masa Gaangadu a kumutu.

³² Nöö fa a kumutu nëen dë, nöö a ta konda dee soni dee a si ku dee a jei a Gadu ala, ma tökuseei libisëmbë an kë tei dee soni a ta taki.

³³ “Ma ee wan sëmbë i ta piki taa dee soni a ta taki dë, de dë tuu, nöö hën da i ta sitampu taa dee soni Gadu seei ta taki, de dë tuu.

³⁴ Biga di Sëmbë dë, fa i si a sai dë, nöö Gadu wë mandéen e, nöö a ta konda soni leti kumafa Gadu ta dëen. Nöö i si fa Masa Gadu dëen di Akaa fëen dë nö? An dëen hafuhafu e, ma a dëen tuu seei ku telu faa sa ta wooko nëen liba nöömö.

³⁵ “Di sëmbë i si u ta taki aki sö, nöö Masa Gadu seei Mii a dë e, dee sëmbë. Nöö hën Tata lobi ën tee, nöö hën a buta hii soni nëen maun faa ta tii.

³⁶ Nöö ee wan sëmbë i ta biibi a di Womi Mii u Gadu i si dë, nöö i abi di libi u teego kaa. Ma ee wan sëmbë ja kë biibi ën, nöö ja o feni di libi dë möönsö, biga di hatiboonu u Gadu dë a i liba kaa.”

Sö Johanisi fan ku dee bakama fëen di daka dë te a kaba.

4

Aki Masa Jesosi ta fan ku

wan mujëë u Samalia.

¹ Wë nöö di juu dë, hën dee Faliseima ko jei taa sëmbë ta ko a Masa Jesosi te a hia faa dopu de. Nöö de ta fika ku ën dë ta ko bakama fëen, teefa dee bakama u Masa Jesosi ko hia möön dee u Johanisi seei.

² Ma nöö fa u ta taki aki seei, na Masa Jesosi ta dopu dee sëmbë e, ma u dee bakama fëen, u ta dopu de.

³ Nöö hën wë di Masa Jesosi ko jei taa sö dee Faliseima ko sabi fëen kaa, nöö hën a kumutu a Judea dë wante faa toona go a Galilea.

⁴ Ma nöö a musu latja pasa a di pisiwata de kai Samalia ufö a sa go dou.

⁵ Nöö hën u nango te u go dou a wan köndë u Samalia de ta kai Sikali. A dë zuntu ku wan pisi goon di di gaan sëmbë fuu de kai Jakopu bi da hën mii Josëfu.

⁶ Naandë Jakopu bi diki wan baaku wata fëen, nöö a sai dë eti. Wë nöö di juu dë, Masa Jesosi ko wei u waka, nöö hën a go sindo a di baaku bandja dë. Nöö a bi dë wan soni u tuwalufu juu sö u didia.

⁷ Te wan pisi nöö hën wan mujëë u di köndë naandë ko u ko ba wata. Hën Masa Jesosi hakisi ën taa: “Mujëë o, mi begi i, da mi wan piki wata mi bebe.”

⁸ (Di juu dë, u dee bakama fëen bi go a di köndë ganda u go bai sondi u njan.)

⁹ Nöö hën di mujëë hakisi ën taa: “Wë womi, unfa i sa hakisi mi wata u mi da i fii bebe? Na i da wan Dju nö? Wë mi da wan Samalia mujëë.” (Biga dee Dju ku dee Samalia sëmbë an ta koti.)

¹⁰ Nöö hën Masa Jesosi piki ën taa: “Wë mujëë, ee i bi sabi di bunu di Gadu kë da i, ku ee i bi sabi di Sëmbë ta hakisi fii dëën wata aki, nöö i bi o bia begi ën faa da i kuwakuwa wata fii sa feni libi nëën.”

¹¹ Nöö hën di mujëë piki ën taa: “Wë womi, fa i ta fan dë, nöö ja abi na wan wojo sondi naandë fii kisi wata, ufö di baaku aki fundu poi tu. Nöö naasë joo feni di wata dë u da mi?

¹² Fa i sai dë, i hei möön di gaan sëmbë fuu de kai Jakopu nö? Biga di baaku i si aki, nöö hën wë diki

ën da u, nöö hën seepi bi ta bebe di wata fëën, hën ku dee mii fëën ku dee mbeti fëën tuu.”

¹³ Nöö hën Masa Jesosi toona taki taa: “Wë di sëmbë ta bebe di wata aki sö, nöö dëëwata ta toona kisi ën.

¹⁴ Ma di sëmbë di o bebe di wata di mi o dëën, nöö hën dëëwata an o kisi möönsö a mundu. Biga di wata di mi o dëën, nöö a o dë néën dendu kuma wan kiikihedi ta kule wata ta ko nöömö. An o kabä möönsö. Nöö so wan sëmbë abi di libi u teego e.”

¹⁵ Nöö hën di mujëë taki dëën taa: “Wë womi o, wë mi kë di wata dë e baa, fu dëëwata an musu kisi mi möön. Nöö an o dë u mi ta ko aki ta ko ta ba wata hiniwanten möön.”

¹⁶ Hën Masa Jesosi taki dëën taa: “Wë antoobi. Go kai i manu be i ku én ko.”

¹⁷ Hën di mujëë taa: “Ambë? Mi nö? Ma a’ manu e!”

Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Söö mujëë, fa i piki naandë, ja ganjan e. Ja a’ manu tuu.

¹⁸ Biga feifi womi i tei tuwë kaa. Nöö di i ku ën sai naandë fa u dë aki, nöö an dë manu fii tu. Hën mbei mi taa i piki bunu.”

¹⁹ Nöö hën di mujëë taa: “Aai, womi, awaa mi si taa i da wan tjabukama u Gadu tuu.

²⁰ “Wë nöö dee gaan sëmbë fuu bi ta begi Gadu a di kuun aki sö. Ma un dee Dju taa Jelusalen ala da di möön bunu kamian fuu ta begi Gadu. Nöö unfa i ta taki u di soni dë?”

²¹ Hën Masa Jesosi taki dëën taa: “Mujëë, mi o taki wan soni da i aki, nöö i biibi mi e, taa wan ten ta ko, nöö na a di kununu i si aki, na a Jelusalen tu woo go u go begi Gadu di Tata fuu möön. „Biga

di kamian ka fuu begi ën, nëën o dë di gaan soni möön..»

22 “Ma nöö haika e. Fa i si un dee Samalia sëmbë ta begi Gadu aki sö, ma an dë taa sabi un sabi ën ufö un ta begi ën e. Ma nöö u dee Dju uu sabi ën kaa bifö u ta begi ën, biga a u di heepi u Gadu ta kumutu ta paaja go a oto sëmbë.

23 “Ma mi taki e, di soni dë seei an o dë gaan soni möön tu. Biga wan ten o ko, nöö a dë kaa tu, taa te sëmbë o begi Gadu u Tata, nöö ku hii de akaa de o ta begi ën ta hopo ën në a wan gbelingbelin fasi söndö ganjan. Nöö te i begi ën sö kaa, nöö hën da i ta begi ën a wan leti fasi. Nöö sö wanlö sëmbë Gadu ta suku u ta begi ën e.

24 “Biga fa Gadu sai dë an dë libisëmbë ku sinkii e, ma a dë akaa. Nöö ee wan sëmbë i kë begi ën, nöö ja musu begi ën a wan döösë fasi nöö e, ku ganjan. Nönö. Ma i musu ta hopo ën në ta begi ën a wan tuutuu fasi ku hii i akaa.”

25 Nöö hën di mujëë taa: “Wë i sabi nö? Un boo disa di oto ufö e, baa. Biga di Könu di Gadu bi paamusi u taa a o manda ko, nöö te a ko, nöö a o lei u hii soni möön fini.”

26 Nöö hën Masa Jesosi piki ën taa: “Mujëë o, di Sëmbë i taki dë, hën wë i si ta fan ku i aki kaa e.”

A di pisi aki dee bakama u

Masa Jesosi toona ko.

27 Nöö di juu dë, nöö u dee bakama u Masa Jesosi toona ko nëën. Nöö di u si taa a ta fan kù wan „Samalia“ mujëë nöö a bigi da u seei. Ma tökuseei na wan fuu hakisi ën ee andi a ta taki, ee nasö un oto de ta da naandë.

28 Nöö fa u mbei dë, hën di mujëë tuwë di djogu fëen disa dë, hën a kule go a köndë ganda. Nöö hën a go kai dee sëmbë ala taa:

29 “Un ko luku wan womi ala, dee sëmbë. A konda hii sondi dee mi bi du tuu da mi. A sa kë hën da di Könu di Gadu bi o manda da u nö?”

30 Nöö fa a fan dë, nöö hën dee sëmbë hopo gililili nango a Masa Jesosi.

31 Nöö di juu dë, u dee bakama bi dë a di baakuwata dë ta begi Masa Jesosi taa: “Mësitë o, wë fii ko njan.”

32 Hën a piki u taa: “Mi abi wan njanjan aki ta njan di wan sabi e, „nöö hën ta da mi kaakiti kaa.“

33 Nöö hën u ta hakisi u seei taa: “Wë a sa kë fa u go ala, nöö hën wan sëmbë tja soni u njan ko dëen aki a njan nö?”

34 Nöö hën Masa Jesosi piki u taa: “Di njanjan u mi, hën da te mi ta du dee soni di Sëmbë manda mi ko aki kë fu mi du, be di wooko fëen go dou.

35-37 “Wan jei fa de taki nö? De taa a fika fö liba nöö dee njanjan u dee goon o lepi u koti. Ma mi taki da unu taa, un hopo wojo luku dee njanjan u dee goon. De lepi tjika u koti kaa. „Biga ja ta si dee sëmbë ta ko gidjii ala nö?“ De lepi kaa e, fuu heepi de feni di libi u teego wantewante aki. U sa hai de tja ko buta a suwa seei. Nöö hën da u dee kotima ta feni u paima kaa.

“Nöö aki sö di nöngö ko tuu taa wan sëmbë ta paandi, di otowan ta koti. Nöö te di njanjan u di goon lepi, nöö di sëmbë di bi paandi ku di sëmbë di ta koti tuu ta wai makandi.

38 “Fa mi bi manda unu go dë, dee sëmbë, mi bi manda unu go fuun koti dee soni dee oto sëmbë bi

paandi. Dee otowan dë, de bi waka a unu fesi, nöö de bi wooko taanga ta konda di buka, nöö hën un ko a baka aki ko ta feni di wini. Biga awaa ufö dee sëmbë ta piki di buka.”

A di pisi aki hia sëmbë u

Samalia ko biibi a Masa

Jesosi liba.

39-40 Nöö di juu dë, dee Samalia sëmbë ko dou gidjii dë kaa. Nöö hën de begi Masa Jesosi faa tan ku de naandë. Nöö hën a fika ku de tu daka.

Wë nöö fa de bi ko nëen naandë, nöö sömëni u de bi ko biibi nëen kaa, fu di fan di di mujëë bi fan ku de taa, “A konda hii dee soni mi bi du tuu da mi.”

41 Ma nöö fa Masa Jesosi fika ku de dë, nöö hën sömëni oto sëmbë ko biibi nëen möön, fu dee wöutu u Gadu dee a tei ta lei de hedi.

42 Nöö hën de piki di mujëë taa: “U bi ta biibi fu di i bi fan ku u, ma nöö fa u dë aki u seepi jesi ko jei dee soni dee a taki. Nöö hën mbei u ko sabi tuutuu taa di Sëmbë i si aki, hën da di Paamusi Könu, di Heepima di Gadu manda ko u heepi hii sëmbë u goonliba.”

A di pisi aki Masa Jesosi kula wan womi mii u wan sëmbë.

43 Wë nöö kumafa u taki dë, Masa Jesosi fika dë tu daka a Samalia ala, nöö hën u kumutu dë. Hën u go dou a Galilea awaa.

44 Wë nöö Masa Jesosi bi taki taa wan tjabukama an ta feni nëbai nëen seei köndë.

45 Ma nöö „di pasi aki“ di a ko dou a Galilea, nöö dee sëmbë kisi ën seei ku wai. Biga sömëni u de bi dë a Jelusalen ta njan di Pasika piizii, nöö de bi si

fa Masa Jesosi bi du sömëni gaan foombomboombo soni ala. Hën wë mbei de wai ku ën gaanfa sö.

46-47 Nöö hën a toona go a Kana ka a bi mbei di wata bia ko win. Nöö di a go dou, hën wan womi kumutu a Kapenaumi ko næën. Di sëmbë aki, a dë wan lantima ta wooko da di Könu. Nöö di a jei taa sö Masa Jesosi kumutu a Judea ko a Kana dë, nöö hën a go næën wante go begi ën faa ko kula wan womi mii fëen dëen, biga a siki te a fika piki a dëdë.

48 Nöö hën Masa Jesosi taki dëen taa: “Söö, wë fa un dë aki, ee na un si foombomboombo, nöö wan o biibi mi möönsö nö?”

49 Ma nöö tökuseei hën di womi fan ku ën taa: “Mësitë o, gaantangi mi begi i baa, ko go heepi mi ku di mii u mi bifö a dëdë.”

50 Hën Masa Jesosi taki dëen taa: “Wë antoobi. Go fii a wosu e. Di mii fii an o dëdë, a libi kaa.” Nöö fa a fan ku di sëmbë dë, nöö a biibi, nöö hën a go fëen.

51 Nöö fa a tei pasi nango dë, te wan pisi hën dee futuboi fëen ko miti ën a pasi. Hën de tja buka ko dëen taa di mii libi, a bëté kaa.

52 Nöö hën a hakisi de taa: “Wë nöö na un juu u di daka di mii ko bëté?”

Hën de taa: “Jeside a di sonuati a di wan juu ten, nöö hën di fëbë an kisi ën möön e.”

53 Nöö hën di tata kai pakisei diin. Hën a si taa a kai leti a di ten Masa Jesosi bi fan ku ën dë taa di mii libi, an o dëdë. Nöö hën di de ko sabi sö kaa, nöö hën di womi ku hii dee sëmbë fëen wosu denu tuu fiaa ko biibi a Masa Jesosi.

54 Nöö di soni di i si pasa naandë, hën mbei di u tu gaan foombomboombo di Masa Jesosi du a Kana,

nöö a du ën di a kumutu a Judea toona ko a Galilea baka.

5

Aki Masa Jesosi kula wan suwakima a wan petiwata bandja.

¹ Nöö a baka u di dë, hën wan oto piizii u dee Dju o dë. Hën Masa Jesosi tei pasi hën a toona go a Jelusalen.

² Wë nöö di juu dë, wan peti wata bi dë a Jelusalen ganda, zuntu ku di djai dööbuka ka de ta tja dee sikapu ko a di köndë dendu. Di peti naandë sö, dee Dju bi ta kai ën Batesita, nöö de mbei feifi baiko lontu ën.

³ Nöö a dee baiko naandë sömëni sikima sai dë kandikandi: bookowojoma, sömëni lanlan sëmbë, de tuu sai dë [ta luku di ten di wata o seki].

⁴ Biga de taa a ta a' juu nöö wan basia u Gadu Kondë ta saka ko naandë ko seki di wata, nöö ee wan sëmbë i fosu go nama a di wata, nöö i sa ko bunu nöömö aluwasi un sootu siki i bi abi].

⁵ Wë nöö wan womi bi sai naandë, diiteni-ku-aiti jaa longi a siki, an sa hopo waka.

⁶ Nöö di Masa Jesosi go si ën kandikandi dë, nöö a sabi taa a bi sai dë longi kaa. Nöö hën a hakisi ën taa: "Wë womi, unfa wë? Ja kë ko bëtë nö?"

⁷ Hën a piki ën taa: "Wë awa, mi kë bëtë, ma ma abi sëmbë u tja mi go a di wata. Biga te a ta seki, nöö ufö mi penapena go dou næën nöö wan oto sëmbë bi go a mi fesi gaanduwe kaa."

⁸ Nöö hën Masa Jesosi taki dëën taa: "Wë antoobi. Hopo, nöö i tei di kama fii, nöö i waka go fii a wosu."

9 Nöö fa i si a taki dë, wantewante hën di womi ko bunu kaa. Hën a tei ën kama hën a go. Ma nöö di soni aki pasa leti a wan saba daka u dee Dju.

10 Nöö di a nango te wan pisi hën wanlö hedima u Dju ko si taa a ta waka ta tja di kama fëen. Hën de hakisi ën taa: “Womi, unfa i du ta tja di kama fii a di saba daka aki? Ja sabi di wëti taa ja musu wooko a saba ö?”

11 Hën a piki de taa: “Wë nönö, di sëmbë di kula mi, hën taki da mi taa mi musu hopo tei mi kama nöö mi go a mi wosu.”

12 Nöö hën de hakisi ën taa: “Ambë da di sëmbë di manda i sö?”

13 Ma nöö di sëmbë an bi sabi Masa Jesosi seei. Biga hia sëmbë bi dë a di kamian, nöö di a kulëen te a kaba, hën a fusi go fëen.

14 Ma nöö te wan pisi hën Masa Jesosi ko si di womi möön a di Wosu u Masa Gadu. Hën a fan ku ën taa: “Womi.” A piki. A taa: “Fa i si i ko bunu aki, nöö i musu kaba ku hogilibi e, ee nasö wan möön gaan soni o miti i.”

15 Nöö di di womi ko sabi Masa Jesosi, hën wë a go konda wante da dee Dju hedima taa Jesosi hën wë kulëen mbei a ko bunu.

Aki ta lei fa Masa Jesosi piki

dee Dju hedima.

16 Nöö di dee Dju hedima jei sö kaa, hën de bia buta ku Masa Jesosi taa a ta poi tjina fu di saba.

17 Nöö hën a piki de taa: “Wë mi tata an ta disa bunu fëen u du fu di a dë saba daka hedi e, nöö hën mbei miseei di Mii fëen aki, më sa disa bunu u du a saba tu.”

18 Wë nöö fa a piki de dë, nöö an bunu da dee hedima, nöö hën hati u de boonu seei te de ta suku köni u de feni ën kii. Biga na di tjina u di saba nöö a poi, ma a kai Gadu hën eigi tata ta mbei taa hën ku Gadu dë pei.

19 Nöö hën Masa Jesosi fan ku de, a taa: “Söö. Wë mi o taki wan soni da unu aki, nöö a tuu möön hii soni. Mi taki da unu e, taa fa mi ku mi Tata dë di wan tjika aki, ma sa du na wan soni mi wanwan möönsö söndö ën. Di soni mi si a ta du nöö hën nöö mi seei ta du tu, biga u tuu ta du di wan soni.

20 “Fa mi dë aki, mi Tata lobi mi e, nöö hii dee soni a ta du kaa tuu a ta lei mi. Nöö a o lei mi möön gaan soni eti u mi du möön leki dee un si aki kaa, nöö a o foombó unu seei.

21 Biga fa i si mi Tata ta weki dëdë sëmbë toona da de libi, nöö sö nöö mi di Mii fëën aki sa da hiniwan sëmbë di mi kë libi tu.

22 “Nöö na mi Tata ta kuutu libisëmbë e. Ma hii kuutu tuu a buta a mi maun.

23 Nöö di soni mbei a du sö, fu hii sëmbë musu sa hei mi di Mii fëën aki leti kumafa de ta hei mi Tata.

“Nöö sö e. Ee wan sëmbë an kai di Mii fëën aki gaan soni, nöö söseei an kai mi Tata di manda mi ko aki gaan soni tu.

24 “Nöö tuutuu mi o taki wan oto soni da unu, taa ee wan sëmbë i tei dee fan mi ta fan aki taa tuu nöö i ta biibi a di Sëmbë manda mi ko aki liba, nöö i abi di libi u teego kaa. De an o sa kuutu i tuwë go da di sitaafu u teego, biga i kumutu a di së u dëdë ko a di së u libi.

25 “Nöö mi taki da unu e, taa wan juu o dou nöö a dë kaa tu, taa dee sëmbë dee an bi feni di libi u Gadu eti o jei di fan u mi di Mii u Gadu aki. Nöö ee de piki mi, nöö de o feni libi.

²⁶ Biga leti kumafa Gadu hën abi libi, nöö sö nöö mi di Mii feen aki abi libi tu. Sö a buteën da mi kaa.

²⁷ Nöö hën a da mi di leti tu fu mi kuutu libisembë fu di mi seei ko dë libisembë miii.

²⁸ “Dee soni mi ta fan aki nöö de an musu bigi da unu poi e, dee sëmbë. Biga wan juu o dou, nöö hii dëdë sëmbë tuu o jei mi di Mii u Gadu aki ta kai de u de musu ko a kuutu, nöö de tuu o weki kumutu a geebi toona ko ku libi baka.

²⁹ Dee bi libi bunu a Gadu wojo, de o weki fu de libi ku Gadu fu teego. Ma nöö dee bi libi hogi a Gadu wojo, nöö de o toona weki fu de feni di sitaafu u teego. Sö mi o kuutu a de liba e.

³⁰ “Nöö te mi ta kuutu a sëmbë liba, nöö di kuutu u mi ta dë leti. Biga ma ta du na wan kodo soni mi wanwan, ma kumafa mi ta jei a mi Tata nöö sö nöö mi ta kuutu buta. Nöö ma ta du na wan wojo soni tu faa kai ku missei e, ma mi ta du dee soni dee ta kai ku mi Tata di manda mi ko aki.”

Aki Masa Jesosi ta lei dee fesima u Dju taa a abi kotoigima

ta taki soni feen.

³¹ Hën a taa: “Un haika e. Ee mi ta konda soni u missei da unu kumafa mi dë, nöö wan o kë piki mi e.

³² Ma nöö wan oto sëmbë ta konda soni u mi, hën da mi Tata, nöö a ta kondëen leti kumafa a dë.

³³ “Nöö Johanisi seei tu bi ta konda soni u mi. Unu seei bi manda sëmbë go fini ën u dee soni a bi ta konda, nöö fa i si a piki dë an ganjan unu e. Ma a piki unu leti kumafa a dë.

³⁴ “Ma nöö fa mi ta fan aki seei, ma an dë taa mi ta langi a dee soni libisembë ta taki u mi e. Ma

mi taki ën sö nöö fuun musu piki, be un feni libi u teego.

³⁵ Biga Johanisi bi dë kuma wan lampu sëndësëndë ta lei sëmbë di pasi, nöö a bi suti da unu fu wan pisiten. Di juu dë un bi kë jei ën seei.

³⁶ “Ma nöö wan oto soni möön dë eti di ta konda u mi, nöö a möön hebi möön dee fan u Johanisi seei. Hën da dee wooko dee mi Tata manda mi ko u mi ta du aki. Biga fa i si mi ta du dee foombó wooko aki, nöö de ta sitampu gbelin taa mi Tata Masa Gadu hën manda mi ko aki tuu.

³⁷ “Nöö fa a manda mi ko aki, hënsëei bi ta taki soni u mi tu. Ma kumafa un dë aki, un wan jei fan fëën wan daka. Wan si ën sabi wan daka tu.

³⁸ Fa un ta jei dee wöütu fëën dë, de an ta fika a unu hati möönsö. Biga wan kë piki mi, di Sëmbë di a manda ko da unu aki.”

³⁹ Hën a taki da de möön taa, “Wan oto soni dë möön di ta konda soni u mi, hën da di Buku u Gadu. Nöö un ta hulu di Buku dë ta bia nango ta ko kodo, fu di un sabi taa nëën un sa feni di libi u teego. „Wë nöö sö a dë tuu.“ Ma fu mi wë di Buku ta taki di taki e,

⁴⁰ ma wan kë ko a mi möönsö fuun sa feni di libi dë.

⁴¹ “Ma nöö fa mi ta fan aki, dee sëmbë, wan musu mëni taa pena mi ta këë e, fu di un libisëmbë wan kë hei mi. Nönö. Biga a Gadu nöö mi ta suku hei.

⁴²⁻⁴³ Ma nöö fa un sai dë, mi sabi unu taa wan lobi Gadu. Biga ee un bi lobi ën, nöö un bi o tei mi u soni. Biga fa mi ko aki, a Gadu në mi ko. Hën da mi Tata, nöö hën manda mi ko aki tuu. Ma nöö wan ta tei mi u soni möönsö. Ma te wan oto sëmbë hopo ko nëën seei në, nöö hën un ta tei u soni waiwai seei.

44 “Ma nöö fa mi fan dë, unfa un sa biibi mi? An foombo mi tu. Biga a libisëmbë nöö un ta suku u feni nëbai, ma wan a’ bisi möönsö fuun feni nëbai a di wan kodo Gadu u mundu.

45 “Ma nöö hii fa i si mi ta fan ku unu aki seei, dee sëmbë, ma wan musu mëni taa mi o tja unu go kaagi da mi Tata e. Ma wan sëmbë dë kabakaba kaa u kaagi unu. Hën da Mosesi di i si un ta buta mëni fuunu sö gaanfa nëen liba taa woon feni heepi a dee soni a sikifi buta dë.

46 Ma ee un bi biibi Mosesi tuu nöö an bi o toobi unu fuun sa biibi mi e, biga soni u mi wë a bi sikifi buta dë.

47 Nöö sö wë i si taa wan ta biibi dee soni a sikifi dë, nöö unfa un sa biibi dee soni mi ta fan ku unu aki?”

Sö Masa Jesosi fan ku dee hedima u Dju dë te a kaba.

6

A di pisi aki Masa Jesosi ta da feifi dusu sëmbë soni u njan.

Mat. 14:13-21; Maik. 6:30-44; Luk. 9:10-17

1 Hën u dë te wan daka hën u ku Masa Jesosi koti di ze u Galilea de kai Tibelia, go te a di oto së banda.

2.4 Hën u subi go sindo a wan kununu bandja. Nöö di ten dë, di gaan daka fuu dee Dju de kai Pasika ko zuntu faa kai.

Nöö di juu dë, wanlö gaan hila sëmbë ta lontu a futu ta faaka Masa Jesosi ta ko, fu di de bi si a du sömëni foombofoombo soni ta kula sömëni sikima.

5 Nöö fa u ku Masa Jesosi dë sindosindo naandë, te wan pisi hën a hopo wojo hën a si dee hia sëmbë ta ko.

Nöö hën a hakisi Filipi taa: “Wë womi, dee sëmbë ta ko dë, naasë woo feni soni u njan u da de?”

⁶ Ma fa a hakisi ën dë seei, ma a ta poobëën luku ee unfa di biibi fëën bigi tjika. Wë biga a bi saandi a o du kaa.

⁷ Hën Filipi piki ën a taa: “Wë Masa o, ee u bi wooko tu höndö daka seei, ma töku möni fëën an o tjika fuu bai soni u njan da dee hia sëmbë gidjii dë e. Aan fa fuu paati ën pikipiki te nöö a sa tjika de.”

⁸ Nöö hën Andiasi di baaa u Simon Petuisi taa:

⁹ “Wan mii dë aki abi feifi piki bëëë ku tu pikipiki fisi tö, ma nöö unfa dee soni dë sa du heepi dee hia sëmbë aki?”

¹⁰ Nöö di a taki sö, hën Masa Jesosi taa: “Antoobi.” Hën a manda u taa u musu mbei dee sëmbë sindo a goon, biga di kamian naandë bi dë ku hia ahun.

Nöö hën dee sëmbë saka sindo. Nöö fa de bi ko hia dë, nöö de dë feifi dusu womi „söndö de kondä dee mujëë ku dee mii.“ Sö dee sëmbë bi hia tjika.

¹¹ Nöö hën Masa Jesosi tei dee bëëë ku dee fisi dë, hën a da Gadu tangi te a kaba. Nöö hën a booko de pisipisi te a kaba, hën a tëndëën da u dee bakama fëën fuu paati da dee sëmbë.

¹² Nöö hën u tja go paati da de, hën de njan tefa de bëë fuu.

Nöö di de kaba u njan, nöö hën Masa Jesosi manda u taa: “Söö. Wë nöö be un go pii dee pisipisi dee fika e, be de an poi kaba a söö.”

¹³ Nöö hën u go pii te a fuu tuwalufu gaan manda. Sö a fika hia tjika u dee feifi bëëë dee sëmbë njan.

14 Wë nöö di dee sëmbë si di gaan soni Masa Jesosi du dë, nöö a bigi da de te na soni. Hën de taa: “Söö. Wë di soni aki an dë u fia. Di sëmbë i si aki, hën da di Tjabukama di i si Masa Gadu paamusi taa a o manda ko a goonliba.”

15 Nöö hën di de taki sö kaa, hën de kë kisi ën ku taanga buta könu u de wante. Ma nöö di Masa Jesosi sabi sö kaa, nöö hën a fusi kumutu a de mindi, hën a go a dee kununu ala hën wanwan.

A di pisi aki Masa Jesosi waka

a wata liba.

Mat. 14:22-33; Maik. 6:45-52

16-17 Nöö hën u sai dë tefa di ndeti buka, Masa Jesosi an ko möönsö, nöö hën u dee bakama fëëen go subi a di boto fuu aba go a Kapenaumi. Nöö di juu dë kamian ko ta dungu kaa.

18 Nöö hën di u nango te wan pisi, hën wan gaan ventu ko ta böö teee, di wata ta seki te na sondi.

19 Hën u ta puu ku taanga nango te u go kuma wan feifi kilomëti longi ku ka u bi kumutu, nöö hën u bia luku. Hën u si wan sëmbë ta waka ku futu a di wata liba ta ko a u. Nöö hën u ko fëëë te, u ta tëëmë tjatjatjatja sö, biga wa saandi da di soni ta ko a u dë. Nöö hii u di dë, Masa Jesosi wë gbolo, ma wa bi sabi.

20 Nöö hën a fan ku u taa: “Dee sëmbë, wan fëëë e. Mi wë disi.”

21 Nöö di u jei sö kaa, hën hati fuu ko kötö, nöö wa fëëë möön faa ko a di boto. Ma nöö fa i si a subi a di boto dë kaa, nöö te fuu mëni hën u dë a di oto së banda ala pii, ka u bi nango.

22 Di dobooko fëëen möön, hën dee hia sëmbë dee bi dë a di oto së banda ka u kumutu ala, hën de ko

foondo tee. De an sa naasë Masa Jesosi bi go. Biga oto boto an bi sai dë möönsö möön leki di fuu boto, nöö de sabi taa na u ku Masa Jesosi bi go di go.

²³ Nöö di juu dë wanlö gaan boto fu Tibelia Kondë ko tjökö naandë zuntu ku di kamian ka Masa Jesosi bi tei dee bëëë da Gadu tangi paati da de de njan.

²⁴ Nöö hën di dee sëmbë ko sabi taa Masa Jesosi an sai dë möön, u dee bakama fëën seei wa sai dë möön tu, hën de subi a dee gaan boto hën de koti ko a Kapenaumi.

A di pisi aki Masa Jesosi ta fan ku dee sëmbë taa hën da di bëëë di ta da sëmbë libi u teego.

Hën dee hia sëmbë ta suku Masa Jesosi

²⁵ teefa de ko si ën. Nöö hën de hakisi ën taa: “Mësitë o, na un ten seepi i ko aki baa?”

²⁶ Nöö hën Masa Jesosi taki da de taa: “Fa i si mi o fan ku unu aki, nöö tuutuu soni a dë e. Wan ta kule a mi baka fu di un ta fusutan dee foombwook mi ta du hedi e, ma fu di a dë taa mi bi da unu di bëëë un njan te bëë fuunu fuu.

²⁷ “Nöö mi taki e, taa wan musu ta biingga fuun feni di njanjan di ta hoi unu fu wan pisiten nöö e, dee sëmbë. Ma be un biingga fuun feni di njanjan di sa mbei un feni libi u teego. Di njanjan dë, Mi di ko Libisëmbë Mii aki nöö sa da unu ën e. Biga mi nöö Gadu si taa fiti faa da mi di taki fu da unu sö wan soni.”

²⁸ Nöö hën de piki ën taa: “Wë nöö unfa u musu du te nöö u sa du dee wooko Gadu kë fuu du?”

²⁹ Hën a piki de taa: “Di wooko Gadu kë nö? Hën nöö da fuun musu biibi a Mi di Sëmbë di a manda ko aki.”

30 Hën de toona hakisi ën taa: “Wë nöö un maaka joo lei u fuu sabi taa a i u musu biibi?

31 I sa du foombwookuma Mosesi nö? Biga hën bi ta da dee fesiten sëmbë fuu di njanjan de kai ‘mana’ hibiwan daka, u de njan a di gaan sabana kumafa di Buku taki taa: ‘Gadu Kondë bëëë a da de de njan.’ Nöö i sa du sö wan soni tu nö?”

32 Hën Masa Jesosi piki de taa: “Dee sëmbë, be mi taki wan tuutuu soni da unu e. Na Mosesi bi da de di mana dë e, ma mi Tata seei bi da de ën. Ma nöö fa mi taki dë seei, ma nëën bi da di tuutuu njanjan di ta kumutu a Gadu ala eti.

33 Biga awaa ufö a ta da libisëmbë di tuutuu njanjan awaa. Hën da di Sëmbë aki di kumutu nëën ala, nöö hën bumbuu möön di mana. Biga hën sa mbei sëmbë feni di tuutuu libi di dë u teego.”

34 Hën de taa: “Wë nöö Mësitë o, tide wante fii seti da u di njanjan dë, fuu sa ta njan mën nöömö.”

35 Nöö hën Masa Jesosi piki de taa: “Un haika e. Mi wë da di njanjan di i si mi ta taki dë, di ta da sëmbë libi u teego. Biga ee wan sëmbë i ko a mi, nöö hati fii an o hangi na wan soni möön. Ee i ta biibi a mi liba, nöö dëewata seei an o kisi i möön. „Biga joo dë bööböö.“

36 “Ma nöö a dë leti kumafa mi bi taki da unu dë kaa. Un ta si mi fa mi dë, ma wan ta kë piki taa Gadu hën manda mi ko aki.

37 Ma fa mi fan dë seei, ma hii dee sëmbë dee mi Tata Gadu ta da mi, nöö de tuu o ko a mi nöömö, nöö di sëmbë di ko a mi ma o jakëen möönsö.

38 “Biga fa mi kumutu a liba ala ko aki, dee sëmbë, ma ko u mi du kumafa mi kë e. Ma mi ko u mi du dee soni dee di Sëmbë manda mi ko kë u mi du.

39 Nöö andi da di kë fëën? Hën wë da ma musu lasi na wan u dee sëmbë dee a da mi, ma mi musu weki de a dëdë a di kaba lasiti daka.

40 “Tuu wë e, dee sëmbë, disi da di soni mi Tata kë, taa hiniwan sëmbë di ta si mi di Mii fëën aki nöö i biibi a mi liba, nöö di sëmbë dë i abi di libi u teego kaa. Nöö sö wan sëmbë mi o weki a di kaba lasiti daka.” Sö Masa Jesosi taki da dee hia sëmbë dee ko nëen dë.

41 Nöö fa de jei di fan fëën naandë taa hën da di njanjan di kumutu a liba, hën so u de tei en fu hogi seei. Hën de ta guunjëen,

42 taa: “Wë di mii aki sö, nëen da di mii u Josëfu de kai Jesosi nö? U sabi hën mama ku en tata, nöö unfa a sa taki da u taa a kumutu a liba?”

43 Nöö hën Masa Jesosi taa: “Dee sëmbë o, un disa di guunjan un ta guunjan mi naandë e.

44 Biga na wan sëmbë sa ko a mi ee na mi Tata di manda mi ko aki hën hai en ko. Nöö sö wan sëmbë, hën mi o weki a dëdë a di kaba lasiti daka.

45 “Wan jei fa dee tjabukama sikifi buta a di Buku u Gadu nö? De taa hii sëmbë tuu o kisi lei a Gadu. Wë nöö ee wan sëmbë i jei di lei u Gadu dë, nöö i tei en tja go a i hati, nöö a mi joo ko nöömö.

46 Biga fa sëmbë ta kisi lei a Gadu seei, ma na wan sëmbë bi si en ku wojo wan daka, boiti mi tö di kumutu nëen ala. „Hën mbei a mi i musu ko fii sabi soni fëën.“

47 Nöö fëën mbei mi taki da i tuutuu taa di sëmbë di ko biibi a mi, nöö hën feni di libi a Gadu di dë u teego.

48 “Mi taki da unu möön e, taa mi da di njanjan di ta da sëmbë gbelingbelin libi.

49 Dee fesiten sëmbë fuunu, de bi njan di mana a di sabana tuu, ma töku de bi dëdë.

50 Ma aki sö di njanjan dë awaa di kumutu a Gadu ko, nöö ee wan sëmbë i njan mën nöö ja o dëdë, ma joo feni di libi a Gadu di dë fu teego.

51 “Mi taki da unu möön e, dee sëmbë, taa mi da di njanjan ta da sëmbë libi. A Gadu mi kumutu, nöö di sëmbë di ta njan di njanjan aki hën abi di libi u teego. Nöö di njanjan di mi ta taki aki, nöö hën wë da di sinkii u mi aki, di mi o da fu hii goonliba sëmbë musu sa feni libi.”

52 Nöö di dee hedima u Dju jei a fan sö, hën de bigi ta fia ku deseei makandi taa: “Unfa di sëmbë aki sa da u hën sinkii fuu njan, maingë?”

53 Nöö hën Masa Jesosi piki de taa: “Tuutuu soni seei mi o taki da unu aki, dee sëmbë, taa ee wan sëmbë ja tei di sinkii u Mi di ko Libisëmbë Mii aki kuma njanjan fii, nöö ee ja tei di buuu u mi kuma wata di i ta bebe, nöö ja feni libi seei eti e.

54 Ma ee wan sëmbë i tei di sinkii u mi kuma njanjan fii u njan, nöö i tei di buuu u mi kuma wata fii u bebe, nöö i abi di libi u teego kaa, nöö mi o weki i a dëdë a di kaba lasiti daka.

55 “Biga di sinkii u mi aki, hën da di tuutuu njanjan fii njan ee i kë libi. Nöö di buuu u mi, hën da di tuutuu wata fii bebe.

56 Nöö ee wan sëmbë tei di sinkii u mi aki kuma njanjan fëen a ta njan, nöö a tei di buuu u mi kuma wata fëen a ta bebe, nöö mi ku di sëmbë dë ko di wan. Wa o paati ku u seei möönsö.

57 “Dee sëmbë o, fa mi Tata sai dë, nöö hën wë abi libi e, nöö hën toona da mi ën fu mi abi ën tu. Nöö hën manda mi ko aki. Nöö ee wan sëmbë tei

mi kuma njanjan fëën a ta njan, nöö di sëmbë dë hën mi o da di libi dë tu e.

⁵⁸ Fëën mbei mi taa mi da di njanjan di kumutu a Gadu ala di ta da sëmbë libi. An dë kuma di mana di dee fesiten sëmbë fuunu bi njan, biga wë de bi dëdë, ma ee wan sëmbë njan di njanjan aki sö, hën o abi di libi u teego.”

⁵⁹ Nöö a sö wan fasi Masa Jesosi ta lei dee sëmbë e, a di keikiwosu u dee Dju a Kapenaumi.

Aki sëmbë bia go disa

Masa Jesosi.

⁶⁰ Nöö fa dee sëmbë dee bi ta waka a Masa Jesosi baka jei di fan a fan dë, nöö hën sömëni u de taa: “Maingë, andi da dee soni a ta lei dë? Ambë tjika u tei de?”

⁶¹ Ma nöö Masa Jesosi sabi kaa taa sö de ta fan, nöö hën a fan ku de taa: “Wë di soni mi taki dë, hën taanga da unu fuun tei sö nö?

⁶² Wë nöö unfa seei a o dë da unu te un si Mi di ko dë Libisëmbë Mii aki toona go a liba ka mi bi kumutu?

⁶³ Dee soni dee mi fan ku unu dë, na a sösö sinkii fasi un musu fusutan de e. Biga sinkii soni an sa heepi i fii feni di lö libi dë. Ma Akaa soni mi fan naandë, nöö ee i tei ën, nöö joo feni di libi u teego.

⁶⁴ Ma nöö fa mi ta biingga ku unu aki seei, so fuunu an kë piki mi.” Biga Masa Jesosi bi sabi gaanduwe kaa ambë ku ambë an o kë biibi ën, nöö a sabi di sëmbë di o sei ën a bakaten tu.

⁶⁵ Nöö hën a toona taki da de taa: “Di soni aki wë mbei mi taki da unu taa na wan sëmbë sa ko a mi ee na mi Tata da i taanga.”

66 Nöö kumutu a di ten naandë, hën sömëni u dee sëmbë bi ta waka nëen baka kumutu go disëen, de an dë ku ën möön.

67 Nöö hën a bia hakisi u dee tuwalufu bakama fëen dee a bi pii tei apaiti taa: “Unfa un pakisei baa? Un kë go tu nö?”

68 Nöö hën Simon Petuisi piki ën taa: “Masa o, na ambë seei u sa go möönsö? Biga i nöö abi dee wöötu dee ta da sëmbë libi u teego.

69 Nöö u ta biibi a i liba, biga u sabi taa i da di Paamusi Könu, di Mii u Gadu gbelingbelin di a manda ko.”

70 Nöö hën a piki de taa: “Awa, sö un ta piki tuu. Ma nöö a dendu fuun dee tuwalufu womi mi pii tei aki, wan fuunu dë didibi e.”

71 Fa a taki naandë, nöö di mii u Simon Isikaliotu de kai Judasi, hën wë da di sëmbë a ta taki. Biga hii fa i si a dë a dendu fuu dee tuwalufu bakama u Masa Jesosi seei, ma hën o sei ën a bakaten.

7

Aki Masa Jesosi o go a wan piizii u dee Dju sëmbë.

1 Nöö a baka u di dë, hën Masa Jesosi ta waka a dee köndökondë fu Galilea. An nango a dee köndë u Judea ala möön, fu di dee hedima u Dju ta watji ën fu de feni ën kii.

2 Ma nöö di juu dë, wan oto piizii fuu dee Dju sëmbë de ta njan bi zuntu faa kai. A dee daka dë, u ta mbei tjékëliba „ta toona mëni fa dee gaan sëmbë fuu bi libi a di sabana hii föteni jaa longi.“

3 Nöö hën dee baaa u Masa Jesosi ko ta kaakei ën taa: “Womi, andi i ta fika aki u du? Na a Judea ala

fii go nöö, fu dee sëmbë dee lo' u nama ku i si dee foombwooko i ta du.

⁴ Biga ee wan sëmbë ta suku nëbai, nöö an o ta dë tjubitjubi, ma a o go lei ën seei a lanti wajaa be hii mundu si ën. Wë nöö di i ta du dee soni aki kaa, nöö fii go a lanti ala e, be de si i.”

⁵ Biga wë hii fa de dë baaa fëën seei, ma de an ta biibi ën. Hën wë mbei de fan sö.

⁶⁻⁸ Nöö hën Masa Jesosi piki de taa: “Awa, mi sa go, ma di ten u mi an kisi eti e. Ma be un go nöö. Biga hiniwan juu uun kë, nöö un sa go ala. Fa un dë aki, dee sëmbë u di goonliba aki an ta buuse unu, ma mi de ta buuse. De an sa si mi a wojo seei, fu di mi ta konda da de gbelingbelin taa de an ta libi bunu a Gadu wojo. Nöö be unu wanwan go a di piizii e.”

⁹ Nöö di a fan ku de sö kaa, hën de de go, ma hën a fika a Galilea naandë ufö.

¹⁰ Ma baka u di de go, nöö hën a tei pasi faa go a di piizii awaa. Ma fa a nango naandë, an waka u lanti si ën. A waka a wan tjubi fasi sö.

¹¹ Nöö di juu dë, fa de dë a di piizii dendu a Jelusalen naandë, nöö dee hedima u Dju ta watji ën ta hakisi taa: “Naasë a dë? Unsë di womi dë?”

¹² Nöö dee hia sëmbë dee ko a di piizii naandë, nöö deseei ta taki soni fëën tu. So u de ta gafëën taa a dë bumbuu sëmbë. Otowan taa: “Nönö huun, a dë wan ganjansëmbëma, politikima.”

¹³ Ma hii fa de ta fan naandë seei ma na wajaa a lanti, biga de ta fëëe dee hedima u Dju.

*A di pisi aki, Masa Jesosi ko
dou a di piizii.*

14 Nöö dee daka dee de buta u de njan di piizii nöö de pasa mindi kaa bifö Masa Jesosi ko dou awaa. Hën a go fëen wante a di gadii u di Wosu u Masa Gaangadu, nöö hën a seti lei sëmbë.

15 Nöö dee hedima u Dju ko sai dë ta haikëen tu, nöö de ko foondo seei teee, de taa: “Wë unfa di lagilagi sëmbë aki ko sabi soni sö, ma na a dee siköö fuu a go?”

16 Hën Masa Jesosi bia piki de. A taa: “Dee sëmbë, un haika e. Di lei i si mi ta lei aki, nöö na a mi a kumutu e. Ma di Sëmbë di manda mi ko aki, næen a kumutu.

17 Nöö ee wan sëmbë i ta hangi fii du fa Gadu kë nöö joo sabi ee a Gadu di lei u mi ta kumutu, ee missei sondi mi ta tei ta taki.

18 “Ma nöö ee wan sëmbë hopo ta konda soni fëen seei, nöö nëbai nöö a ta suku, na sö a dë nö? Ma ee a ta suku nëbai da di sëmbë di mandëen ko, nöö di sëmbë dë dë bumbuu sëmbë kaa. Na politiki a ta naki.”

19 Nöö hën a taa: “Dee sëmbë, na Mosesi bi tja dee wëti u Gadu ko da unu nö? Hën mbei un ta hei en sö. Ma töku na wan fuunu kë hoi dee wëti dë, biga un kë kii mi. Nöö mi kë sa faandi mbei.”

20 Nöö hën de piki en taa: “Soni hën ko a i hedi nö, womi? Ambë da di sëmbë di kë kii i?”

21 Nöö hën a taa: “Fa mi dë aki, wan kodo foondo wooko tö mi du a saba, hën wë a bigi da unu te wan saanfa fuun du.

22 Ma nöö unu, hiniwanten un ta poi saba. Biga Mosesi bi da unu wan wëti taa un musu koti di maaka u Dju a dee womi mii fuunu sinkii, te de abi aiti daka u di de pai en. Ma nöö tökuseei na a

Mosesi ten wë di wëti dë kumutu e, ma sensi a dee oto gaan sëmbë fuunu dee bi dë ufö ën.

²³ Nöö ee wan sëmbë ko a unu fuun koti di maaka a di mii fëen sinkii dëën, nöö ee a kai a saba daka seei ma un ta koti ën waiwai fu di di wëti musu hoi. Wë nöö na wooko un ta wooko a di saba dë nö?

“Wë nöö faandi mbei un musu ta guunjan mi u di mi heepi wan sëmbë ko bumbuu ku telu a saba daka?

²⁴ I si ö? Wan musu ta kuutu soni hesihesi sö e, dee sëmbë, ma un musu ta wegi soni luku fini ufö un kuutu, nöö di kuutu fuunu o dë leti.” Sö Masa Jesosi fan ku dee hedima naandë.

Di pisi aki ta lei i kumafa sëmbë ta mëni u Masa Jesosi.

²⁵ Nöö fa dee sëmbë u Jelusalen dë ta haika di fan u Masa Jesosi, nöö so u de ta hakisi taa: “Wë di sëmbë aki, nëen dee hedima fuu bi ta suku u kii nö?

²⁶ Nöö hën a ko dë aki ta fan a lanti dendu wajaa sö. Ma na wan sëmbë dë aki ta suku u tapëen seei. Wë a sa kë sonte dee hedima fuu ko si taa hën da di Paamusi Könu di Gadu bi o manda ko nö?

²⁷ Ma ee de ta mëni sö seei, ma u sabi naasë di sëmbë aki kumutu. U sabi ën bumbuu. Ma te di Paamusi Könu ko, sëmbë an o sabi naasë a kumutu.”

²⁸ Nöö di de fan sö, hën Masa Jesosi bai fan möön taanga ka a dë a di djai dendu dë taa: “Awa, un sabi mi tuu, di da un taa un sabi naasë mi kumutu. Ma tökuseei wan sabi fini fëen eti e. Biga fa mi ko aki, ma ko u mi seepi ma wan Sëmbë hën manda mi ko. Nöö di Sëmbë dë an ta ganjan sëmbë. Ma fa uun sai dë, wan sabi di Sëmbë mi ta taki aki möönsö.

29 Ma nöö mii sabi ën biga nëën ala mi kumutu. Hën manda mi ko aki.”

30 Nöö fa a fan dë, nöö di fan fëën an kai ku dee hedima seei, nöö hën de kë kisi ën tja go. Ma tökuseei na wan sëmbë panjëën, biga di juu fëën an dou eti.

31 Ma nöö hii fa dee hedima bi ta suku ën u kisi seei, ma wanlö hila sëmbë sai dë ko ta biibi nëën. Biga de taa: “Wë mi hakisi e, te di Paamusi Könu ko, nöö a o sa du möön gaan foombwooko möön fa di sëmbë aki ta du nö?”

32 Nöö fa dee lanti ta fan kusikusi naandë, nöö dee Faliseima an kë jei seei taa sö de ta mëni u Masa Jesosi taa hën da di Paamusi Könu. Nöö hën de go a dee Gaan Begima dee ta dë a di Gaan Keikiwosu dë, hën de fiti buka makandi. Nöö hën de manda dee wakitima dee ta watji di Wosu taa be de go kisi Jesosi tja ko da de.

33 Di juu dë, Masa Jesosi ta fan ku dee sëmbë eti. A taa: “Wan sati pisiten nöö mi o dë ku unu möön eti e, nöö mi o toona go a di Sëmbë di bi manda mi ko aki.

34 A di juu dë woon ta suku mi te un wei, ma wan o feni mi möönsö. Biga ka mi o go dë, wan o sa ko dou ala e.”

35 Nöö hën dee Dju hedima hakisi deseei taa: “Wë nöö naasë di womi aki sa go maingë te nöö wa o sa si ën möön? A sa kë taa a o go a dee oto köndë ka dee Dju sëmbë fuu paaja go, faa musu go ta lei dee oto köndë sëmbë nö?

36 Andi da di oto a ta taki naandë taa woon suku mi te un wei, wan o si mi möön, nöö ka mi o go nöö wan o sa dou ala?”

37 Nöö di kaba lasiti daka u di piizii dë, hën bigi möön hii dee oto daka tuu. Nöö a di daka dë, hën Masa Jesosi hopo taanpu hën a bai taa: “Ee wan sëmbë dëewata kisi i nöö be i ko a mi e, ko tei wata fii bebe.

38 Biga a sikifi a Masa Gadu Buku taa, di sëmbë di ko biibi a mi nöö a o dë nëen hati dendu kuma wan kiiki hedi ta kule wata ta ko nöömö, ta tja di libi u teego ta paaja.”

39 Wë nöö fa a fan naandë, a ta taki u di Akaa u Gadu di dee sëmbë ta biibi nëen o kisi a bakaten. Biga di juu dë, sëmbë an bi kisi di Akaa eti fu di Masa Jesosi an bi toona go a Gadu Kondë faa feni di nëbai fëen eti.

40 Nöö di dee sëmbë jei fa a bai dë, hën so u de taa: “Maingë, di sëmbë dë, a musu u dë di Tjabukama di Gadu bi o manda ko e.”

41 Otowan taa: “Hën di Paamusi Könu seei di dë wante.” Otowan taa: “Hun? Nönö, na a Galilea di Paamusi Könu bi o kumutu e.”

42 Biga Gadu Buku taki taa a o dë wan bakamii u Dafiti, nöö a Betelehem a o kumutu, ka Dafiti bi ta libi.”

43 Nöö da sö dee sëmbë ko paati fu Masa Jesosi hedi.

44 So u de kë go kisi ën seei fu de tja go a kuutu, ma tökuseei na wan sëmbë panjëen möönsö.

Aki ta lei fa dee Dju hedima buuse Masa Jesosi tjika.

45 Nöö fa de mbei dë, hën wë dee wakitima toona go a dee Faliseima ku dee Gaan Begima, dee bi manda de ko. Hën dee hedima hakisi de taa: “Unfa wë? Wan kisi ën tja ko nö?”

46 Hën de taa: “Wë nönö. Fa u jei di fan fëën te u kaba dë, nöö a bigi da u poi. Biga wa jei na wan sëmbë fan sö wan daka.”

47 Nöö hën dee Faliseima taa: “Ambëë? A ganjan unu kisi tu nö?”

48 Fa u dë aki, un jei wan daka taa wan fuu dee takima ku dee Faliseima aki ko biibi nëen ö?

49 Wan sabi taa dee lagilagi sëmbë sösö wan dë, dee na sabi wan wojo soni u Gadu wëti, de nöö ta biibi ën nö? Helu u de tu!”

50 Nöö fa de fan dë, nöö Nikodemusi di bi go fan ku Masa Jesosi a wan ndeti, nöö hënseei dë wan u dee hedima tu. Nöö hën a hakisi de taa:

51 “Wë nöö unfa di wëti fuu dë? U sa kuutu wan sëmbë da sitaafu söndö u dëen pasi faa fan, fuu sabi taa hogi a du tuu nö?”

52 Nöö hën de piki ën taa: “Aa, fa u dë aki, nöö i seei dë a di së u dee Galilea sëmbë tu nö? Wë go suku a di Buku luku ee unsë joo si taa wan tjabukama u Gadu kumutu a Galilea wan daka.”

[
53 Nöö fa de fan dë, nöö hën hii sëmbë booko paaja go u de a wosu.

8

1 Ma nöö Masa Jesosi hën a go a di kununu de kai Oleifi Kununu.

A di pisi aki de tja wan mujëë ko a Masa Jesosi di de bi kisi ku waka manu.

2 Nöö di dobooko fëën mamate biten, hën Masa Jesosi toona ko a di Wosu u Masa Gadu möön. Nöö fa a ko dë, nöö hën hii sëmbë hai ko wante nëen naandë, hën a seeka sindo faa lei de.

3 Nöö di juu dë, dee Sabima u Wëti ku dee Faliseima tja wan mujëë ko næën naandë. A dë sö taa de kisi di mujëë dë ku wan womi, hën de tjëën ko buta taanputaanpu leti a dee hia sëmbë fesi dë.

4 Hën de taki da Masa Jesosi taa: “Wë Mësitë o, di mujëë aki, hën wë u kisi ku womi djunsu dë nöö hën wë u tjëën ko a i.

5 Wë nöö a dee wëti Mosesi bi da u, nöö a taa te u kisi wan mujëë sö nöö u musu naki ën ku sitonu kii. Nöö unfa ii taki u di soni dë?” Sö de hakisi ën.

6 Ma nöö fa de ta hakisi ën dë, taapu tö nöö de ta seti dëën sö fu de feni föutu næën u de tjëën go kaagi. Ma nöö Masa Jesosi an piki de, hën a bendi ta sikifi soni ku ën finga a goon.

7 Hën de ta buta ku ën nöömö faa musu taki wan soni.

Te wan pisi hën a hopo taanpu. Hën a taa: “Luku, di fuunu di si taa a dë söndö föutu a Gadu wojo, nöö be a hiti di fosu sitonu naki di mujëë.”

8 Hën di a fan sö kaa, hën a toona bendi ta sikifi soni ku finga a goon möön.

9-10 Nöö di dee sëmbë bi tja di mujëë ko dë jei sö, nöö hën de bia ta fusi nango u de oto a oto baka, seti a dee gaan wan te dou a dee möön njönku wan. Biga de tuu ko si taa de an dë söndö föutu a Gadu wojo.

Nöö hën Masa Jesosi hopo taanpu, nöö an si na wan kodo sëmbë dë möön boiti di mujëë wanwan tö sai dë taanputaanpu. Hën a hakisi ën taa: “Wë mujëë o, unsë dee sëmbë dee tja i ko aki dë? De an da i sitaafu möön nö?”

11 Hën a taa: “Wë nönö, Mësitë.”

Nöö hën a taa: “Söö, wë antoobi. Nöö missei, ma o da i sitaafu tu. Nöö i toona go fii, ma te i go nöö na du hogi möön e, mujëe.”]

A di pisi aki dee hedima u dee Dju ta fia ku Masa Jesosi.

¹² Nöö hën Masa Jesosi toona seti fan ku dee sëmbë dee bi ko næen naandë. A taa: “Mi da di limbo u di goonliba aki e. Hën mbei ee wan sëmbë i ta waka a mi baka nöö ja o waka a dungu möönsö, ma fusutan fii o dë limbolimbo gbegedee. Biga i kisi di libi u Gadu kaa.”

¹³ Nöö di a taki sö, hën dee Faliseima buta ku ën wante. De taa: “Haika fa i ta fan fii seei naandë. Ja abi na wan sëmbë u dë kotoigima da i, hën mbei sëmbë an sa piki di fan fii taa tuutuu soni i ta taki.”

¹⁴ Hën Masa Jesosi piki de taa: “Ee soni u missei mi ta konda seei, ma nöö tuutuu soni mi ta taki e. Biga mii sabi naasë mi kumutu, nöö mi sabi naasë mi nango tu. Ma fa un sai dë, un wan sabi dee soni dë.

¹⁵ “Nöö fa un ta kuutu mi aki, un ta kuutu mi a libisëmbë fasi nöö. Ma fa mi dë aki, ma ta kuutu na wan sëmbë.

¹⁶ Ma te mi o kuutu, nöö di kuutu u mi o dë leti e, biga na mi wanwan o kuutu ën. Ma mi ku mi Tata di manda mi ko aki tuu o kuutu ën makandi.

¹⁷ “Nöö unfa a dë a di wëti fuunu, dee sëmbë? Na tu sëmbë musu taki di wan soni ufö de sa piki taa tuu nö?”

¹⁸ Wë nöö mi dë wan sëmbë ta kotoigi da missei kaa, nöö di otowan hën da mi Tata di manda mi ko aki.”

¹⁹ Nöö hën de hakisi ën taa: “Sö nö? Wë naasë di tata fii dë?”

Hën a piki de taa: “Wë di wan sabi mi, hën mbei wë wan sabi mi Tata. Ma ee un bi sabi ambë da mi, nöö un bi o sabi ambë da mi Tata tu.”

20 Nöö dee fan Masa Jesosi ta fan naandë, nöö a fan de leti a di Wosu u Masa Gaangadu dendu, zuntu ku di kamian ka de ta tja möni ko u da Gadu. Ma nöö fa hii sëmbë bi dë gidjii dë seei, ma töku na wan sëmbë kisi ën panjan, biga di juu fëen an dou eti.

A di pisi aki Masa Jesosi ku dee hedima u Dju ta fan eti.

21 Nöö hën a toona fan ku de möön taa: “Mi o go, nöö woon suku mi te un wei ma wan o sa dou ka mi nango e. Nöö woon dëdë söndö Gadu puuunu a bëë u dee hogidu fuunu.”

22 Nöö hën di a taki sö, hën dee hedima u Dju taa: “Wë unsë a o go di a taa ka a o go wa o sa dou ala? A sa kë a o go kii ën seei nö, maingë?”

23 Ma nöö hën a taki da de taa: “Un haika e, uun dë u goonliba aki, ma nöö mii dë u Gadu.

24 Nöö fa mi taki da unu taa woon dëdë söndö Gadu puuunu a bëë u dee hogi du fuunu aki, nöö tuu e. Biga ee wan kë piki mi taa mi da di Sëmbë di mi taki da unu taa mi dë aki, nöö woon dëdë a dee hogi du fuunu liba söndö Gadu puuunu a bëë.”

25 Nöö hën de hakisi ën taa: “Wë fa i ta fan dë, ambë seei da i?”

Nöö hën a piki de taa: “Mi da di Sëmbë di mi ta taki da unu nöömö kaa taa mi dë. Hën nöö mi dë eti.

26 Nöö fa mi dë aki, mi abi sömëni soni u mi sa tei kuutuunu, ma nöö ma o du sö e. Biga di Sëmbë di manda mi ko aki, nöö dee sondi dee a ta taki da mi

nöö de nöö mi ta tei ta taki. Nöö tuutuu sondi a ta taki e, dee sëmbë. I sa futoou ën.”

²⁷ Ma nöö fa Masa Jesosi ta fan naandë, de an ta fusutan taa soni fëën Tata Masa Gadu a ta taki.

²⁸ Fëën mbei a taki da de taa, “Te di daka woon hopo Mi di ko Libisëmbë Mii aki buta a liba bifö woon ko sabi ambë da mi awaa. Nöö a di ten dë, nöö woon ko si taa ma ta du na wan wojo sondi u mi seei, söseei tu ma ta fan wan soni u miseei, ma dee soni mi Tata lei mi, nöö de mi ta taki.

²⁹ Nöö fa a manda mi ko aki, nöö a ta dë ku mi tu e. An ta disa mi wanwan möönsö, biga hiniwan juu mi ta du dee sondi dee ta kai ku ën.”

³⁰ Nöö di dee hia sëmbë bi sai dë jei fa a fan, nöö sömëni u de bia ko biibi nëën, „te kisi so u dee hedima u Dju„.

A di pisi aki Masa Jesosi ta taki da de taa de an dë tuutuu bakamii u Abahamu.

³¹ Nöö hën Masa Jesosi fan ku dee „hedima u „Dju dee ko biibi ën dë taa: “Ee un ta hoi dee lei mi ta lei unu aki nango nöömö, nöö woon ko dë bakama u mi tuutuu.

³² Nöö woon ko sabi sondi gbelingbelin, leti kumafa a dë a Gadu wojo. Nöö te un ko sabi sondi sö kaa, nöö a o mbei un ko fii kumutu a di saafu un sai dë.”

³³ Nöö hën de piki ën taa: “Ambëë? Fa uu dë aki, u da Abahamu böngö. Hën da gaan sëmbë fuu. Na wan ten u bi dë saafu a sëmbë basu wan daka. Nöö unfa i sa taa woo ko fii kumutu a saafu?”

³⁴ Nöö hën Masa Jesosi piki de taa: “Fu tuutuu mi taki da unu taa ee wan sëmbë i ta du hogi nango nöömö, nöö saafu wë i dë a hogi du basu e.

35 “Nöö ee i dë saafu ta wooko da wan famii, nöö ja a' wan tan kamian a di famii dë möönsö. Biga saafu nöö i dë. Ma nöö di sëmbë di dë miii u di famii, nöö hën o dë a di famii nöömö, nöö hën o abi taki a di wosu dendu.”

36 Wë nöö ee di Mii u Gadu aki, hën puu i a saafu mbei i ko fii, nöö i ko fii tuutuu seei.

37 “Dee sëmbë, fa un sai dë, mi sabi taa unu da dee böngö u Abahamu, ma nöö wan ta djei ën e. Biga un dë kabakaba u kii mi fu di wan kë tei dee soni mi ta lei unu aki. Ee Abahamu wë, an bi o du sö o.

38 Fa mi dë aki, mi ta lei unu dee sondi dee mi si ku dee mijei a mi Tata, ma nöö unu ta du dee sondi dee un si a di tata fuunu.”

39 Nöö hën de piki ën taa: “Un tata fuu i ta taki dë? Na di böngö u Tata Abahamu u dë nö?”

Hën a piki de taa: “Ee un bi dë dee gbelingbelin böngö u Abahamu, nöö un bi o libi kuma hën.

40 Ma un dë kabakaba u kii mi, hii fa mi da di Sëmbë di ta lei unu dee tuutuu soni u Gadu dee misieei jei næën. Abahamu an bi o du sö wan soni e.

41 Ma uun ta du dee soni dee un si a unu tata, hën mbei un kë kii mi.”

Nöö hën de piki ën taa: “Wë nöö fa i ta fan dë, i kë mbei taa u da oto tata mii nö? Nönö. Masa Gaangadu mii seei u dë. Hën nöö da u Tata.”

42 Nöö hën Masa Jesosi piki de taa: “Ee Gadu hën bi da unu tata, nöö un bi o lobi mi e, biga næën ala mi kumutu ko aki. Hën seei wë manda mi ko aki.

43 Nöö faandi mbei wan ta fusutan dee soni mi ta taki aki? A dë fu di wan dë a di fa fuun tei de, hën wë mbei e.

44 “Di didibi seei wë da unu tata e, dee sëmbë. Biga dee soni dee a lo’ u du, nöö deseei wë un ta kë du dë kaa. Fa a sai dë, sensi a di seti u mundu a bi ta kii sëmbë kaa. An nama wan daka seei a tuu soni möönsö, biga di soni de kai tuu, an dë nëen hati seei. Mindi soni, hën da di hiniwan daka fan fëen di a ta fan kaa, biga nëen mindi soni ku lëgedë kumutu.

45 Nöö fu di un nama ku ën, hën wë mbei wan kë piki mi a dee tuutuu soni mi ta lei unu aki.

46 “Fa un dë aki, na wan fuunu sa lei finga a mi taa mi du hogi wan daka möönsö. Wë ee wan sa lei sö, nöö hën da tuutuu soni nöö mi ta taki. Nöö faandi mbei wan kë piki mi?

47 Na fu di wan dë sëmbë u Gadu nö? Aai, hën wë mbei. Wë biga di sëmbë di dë u Gadu nöö hën ta haika Gadu woto.”

48 Nöö hën de piki ën taa: “Söö. Wa bi taki leti o, taa ju da wan takusëmbëma, ju Samalia sëmbë ju? Wan hogi soni wë dë a i liba ta fan dee lö fan naandë!”

49 Hën Masa Jesosi piki de taa: “Nönö e, dee sëmbë. Na soni hën dë a mi liba e, ma mi Tata në hën nöö mi ta suku u bai. Ma unu ta wisiwasi mi.

50 Ma nöö ma a’ toobi, biga ma ta suku nëbai da miseei. Ma nöö wan Sëmbë dë di ta suku ën da mi, nöö hën ta kuutu buta ambë fiti nëbai ku ambë an fiti.

51 „Nöö ka a hei mi tjika aki,“ nöö fu tuutuu mi taki da unu taa ee wan sëmbë ta hoi dee soni mi ta fan aki, nöö an o dëdë kaba a söösö möönsö.”

52 Nöö hën dee Dju hedima piki ën taa: “Söö. Awaa u ko si gbelin taa wan didibi hën dë a i liba tuu, „fa i ko ta fan dee laulau fan naandë“. Biga Abahamu dëdë gaanduwe kaa, söseei dee fesiten

tjabukama tu. Ma nöö ii ko dë aki ta bai taa ee wan sëmbë ta hoi a dee lei fii nöö an o dëdë möönsö.

⁵³ Fa i sai dë, i hei möön Abahamu ku dee oto tjabukama u Gadu dee dëdë kaa nö? Unfa seei i ta mëni fii seei?"

⁵⁴ Hën Masa Jesosi piki de taa: "Ee miseei ta hei miseei, nöö an dë wan wojo sondi. Ma mi Tata di un taa hën da Gadu fuunu, hën ta hei mi e.

⁵⁵ Nöö hii fa un taa a dë unu Gadu ma töku wan sabi ën, ma nöö mii sabi ën. Ee mi taa ma sabi ën, nöö hën da mi dë wan lëgëdëma kuma unu. Ma nöö mii sabi ën e, nöö mi ta hoi dee taki fëën tu.

⁵⁶ Nöö Abahamu, di gaan sëmbë fuunu, bi wai tumusi e, di a sabi taa a o si di daka di mi o ko a goonliba aki. Wë nöö a si ën tu, nöö a wai seei."

⁵⁷ Fa a fan dë, hën de mbei: "Höön, andi i ta taki dë? Fa I sai naandë, ja gaandi dou feifiteni jaa eti, hën i bai taa i si Abahamu nö?"

⁵⁸ Nöö hën Masa Jesosi piki de taa: "Tuutuu mi taki da unu taa bifö de paï Abahamu, nöö mi bi dë gaanduwe kaa."

⁵⁹ „Nöö fa a piki dë, nöö de jei seei gbelin taa a taki taa hëndseei da Gadu.“ Nöö hën de kule go kisi sitonu mii u de naki ën kii. Ma nöö Masa Jesosi fusi a de dendu pala kumutu a di Wosu dë go fëën.

9

*A di pisi aki Masa Jesosi kula wan bookowojoma
a*

wan saba daka.

¹ Nöö hën fa Masa Jesosi nango dë, te wan pisi hën a si wan bookowojoma di de bi pali sö.

² Nöö hën u dee bakama fëën hakisi ën taa: "Wë Mësitë o, fa de pali di sëmbë bookobookowojo aki,

hogi hën tata ku ën mama du mbei de pali ën sö nö,
naa nëen seei a kumutu?”

³ Nöö hën a piki u taa: “Nönö, na hogi di womi
aki du e, na hogi hën mama ku ën tata du tu. Ma
a ko pasa sö u di kaakiti u Masa Gadu musu ko a
limbo nëen libi.

⁴ Fa u dë aki, nöö u abi ten eti fuu ta wooko da di
Sëmbë di manda mi ko aki, biga didia dë eti. Ma te
wan pisi ndeti o ko, nöö na wan sëmbë o sa wooko
möön.

⁵ Hën mbei solanga mi dë a goonliba aki, nöö mi
da di Limbo di ta limbo sëmbë u di goonliba aki
wojo.”

⁶ Nöö fa a fan naandë, hën a tunta a goon
wante. Nöö hën a mbei ën pötöpötö, hën a lobi a
di bookowojoma naandë wojo.

⁷ Nöö hën a taki dëen taa be a go wasi a di tobo
de kai Siloam. (Nöö di “Siloam” dë, hën kë taki “de
mandëen”.)

Nöö hën di sëmbë go, hën a go wasi te a kaba. Nöö
fa a du naandë, hën wojo fëen limbo gbegedee, a
ko ta si soni, nöö hën a toona go fëen a wosu.

⁸ Wë nöö di a dou a wosu, hën dee sëmbë ku ën
ta libi bandja ku bandja naandë, ku dee oto sëmbë
dee bi naa si ën ta pidi möni, hën de ko si ën naandë.

Hën de ta hakisi taa: “Wë nöö di sëmbë aki, nëen
u bi ta si sindosindo ta pidi möni nö?”

⁹ Otowan taa: “Hën seei wë di dë e.”

Otowan taa: “Nönö, nëen. Oto sëmbë nöö wë djei
ën sö.”

Ma nöö hënseei piki taa: “Mi seei wë disi wante
e, dee sëmbë!”

¹⁰ Hën de taa: “Wë nöö unfa a waka wojo fii jabi
te i ko ta si soni baa?”

¹¹ Hën a piki de taa: “Wan womi de kai Jesosi hën wë mbei wan pötöpötö lobi a mi wojo, hën a manda mi u mi go wasi a di tobo de kai Siloam. Nöö hën di mi go wasi, nöö hën mi ko ta si soni.”

¹² Hën de hakisi ën taa: “Wë nöö naasë di sëmbë dë?”

Hën a taa: “Wë nönö, ma sabi.”

¹³ Nöö hën wanlö sëmbë bi sai naandë tei ën tja go a dee Faliseima.

¹⁴ Wë biga di daka di i si Masa Jesosi kulëën naandë, nöö a bi dë leti a wan saba.

¹⁵ Hën dee Faliseima hakisi ën taa: “Wë womi, unfa i du ko ta si soni? Kondéen da u.”

Hën di sëmbë piki taa: “Wë di sëmbë tei doti mbei pötöpötö lobi a mi wojo, hën mi go wasi. Hën wë wojo u mi ko limbo, mi ko ta si soni e.”

¹⁶ Nöö hën so u dee Faliseima taa: “Hön, di sëmbë naandë, na a Gadu a kumutu e. Biga an hoi di saba.”

Ma dee otowan u de taa: “Ma wan hogi sëmbë an bi o sa du sö wan gaan foondo soni e.” Hën de kisi toobi ku deseei naandë.

¹⁷ Nöö hën de toona bendi ko a di sëmbë di wojo bi booko naandë baka, hën de taa: “Wë ju a bi kula mbei i ko ta si sondi. Nöö unfa fëen ii taki?”

Hën a taa: “Wë mi si taa a dë wan tjabukama u Gadu.”

¹⁸ Ma nöö de an kë piki seei taa de bi pai ën bookobookowojo ma nöö fa u dë aki a ko ta si soni. Nöö hën de dë a di taki tee, hën de kai hën tata ku ën mama ko.

¹⁹ Hën de hakisi de taa: “Wë di sëmbë aki sö, miii fuunu nö? Nöö bookobookowojo un bi pai ën nö? Nöö unfa a waka ufö a ko ta si soni fa u dë aki? Un piki u boo jei.”

20 Nöö hën di tata ku di mama piki de taa: “Wë u sabi taa a dë miii fuu, nöö u sabi gbelingbelin tu taa u bi pali ën bookobookowojo.

21 Ma nöö fa a waka ufö a ko ta si soni, nöö di dë wa sabi. Nöö wa sabi tu ambë da di sëmbë di kulëen te a ko ta si soni. Ma nöö di a dë gaangaan sëmbë kaa, nöö a kandë un sa hakisi ën seei i si, be hënseei fan ku unu.”

22 Nöö sö di tata ku di mama u di womi piki, u di de fëëe dee hedima u Dju. Biga wë de bi buta taa ee wan sëmbë ta piki taa Jesosi hën da di Paamusi Könu, nöö de o puu i a keiki.

23 Hën mbei de piki a di lö fasi dë taa: “Un hakisi hënseei biga a ko gaan sëmbë kaa.”

24 Nöö hën de toona kai di womi di u tu pasi ko a de.

Hën de taki dëen taa: “Wë womi, fa i fan dë, u kë jei ën möön. Ma nöö i musu hopo maun a liba soi a Gadu fesi taa tuutuu soni gbelin joo taki awaa. Biga u sabi taa di sëmbë di i taa hën kula i dë, nöö takulibima a dë e.”

25 Nöö hën di sëmbë piki de taa: “Wë ee a dë takulibima nöö di dë ma sabi. Ma wan kodo soni nöö mi sabi. Hën da mi bi dë bookowojoma, ma nöö fa u dë aki mi ko ta si soni.”

26 Nöö hën de hakisi ën möön taa: “Wë andi ku andi seei a du da i baa, ufö i ko ta si soni. Piki u boo jei.”

27 Nöö hën a piki de taa: “Wë mi bi taki di soni da unu kaa ma nöö wan kë piki. Andi fëen seei un kë jei a mi möön? A sa kë taa unu seei kë bia ko bakama fëen tu nö?”

28 Nöö fa a piki de naandë, hën de kisi faja awaa. Hati u de boonu ku ën tee hën de kosi ën te a bigi.

De taa: “Höön, wë nöö i kë dë bakama u sö wan lagilagi sëmbë nö? U dee sëmbë aki, bakama u Mosesi uu dë,

²⁹ biga u sabi taa ku Mosesi wë Gadu bi fan. Ma di lö sëmbë dë, hën wa sabi naasë seei a kumutu ko aki.”

³⁰ Nöö hën di sëmbë taa: “Aa, wë a foombi mi tumisi o, di un taa wan sabi naasë a kumutu, ma nöö a kula mi te mi ko ta si soni.

³¹ Wë u sabi taa fa Gadu sai dë, an ta haika di begi u wan takulibima. Ma di sëmbë di ta lesipeki ën ta du dee soni dee a ta taki, nöö te hën begi ën nöö a ta jei.

³² Wë nöö fu sensi di goonliba mbei te kisi tide, nöö wa jei taa de mbei wan sëmbë di de pali bookobookowojo ko si soni wan daka.

³³ Ee di sëmbë dë an bi dë u Gadu, nöö an bi o sa du sö wan soni e.”

³⁴ Nöö fa di womi piki naandë, hën dee hedima kosi ën tee, de taa: “Ju! Fa i si de pali i bookobookowojo dë, nöö ja sabi taa hogilibi mbei de pali i sö nö? Nöö andi i abi u lei u?” Nöö hën de jakëen puu a di keikiwosu dë buta go a döö.

³⁵ Nöö di Masa Jesosi ko jei taa sö de jaka di womi, hën a ko miti ku ën. Hën a hakisi ën taa: “Unfa wë baa? I ta biibi a di Mii u Gadu di ko libisëmbë mii nö?”

³⁶ Nöö hën di womi piki ën taa: “Wë nöö Mësitë o, unsë seei a dë baa? Mi kë biibi næën.”

³⁷ Nöö hën a piki ën taa: “Hën wë i si disi kaa e. Hën seei wë ta fan ku i aki.”

³⁸ Nöö hën di womi taa: “Aaa, wë Masa, mi ta biibi o.” Hën a saka tjökö kini a goon dëën.

39 Nöö di soni pasa dë, hën mbei Masa Jesosi taki wan soni aki sö. A taa: “Fa mi ko a goonliba aki, nöö mi ko fu mbei libisëmbë musu kuutu paati ku deseei. Dee bookowojoma, de o ko a mi fu mi limbo de wojo be de fusutan soni. Ma nöö dee sëmbë dee taa wojo u de an booko, de ta si soni kaa, nöö de o ko fika bookowojoma awaa.”

40 Nöö fa a fan naandë, nöö wanlö Faliseima bi sai naandë ta jei, nöö de sabi taa de a ta tjökö. Hën de taa: “Ee? Unfa i taki? I kë taa u dë bookowojoma nö?”

41 Hën a piki de taa: “Wë ee un bi piki taki wojo fuunu booko, nöö wan bi du hogi e. Ma nöö di un taa soni an du unu, un ta si soni kaa, nöö fëen mbei föuntu fika a unu liba.”

10

Aki Masa Jesosi ta taki soni u sikafu ku di sëmbë ta kijja de.

1 Nöö hën Masa Jesosi ta lei dee sëmbë möön, a taa: “I sabi fa a dë te wan sëmbë o kijja sikafu. A o mbei wan sitonu peni ta tjubi de fu hogi mabeti an sa ko kisi de kii. Na sö a dë nö? Wë nöö fa a o mbei di peni dë, nöö wan kodo dööbuka tö a o abi. Nöö mi o konda wan soni da unu aki, nöö tuutuu soni seei a dë e. Ee wan sëmbë an kë waka a di dööbuka, ma a ta subi fëen a wan oto kamian fu go a di peni dendu, nöö di sëmbë dë nöö fufuuma e, hogihatima gbelin seepi a dë wante.

2 “Ma di sëmbë di o waka a di dööbuka ko a di peni dendu, nöö hën da di kijjama u dee sikafu seei.

3 Nöö fa i si a ko dou dë, nöö wantewante di wakitima o jabi di döö dëën, faa pasa go a dendu.

Nöö te a go a dendu kaa, nöö hiniwan u dee sikafu a o kai de né, nöö de o jei én biga de sabi én töngö. Nöö a o tja de kumutu a di peni dendu go a döö faa sölugu de.

⁴ Nöö fa de o go a döö dë, nöö di sikafuma o ta waka a de fesi, nöö de o dë néen baka, biga de ta sabi én töngö.

⁵ “Ma ee wan oto sëmbë di néen ta kija de ko a de naandë, nöö de an o go néen baka e. De o kule seei dëen, biga de an sabi wan oto sëmbë töngö möön leki di sëmbë ta kija de.”

⁶ Sö wan woto Masa Jesosi tei lei dee sëmbë a nöngö fasi, ma nöö de an saandi a ta taki da de möönsö.

⁷ Nöö di a si taa de an ta fusutan, hën a toona fan ku de möön. A taa: “Mi taki e, dee soni i si mi o fan ku unu aki, nöö tuutuu soni seei de dë e. Mi seepi wë da di dööbuka, di fii waka go dou a dee oto sikapu.

⁸ Hii dee sëmbë dee bi buta deseei a di kamian di i si mi abi aki, nöö fufuuma söösö nöö de bi dë e. Fëen mbei dee sikafu dee dë u mi tuutuu an bi ta piki de buka.

⁹ “Mi taki da unu e, taa mi da di dööbuka da hiniwan sëmbë di sa kë pasa go a di peni dendu faa feni di heepi u Gadu. Nöö sö wan sëmbë i dë fii bööböö seei. I sa ta waka fii nango a döö toona ko, ta feni di sölugu u Gadu.

¹⁰ “Dee fufuuma dee mi bi taki dë, de ko u de ganjan dee sikapu kii poi kaba a söösö. Ma mii ko u ko da de gbelingbelin libi seei ku telu.”

¹¹ Hën a toona taki möön taa: “Mi da di möön bumbuu sikafuma u sikafu e. Biga fa mi dë aki, mi dë kabakaba u mi dëdë da dee sikafu u mi.

12 Ma di sëmbë de ta juu u luku sikafu u de pakëen, nöö hën an o dë sö e, biga næen abi dee sikafu. Nöö te a si taa hogi mbeti ta ko, nöö a o kule disa de naandë go fëen fiaa. Nöö di hogi mbeti o booko ko a de ko paaja de fanjanfanjan. Wan si ö?

13 Di sëmbë de ta juu ta paka dë, a go fëen gaanduwe biga aan toobi ku dee sikafu. Möni nöö a ta wooko fëen. Ma mi, ma dë sö e.

14 “Mi taki da unu möön e, taa mi da di möön bumbuu kijama u sikafu. Mi sabi dee sikafu u mi, nöö dee sikafu u mi seei sabi mi tu.

15 Leti kumafa i si mi ku mi Tata sabi u seei bunu aki, nöö sö mi ku dee sikafu u mi sabi u seei tu, hën mbei wë mi o dëdë da de.

16 “Nöö mi abi oto sikafu dee an dë a di hipí aki dendu eti e, nöö deseei mi musu tja ko mökisi ku dee disi tu. Biga de o jei di töngö u mi, nöö te de jei en nöö de o piki ko a mi, nöö woo dë wan kodo hipí sikapu ku wan kodo sikafuma.

17 “Nöö fu di soni i si mi fan naandë, fëen hedí mbei mi Tata lobi mi sö e, fu di mi o lasi mi libi da dee sikafu u mi, fu mi toona feni en baka.

18 Nöö fa mi o lasi mi libi dë, na sëmbë hën o puu en a mi e. Nönö. Ma ku miseei kë mi o lasi en. Nöö mi abi leti fu mi lasi mi libi, mi abi leti fu mi sa toona feni en baka tu, biga sö mi Tata buta da mi kaa u mi musu du.”

Sö Masa Jesosi fan ku dee sëmbë ta haikëen dë te a kaba.

19 Nöö fu di fan u Masa Jesosi naandë hedí mbei dee hedima u Dju kisi toobi buja te a bigi paati ku deseei.

20 So u de taa: “Di sëmbë naandë, didibi dë nëën hedi e. Hën wë poi ën sö. Faandi mbei un sai naandë ta haikëën eti?”

21 Otowan taa: “Wan sëmbë di didibi dë nëën hedi, nöö a sa fan sö wan fan nö? Unfa wan didibi sa kula wan sëmbë di de pali bookobookowojo te a ko ta si soni?”

Aki ta lei fa dee hedima u Dju

an ta biibi tjika.

22 Nöö di juu dë, de ta njan wan gaan piizii a Jelusalen möön, di de ta mëni kumafa de bi toona wëi di Gaan Keikiwosu da Gadu. Nöö di ten dë da di möön kötö ten u di jaa.

23 Nöö hën wë Masa Jesosi ta waka a di baiko u di Wosu u Masa Gadu de ta kai di Baiko u Salomon.

24 Nöö hën wë aan soni, hën dee hedima u Dju ko lontu ën naandë wante.

Hën de hakisi ën taa: “Womi, un longi seei joo ta bia u ta daama nango ta ko? Fan ku u limbolimbo awaa. Ee i da di di Paamusi Könu, nöö i piki u gbelin boo sabi awaa.”

25 Hën Masa Jesosi piki de taa: “Wë mi bi taki ën da unu kaa, ma nöö wan bi kë biibi. Biga sömëni gaan wooko mi du a mi Tata në, nöö de ta konda gbelin ambë da mi.

26 Ma wan kë piki möönsö. Nöö di soni mbei, fu di wan dë a dee sikafu u mi dendu.

27 “Fa dee sikafu u mi sai dë nöö de sabi mi töngö e, nöö mi seei sabi de tu. Nöö de ta waka ta ko a mi baka,

28 nöö mi ta da de di libi u teego. Soni an o mbei te de sa lasi go kaba a sösö möönsö e, nöö de an sa puu de a mi maun dendu tu.

29 Biga mi Tata hën da mi de, nöö hën abi di möön gaan kaakiti u mundu. Hën mbei de an sa puu de nëen maun möönsö, nöö de an sa puu de a mi maun möönsö tu.

30 Biga mi ku mi Tata dë di wan.”

31 Nöö fa i si Masa Jesosi fan dë, nöö hën dee hedima hati boonu wante, te de kisi sitonu mii möön u de naki én kii.

32 Nöö hën Masa Jesosi fan ku de taa: “Sömëni gaan foondo wooko mi du a unu mindi u lei unu di kaakiti u mi Tata. Wë nöö fu undi u de hedi mbei un kë naki mi ku sitonu kii?”

33 Hën de taa: “Nönö e! Fa i si u kë naki i aki, na u dee foondo wooko fii hedi e. Ma fu di i ta sösö Masa Gaangadu, hën mbei. Biga fa i dë aki, nöö i da wan sösö libisëmbë leti kuma u, ma nöö hën i sai naandë ta pëe i seei taa i dë Gadu. Hën mbei wë u kë naki i ku sitonu kii.”

34-35 Nöö hën Masa Jesosi piki de taa: “Wë nöö di soni dë hën bigi da unu sö nö? Wan sabi fa a sikifi a di Buku u Gadu di un taa hën ta tii libi fuunu naandë nö? A taa, Gadu bi kai so sëmbë ‘gadu’ fu di a buta de fu de kuutu nëen kamian. Sö di Buku taki, nöö ja sa puu na wan soni a di Buku.

“Wë nöö ee dee sösö sinkii sëmbë dë a kai ‘gadu,’

36 nöö mi wë? Unfa un sa taki taa mi ta sösö Gadu te mi taa mi da Mii fëen? Andi mbei a ta bigi da unu sö? Biga mi Tata seei wë tei mi apaiti fëen seei vö, hën a manda mi ko a goonliba aki.

37 “Ma nöö fa i si mi ta fan ku unu aki seei, ma an dë fuun piki e, ee na un si mi ta du dee lö wooko dee mi Tata nöö bi sa du.

38 Ma ee un si mi ta du de, nöö be un biibi fu de hedi e, ee wan kë piki fa mi ta fan aki. Biga te un

biibi u de wooko hedi kaa, nöö woon ko fusutan taa di Tata dë a mi tuu, nöö mi dë a di Tata. Mi ku ën, sö u dë di wan.”

³⁹ Nöö fa Masa Jesosi fan dë, hën de kë kisi ën panjan tja go wante, ma nöö hën a fusi kumutu a de dendu go fëen.

⁴⁰ Nöö hën a koti go a di oto së banda u Joodan Lio ka Johanisi bi ta dopu sëmbë a fesi,

⁴¹ nöö naandë sëmbë ta ko nëen seei te a hia.

Hën de taa: “A dë sö tuu, taa Johanisi an bi du na wan foondo wooko möönsö. Ma Gadu bi dë ku ën e, biga hii dee soni dee a bi taki u di sëmbë aki, de tuu dë tuu.” Sö de ta fan ku deseei.

⁴² Nöö fu di soni dë hedi mbei hia sëmbë ko biibi a Masa Jesosi a di kamian dë.

11

Aki ta kondafa Masa Jesosi weki Lazalosi a dëdë.

¹⁻² Wë nöö di juu dë, nöö hën wan womi bi dë de kai Lazalosi, nöö hën a kai a siki. Nöö a abi tu sisa fëen: wan da Maita, di otowan da Malia. Nöö de dii sëmbë dë tuu ta dë a di köndë de kai Betania. Nöö di Malia aki sö, hën da di mujéé di o tutu di suméé suti fatu a Masa Jesosi futu te a kaba nöö a o dëë ën ku di uwii u hedi fëen.

³ Nöö hën wë de tu sisa manda buka da Masa Jesosi ka a dë ala taa Lazalosi di mati fëen di a bi lobi di gaan lobi, nöö a siki teee na soni.

⁴ Nöö di Masa Jesosi jei di buka dë kaa, hën a taa: “Awa, ma di siki fëen i si aki, na dëdë o dë kaba fëen e, ma fu Masa Gaangadu kisi nëbai. Biga di Mii fëen aki o feni gaan nëbai a di soni di o pasa aki.”

⁵ Wë nöö Masa Jesosi lobi de dii sëmbë dë gaanfa: Maita, ku Lazalosi, ku Malia.

6 Ma tökuseei fa a jei di buka naandë seei, ma a tan tu daka eti ufö a o go haika dee sëmbë awaa.

7 Nöö hën a taki da u dee bakama fëën taa: “Un seeka, boo toona go a Judea awaa e.” „Biga Betania da wan köndë fu Judea.“

8 Nöö hën u taa: “Wë ma Mësitë o, djunsudjunsu dë dee hedima bi kë naki i ku sitonu kii ala, nöö hën i kë fuu toona go ala möön nö?”

9 Nöö hën Masa Jesosi piki u a wan nöngö fasi, a taa: “Hiniwan didia ta limbo tuwalufu juu langa, nöö di sëmbë di ta waka a dee juu dë an sa naki futu kai. Biga di sonu ta tuwë limbo dëen.

10 Ma nöö di sëmbë di ta waka a ndeti nöö hën sa naki futu biga limbo an dë. I si?”

11 Nöö hën a fan ku u taa: “Di mati fuu de kai Lazalosi duumi e. Ma mi o go weki ën baka.”

12 Nöö hën u taa: “Wë Masa o, wë ee a dë sö nöö an hogi poi. Biga ee duumi a duumi, nöö hën da a o bëtë.”

13 Ma nöö fa Masa Jesosi fan dë, a taki ën fu di a si taa Lazalosi dëdë kaa, ma u dee bakama fëën ta mëni taa sösö duumi nöö a ta taki.

14 Nöö hën a fan ku u limbolimbo awaa taa: “Lazalosi böö koti e.

15 Ma nöö mi wai fuunu hedi u di a dë taa ma bi dë ala, biga di soni ta pasa aki hën o mbei un ko biibi möön taanga. Nöö un hopo seeka, boo go haika di dëdë.”

16 Nöö hën Tomasi, di de kai Tumii, taki da u dee otowan taa: “Womi, un boo go nöö e, be dee hedima kii u ku Masa Jesosi tuu makandi, „be de böö fuu.“

¹⁷ Nöö fa de fan dë, nöö hën de hopo, hën de nango teefa de go dou a di köndë. Nöö hën de ko sabi taa Lazalosi dëdë, de bei te a abi fö daka kaa.

¹⁸ Nöö di köndë de kai Betania dë, hën ku Jelusalen an bi dë longi tumisi. Dii kilomëti nöö de bi dë,

¹⁹ nöö hën mbei sömëni u dee hedima u Dju kumutu a Jelusalen ko a Betania u de ko këë pena ku Maita ku ën sisa Malia.

²⁰ Nöö hën di Maita ko jei taa sö Masa Jesosi dë a pasi ta ko, hën a hopo wante waka go faa go miti ën a pasi. Ma Malia nöö hën a fika a wosu ala eti.

²¹ Nöö fa Maita ko dou a Masa Jesosi naandë, hën a taki dëen taa: “Ee Masa o, ee i bi dë aki, nöö di baaa u mi an bi o dëdë e.

²² Ma nöö mi sabi taa hiniwan soni di i hakisi Gadu kaa, nöö Gadu o da i ën.”

²³ Nöö hën Masa Jesosi taa: “Mujëë, na fëëë e. Di baaa fii o toona weki baka.”

²⁴ Hën a taa: “Aai, wë mi sabi taa a di kaba lasiti daka teee hii sëmbë o toona weki nöö hënseei o weki tu.”

²⁵ Nöö hën Masa Jesosi piki ën taa: “Mujëë o, missei wë disi kaa e, di ta weki sëmbë a dëdë ta da de libi. Nöö di sëmbë di ta biibi a mi, ee hën sinkii dëdë seei ma næën da kaba u di libi fëën eti e. Biga a abi di libi u teego kaa.

²⁶ Nöö hiniwan sëmbë di biibi a mi te a feni di libi dë, nöö na wan ten seei a o dëdë kaba a sösö möönsö. I ta piki di soni dë nö, mujëë?”

²⁷ Hën a taa: “Aai Masa, mi ta biibi tuu taa i da di Mii u Masa Gaangadu. I da di Könu Gadu bi paamusi taa a o manda ko a di goonliba aki.”

²⁸ Nöö fa de fan te de kaba naandë, nöö hën Maita toona go a wosu. Hën a kai ën sisa Malia tja

go a wan së, hën a taki dëen taa: “Di Mësitë ko e, nöö a hakisi fa fii.”

²⁹ Wë nöö di Malia jei sö taa Masa Jesosi ko, nöö hën a hopo wante nango nëen.

³⁰ Biga fa Masa Jesosi bi ko dë, nöö an bi dou a di kondë ganda eti. A fika a hafu pasi ka i si Maita bi go miti ku ën naandë.

³¹ Nöö di dee „hedima u“ Dju dee bi ta këë pena ku Malia dë ko si fa a hopo hesihesi go a döö ala, nöö hën de mëni taa kandë a nango këë a di geebi ka de bei Lazalosi ala. Nöö hën de nango nëen baka.

³² Nöö hën Malia waka te go dou a Masa Jesosi. Nöö di a si ën, hën a hiti hënseei tuwë a goon nëen fesi dë. Hën a taa: “Ee, Masa, ee i bi dë aki nöö di baaa u mi an bi o dëdë.”

³³ Nöö di Masa Jesosi si fa Malia ku dee „hedima u“ Dju ta këë, nöö a fukëen nëen hati gaanfa te a fika piki an sa hoi ën seei möön.

³⁴ Hën a hakisi de taa: “Wë naasë un bei di dëdë?”
Hën de taa: “Masa, ko go luku nöö joo si.”

³⁵ Nöö di ten naandë, nöö wata ta pasa a Masa Jesosi wojo.

³⁶ Hën dee Dju „hedima“ taa: “Dee sëmbë, un luku fa a bi lobi ën!”

³⁷ So u de taa: “Wë nöö ma di sëmbë aki, nëen bi heepi di bookowojoma te a ko ta si soni nö? Nöö faandi mbei an bi heepi di womi aki be an dëdë?”

³⁸ Nöö di de fan sö, hën Masa Jesosi toona ko dë ku fuka möön te na soni, nöö hën a waka go dou a di geebi. Nöö di geebi dë wan baaku di de bi diki a sitonu, nöö hën de logoda wan gaan sitonu tapa di geebi buka.

39 Nöö hën Masa Jesosi taki da de taa: “Un logoda di sitonu puu a di baaku buka e.”

Nöö hën Maita, di sisa u di womi di dëdë naandë, taki taa: “Masa, nönö e. A ta tingi kaa, biga disi mbei fö daka di a dëdë.”

40 Nöö hën Masa Jesosi taki dëen taa: “Mujëe o, ma bi taki da i taa ee i ta biibi a mi, nöö joo si fa Gadu bigi nö?”

41 Nöö fa a fan dë, nöö hën de logoda di sitonu puu a di baaku buka awaa.

Hën Masa Jesosi hopo wojo luku liba, hën a taa: “Taata o, gaantangi fii e, fu di a dë taa i ta jei mi kaa.

42 Nöö mi sabi tu taa hiniwanten te mi ta fan ku i nöö i ta jei mi. Ma nöö fu dee sëmbë dee taanpu aki hedi mbei mi ta fan sö e, fu de sa ko biibi tuu taa i wë manda mi ko a goonliba aki.”

43 Nöö fa i si a begi te a kaba dë, nöö hën a bai kai Lazalosi ku wan taanga töngö taa: “Lazalosi, hopo kumutu ko a döö!”

44 Nöö hën di sëmbë di i si a kai dë, hën a hopo kumutu ko e, ku dee geebi koosu lolulolu nëen sinkii eti te dou ku ën maun ku ën futu. Fesi fëen seei dë taitai ku wan hangisa.

Nöö hën Masa Jesosi taki da dee sëmbë taa: “Un lusu dee koosu puu nëen sinkii, be a go.”

A di pisi aki dee hedima ta

kuutu unfa de o du ku

Masa Jesosi möön.

Mat. 26:1-5; Maik. 14:1-2; Luk. 22:1-2

45 Wë nöö di dee „hedima u“ Dju dee bi sai dë si di soni Masa Jesosi du naandë, nöö hën sömëni u de ko biibi nëen.

46 Ma nöö so u de kule go konda da dee Faliseima taa sö wan gaan soni Masa Jesosi toona du möön.

47 Nöö hën wë aan soni, hën dee Gaan Begima u dee Dju ku dee Faliseima kai wan gaan kuutu hakisi ee andi de musu du möön.

De taa: “Wë wa ta du. Wan si fa di bödjëëma dë ta du dee foondo wooko fëen nango nöömö nö?

48 Wë nöö ee wa tapëen, nöö hii sëmbë o ko biibi nëen taa hën da di könu di bi musu ko. Nöö dee sëmbë u Loomë dee ta tii u, nöö de o ko booko di köndë fuu puu u a di kamian i si u dë aki.” Nöö sö de taki.

49 Nöö wan womi de kai Kajafasi, hën bi da di Kaba Hei Begima a di lö ten naandë, nöö hën a taki da dee otowan taa: “Dee sëmbë aki, unfa un don sö?

50 Wan sabi taa a möön bunu di wan kodo sëmbë aki dëdë, möön leki hii di nasiön fuu aki tuu fiaa musu dëdë kaba a söösö nö?”

51 Ma nöö fa a fan dë, nöö na fan fëen seei a fan e, ma fu di hën da di Kaba Hei Begima a di ten naandë, nöö hën mbei Masa Gaangadu seei dëen di fan naandë faa konda fa Masa Jesosi o dëdë a hii Dju sëmbë kamian.

52 Ma na Dju sëmbë wanwan nöö e, ma a o dëdë da hii dee sëmbë tuu dee o ko miji u Gadu. Fa de dë paa japaaja a hii goonliba, ma nöö a o tja de ko a di wan.

53 Nöö fa Kajafasi fan te a kaba dë, nöö hën dee hedima tuu piki ku ën makandi. Nöö fu kumutu a di ten naandë, nöö de ta suku fu de sa kisi Masa Jesosi tja go kii nöömö.

⁵⁴ Hën mbei Masa Jesosi an ta waka wajaa a dee Dju sëmbë dendu möön, ma a hai go fëën te a wan kamian zuntu ku di sabana. Naandë sö a go a wan kondë de kai Efalaim ufö, hën ku u dee bakama fëën.

⁵⁵ Nöö di juu dë, di ten ko zuntu u de toona njan di Pasika. Nöö sömëni hia sëmbë u dee boiti kamian hai ko dë a Jelusalen naandë, u de wasi a wëti fasi be de dë kabakaba fu de njan di daka.

⁵⁶ Nöö fa de ko dë, nöö de ta tuwë wojo ta suku Masa Jesosi ee a ko. De taanpu a di Wosu u Masa Gadu ta hakisi de na de taa: “Wë dee sëmbë, unfa un mëni fëën? A o ko a di piizii aki möönsö nö?”

⁵⁷ Nöö di soni mbei de ta hakisi sö, fu di dee Gaan Begima ku dee Faliseima bi buta kaa taa ee wan sëmbë i sabi naasë a dë, nöö i musu piki de be de kisi en tja go a kuutu.

12

A di pisi aki

Malia tutu sumëësuti fatu

a Masa Jesosi futu.

Mat. 26:6-13; Maik. 14:3-9

¹ Wë nöö di a fika sikisi daka ufö di Pasika kai, nöö hën Masa Jesosi toona ko a Betania ka a bi weki Lazalosi a dëdë naandë.

² Nöö di a ko, nöö hën dee sëmbë wai te de hopo tafa dëën. Nöö Maita bi dë wan u dee sëmbë ta seeka soni u njan da dee sëmbë ko dë. Nöö fa de sindo a tafa naandë, nöö Lazalosi seei dë sindosindo ku de dë tu.

³ Hën de sai dë te wan pisi hën di oto sisa u Lazalosi de kai Malia hopo go tei wan bata sumëësuti

fatu. Nöö di fatu dë, de mbei ën ku wan sootu pei pau lutu nöö a dii te na soni. Nöö hën Malia tutu hii di fatu a Masa Jesosi futu te a kaba këë, nöö hën a ta dëë hën futu ku di hediuwii fëën. Nöö fa a du ën dë, nöö hii di wosu ta sumëë suti te na soni.

⁴ Nöö hën di soni dë fuka Judasi Isikaliotu te na soni. Wë di sëmbë dë, hën o sei Masa Jesosi, hii fa a dë wan bakama fëën. Nöö hën a ta guunjan taa:

⁵ “Na poi a poi di fatu dë nö? Faandi mbei de an bi sei ën, nöö de tja di möni ko da u fuu paati da dee penama u di köndë?” Biga di fatu bi dë kuma wan hafu liti sö, nöö i bi musu wooko wan hii jaa ufö i sa feni möni tjika fii bai ën.

⁶ Ma nöö fa i si Judasi fan dë, na pootima seei a ta mëni sö e, ma fu di a dë wan fufuuma nöö hën wë mbei a taki sö. Biga hën ta tja di mönisaku fuu, nöö a ta fufuu hafu u dee möni dee sëmbë ta da u.

⁷ Nöö hën Masa Jesosi taki dëén taa: “Nönö womi, un disa di mujëë e. A bi dë fanöodu faa tjubi di fatu dë tuwë a mi futu ufö di daka dou u de bei mi.

⁸ Biga dee pootima o dë ku unu nöömö fuun sölugu, ma mi, ma o dë aki ku unu nöömö e.”

⁹ Nöö di juu dë, nöö sömëni u dee Dju ko jei taa Masa Jesosi dë a Betania, nöö hën de booko gililili kumutu a Jelusalen ala ko luku ën. Ma na Masa Jesosi nöö de ko u ko luku e, ma de kë si Lazalosi tu, di a bi weki a dëdë.

¹⁰ Nöö di soni dë mbei dee Gaan Begima fiti buka u de musu kii Lazalosi tu.

¹¹ Biga fëën hedi mbei sömëni u dee Dju sëmbë ta paati ku de ta biibi a Masa Jesosi.

A di pisi aki, dee sëmbë ta bigi Masa Jesosi tee na soni.

Mat. 21:1-11; Maik. 11:1-11; Luk. 19:28-40

¹² Nöö di dobooko möön, hën dee hila sëmbë bi ko a Jelusalen naandë u de ko njan di Pasika ko jei taa Masa Jesosi dë a pasi ta ko.

¹³ Nöö hën de go booko palomaun te a hila, hën de kule gililili go kisi Masa Jesosi a pasi ta wai dee palomaun dëen. De ta bai a de töngö taa:

Hosana! Di sëmbë ta ko a u aki,

Gadu dë ku ën e!

Hën da di könu fuu dee Isaëli sëmbë
di u bi ta luku nöömö faa musu ko.

Hën wë i si ta ko aki awaa a di në u Masa!

¹⁴ Nöö Masa Jesosi bi feni wan njönku buliki, hën a subi nëen liba. Nöö di buliki ta tjëen leti kumafa de bi sikifi a Masa Gadu Buku taa:

¹⁵ Wan fëëe, un dee sëmbë u Sion.

Un luku, hën di könu fuunu wë ta ko a unu dë e.

A dë sindosindo a wan njönku buliki liba ta waka
ta ko a unu.

Sö di Buku bi taki kaa, nöö hën wë i si ko pasa dë.

¹⁶ Ma nöö di juu dë, u dee bakama u Masa Jesosi wa bi fusutëen eti. A bakaten di a dëdë weki ko feni di hei di a bi musu feni a Gadu ufö u ko sabi awaa taa sö wan soni fëëen bi sikifi a di Buku gaanduwe kaa, nöö hën wë i si pasa leti a u wojo dë.

¹⁷ Wë nöö dee sëmbë dee bi dë ku Masa Jesosi a di ten a bi weki Lazalosi a dëdë naandë, nöö de bi ta konda di soni nango nöömö teefa hii lanti ko jei ën.

¹⁸ Hën mbei i si dee hia sëmbë kule go miti ku Masa Jesosi naandë, fu di de bi jei taa sö wan gaan foombô soni a du.

19 Nöö hën dee Faliseima hai go dë a wan së gudjuu ala, go ta taki ku deseei taa: “Wë di soni aki, wa ta du seei möönsö. Biga hii mundu seei ta kule gililili nango næen baka.”

*A di pisi aki Masa Jesosi ta
takifu di dëdëfëen.*

20 Nöö fa dee hia sëmbë ko a Jelusalen naandë, nöö wanlö pei sëmbë de ta kai Giiki ko tu. De ko fu de ku dee Dju musu begi Gadu makandi, nöö de kë si Masa Jesosi tu.

21 Nöö hën de go a wan fuu dee bakama u Masa Jesosi de kai Filipi. Biga di Filipi aki, a kumutu a Betisaida, di dë wan köndë u Galilea. „Nöö hia Giiki sëmbë bi dë a Galilea di ten dë.“

Nöö hën wë de go fan ku ën taa: “Wë mati, u ko a i aki e baa. U ko fuu si Jesosi, ee u sa si ën.”

22 Nöö di Filipi jei sö, nöö hën a go a Andiasi. Hën de tu sëmbë dë, Andiasi ku Filipi, hën de go a Masa Jesosi go piki ën taa: “Masa o, wanlö Giiki sëmbë ko aki nöö de kë si i.”

23 Nöö hën a piki taa: “„Wë awa, di juu dou tuu e, fu dee oto köndë sëmbë sa ko a mi tu. Biga awaa ufö di Sëmbë di ko Libisëmbë Mii aki o feni di hei di a musu feni a Gadu.“

24 Nöö fu tuutuu mi taki da unu seei gbelin taa ee wan kalu sii an kai a goon te a pondi, nöö a o fika hën wanwan tö logoo dë. Ma te a kai a goon pondi toona nasi ufö a sa feni otowan kuma hënsseei te a hia.

25 “Nöö söseei a dë ku unu tu e, dee sëmbë. Biga ee wan sëmbë ja kë sakä i seei kuma di kalu sii di kai a goon naandë, ma i kë libi fii seei kumafa i kë, nöö ja o feni ën fa i kë möönsö e. Ma ee di libi fii

a goonliba aki an dë gaan soni da i „i ta saka i seei da Gadu, „nöö joo feni ën fa i kë tee dou ku di libi u teego tuu. „Nöö hii fa mi ta taki u di kalu sii aki, nöö sö wan soni o pasa ku mi fa u dë aki.“

26 “Nöö ee wan sëmbë i kë ko futuboi u mi, nöö i musu ta waka a mi baka a hii futu, „te dou ku di dë tu.“ Biga hiniwan kamian ka mi nango nöö naandë di sëmbë ta dini mi musu go tu. Nöö ee wan sëmbë ta dini mi a sö wan fasi, nöö mi Tata o hei ën gaanfa seei.”

27 Nöö di Masa Jesosi fan sö te a kaba, hën a taa: “Dee sëmbë, hati u mi nöö dë ku fuka sö, fu di soni di o pasa ku mi aki. Wë andi seei mi musu taki maingë? Mi musu begi mi Tata faa puu mi nëen nö? Wë nönö, ma sa begi ën sö, biga fu di soni dë hedi mi dë te kisi di ten aki.

28 “Taata o, be sëmbë si di hei ku di kaakiti di i abi e, be di në fii bai.”

Nöö fa a fan dë, nöö hën wan töngö piki kumutu a liba ala wante taa: “Mi feni në a i liba kaa e, nöö mi o toona feni në a i möön eti.”

29 Nöö dee sëmbë dee bi taanpu lontu ën naandë jei, hën so u de taa: “Wë maingë, liba hën bai sö nö?”

Otowan taa: “Nönö, wan basia u Masa Gadu Kondë wë fan ku ën sö e.”

30 Nöö di Masa Jesosi jei de taki sö, hën a taa: “Dee sëmbë, fa i si un jei di töngö naandë, nöö na u mi hedi a fan e, ma fuunu hedi wë.

31 Biga di juu dou kaa u di soni di Gadu o tei fu kuutu hii sëmbë u goonliba musu pasa. Awaa di takulibima di ta tii goonliba musu lasi ën kamian awaa.

³² Ma nöö mi, fa de o hëngi mi kii aki, nöö hën o mbei mi o sa hai hii pei fòluku ko a mi.”

³³ Nöö fa Masa Jesosi ta fan dë, nöö pindja wë a ta pindja dee sëmbë fu de sabi un pei dëdë o kii ën.

³⁴ Nöö di soni a fan dë bigi da dee sëmbë te na soni. Hën de hakisi ën taa: “Wë fa i taa i da di Sëmbë di ko Libisëmbë Mii dë, na di Paamusi Kônù i ta taki nö? Wë nöö unfa i sa taki taa de o hëngi i kii? Biga a sikifi a di Buku u Gadu taa di Paamusi Kônù o libi u teego. Ambë da di Sëmbë di ko Libisëmbë Mii i ta taki naandë?”

³⁵ Hën Masa Jesosi piki de taa: “Un haika e, dee sëmbë. Fa mi dë aunu mindi aki, mi ta limbo unu wojo a dee soni u Gadu eti. Nöö be un waka a di limbo dë e, biga na sö a o dë nöömö. Biga abiti möön nöö di dungu o ko, nöö di sëmbë di o ta waka a dungu an o sabi naasë a nango.

³⁶ “Fëën mbei fa i si mi dë aki ta limbo unu wojo eti, nöö be un biibi a mi liba e, nöö unu seei o ko dë sëmbë di sa limbo oto sëmbë wojo a Gadu soni tu.”

Nöö di a fan ku dee sëmbë dë sö te a kaba, hën a kumutu a de dendu go tjubi da de.

Di pisi aki ta lei fa dee hedima u Dju abi taangajesi tjika.

³⁷ Nöö sö i ta si taa hii fa dee sëmbë si dee hia foondo wooko Masa Jesosi bi du a de fesi dë seei, ma de an kë biibi möönsö taa Gadu hën mandëen ko.

³⁸ Nöö hën da a pasa sö leti kumafa di fesiten Tjabukama u Gadu de kai Jesaaja bi fan di a taa: Masa o, fa u ta konda di Buka fii aki, nöö ambë seei ta piki ën?

Ambë seei ta si di gaan kaakiti fii fu de fusutëen
möönsö?

³⁹ Nöö sö a ko dë taa dee sëmbë dee Jesaaja taki dë,
de an bi sa biibi möön e.

⁴⁰ Biga a toona taki a wan oto kamian möön taa:
Gadu bi dungu de wojo

fu de an musu si soni fëën möön.
A mbei de aan fii a de hati möön
u de sa fusutan soni fëën.

Nöö hën Gadu taa:

Fa u dë aki, de an sa piki fu de bendi ko a mi
möönsö,

u mi kula de puu a hogi du.

Sö Masa Gadu bi manda Jesaaja fa a fan.

⁴¹ Nöö di soni mbei Jesaaja fan sö e. A bi si di Gadu
fasi u Masa Jesosi gaanduwe kaa, ku di gaan waiti
fëën di a o abi, hën mbei a këë pena a di fasi dë sö.

⁴² Ma töku fa u taki ën dë seei, ma sömëni u dee
hedima u Dju ko biibi nëën, ma de an kë ta tjëën
wajaa a lanti u sëmbë sa sabi. Biga de fëëe dee
Faliseima taa ee de jei nöö de o puu de a keiki.

⁴³ Nöö sö wë i si de bi kë abi bunu në a libisëmbë
möön leki fu de abi bunu në a Gadu.

⁴⁴ Nöö a wan ten naandë, Masa Jesosi bi bai fan
ku de a wan taanga töngö, a taa: “Ee wan sëmbë i
ta biibi a mi, nöö na a mi wanwan nöö i ta biibi e.
Ma i ta biibi a di Sëmbë di manda mi ko aki tu.

⁴⁵ Nöö di sëmbë di ta si mi, nöö di Sëmbë di
manda mi ko aki hënseei a ta si dë tu.

⁴⁶ “Fa mi ko a goonliba aki, mi ko kuma wan faja
ta tuwë limbo a dungu, nöö ee wan sëmbë ta biibi
a mi nöö an sa fika a dungu e.”

⁴⁷ Nöö hën a taa: “Ee wan sëmbë ta jei dee lei mi
ta lei aki ma an kë piki de, nöö di sëmbë dë nöö ma
ta kuutu ën e. Biga fa mi ko a goonliba aki, nöö ma

ko u ko kuutu libisëmbë da sitaafu, ma mi ko u ko heepi de puu de a hogi basu.

⁴⁸ Ma ee wan sëmbë an kë mi ku dee lei mi ta lei aki möönsö, nöö hii fa mi taa ma ta kuutu ën dë, ma an dë taa an o feni kuutu e. Nönö. Di kuutu fëén hën a dë kaa. Biga dee lei i si a bi jei a mi aki, deseeli o kuutu ën a di kaba lasiti daka.

⁴⁹ “Biga dee soni mi ta lei unu aki, nöö an dë taa soni u mi seei mi ta tei ta konda e. Nönö. Ma mi Tata di manda mi ko aki, hën ta buta da mi andi u mi musu taki ku unfa mi musu taki ën.

⁵⁰ Nöö mi sabi gbelin taa dee soni dee a ta manda mi u mi konda aki, nöö de sa heepi i fii feni libi u teego. Hën wë mbei mi ta konda de gbelingbelin leti kumafa mi Tata taki da mi u mi konda.”

Nöö sö Masa Jesosi fan di ten dë.

13

A di pisi aki Masa Jesosi wasi dee bakama fëén futu.

¹ Nöö di juu dë, nöö di Pasika daka bi zuntu kaa faa kai. Nöö Masa Jesosi sabi taa di ten fëén ta kisi faa musu kumutu a di goonliba aki toona go nëen Tata. Wë nöö a bi lobi u dee sëmbë fëén dee bi nama ku ën apaiti, ma awaa a o lei u fa a lobi u gaanfa tjika.

² Nöö hën wë di sapate woo njan makandi. Nöö di juu dë, di didibi bi buta di pakisei a Judasi di mii u Simon Isikaliotu hati kaa, faa musu sei Masa Jesosi.

³ Nöö fa u ko a tafa dë, nöö Masa Jesosi bi sabi taa hën Tata bi dëen taki a hii soni liba kaa. A sabi taa a Gadu a bi kumutu nöö a Gadu a o toona go baka.

4 Nöö hën a hopo hën a puu dee liba koosu fëën nëën sinkii buta go a wan së ala, hën a tei wan duku tai nëën mindi.

5 Hën a tombi wata tuwë a wan gaan paabi te a kaba faa wasi u futu. Nöö hën a ta wasi u futu ta lontu ta dëe ku di duku di a bi tai nëën mindi dë.

6 Te wan pisi hën a go dou a Simon Petuisi faa wasi ën futu. Hën Petuisi taa: “Ambë, Masa! Na tuu fii! Ja sa wasi mi futu.”

7 Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Di soni di mi ta du aki, ja o fusutëën eti e, ma bakaten ufö joo fusutëën.”

8 Hën a taa: “Kwetikweti! Ja o feni mi futu wasi e!”

Hën Masa Jesosi taki dëën taa: “Womi, haika. Ee ma wasi i futu, nöö mi ku i an o sa nama möön e.”

9 Nöö di Petuisi jei sö kaa, hën a bia piki ën awaa, taa: “Masa o, di a dë sö, nöö na mi futu wanwan fii wasi e, ma be i wasi mi futu te dou ku mi maun ku mi hedi tuu.”

10 Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Wë nönö, womi. Ee wan sëmbë i bi wasi kaa, nöö an dë fii toona wasi hii sinkii fii möön e, ma futu fii nöö dë u wasi ee a sundju. Nöö fa un dë aki, uun dë limbolimbo kaa, ma nöö na hii unu tuu e.”

11 Nöö di soni mbei a taa na u tuu dë limbolimbo, biga a sabi undi fuu o sei ën.

12 Nöö hën di a wasi u futu te a kaba, hën a toona go tei dee koosu fëën bisi baka, hën a go sindo a tafa awaa.

Hën a hakisi u taa: “Wë dee sëmbë o, di soni mi du aki, un saandi nö?”

13 Wë un haika e. Fa un dë aki, un ta kai mi ‘Mësitë’ ku ‘Masa,’ nöö un a’ leti biga sö mi dë tuu.

14 Wë nöö ee mi dë di Masa ku di Mësitë fuunu, nöö hën mi saka missei sö te mi wasi futu fuunu, wë nöö unu wë? Na sö fuun du tu nö?

15 Biga di soni mi du da unu dë, nöö mi du ën fuun sa djeesi mi ta du sö tu.

16 “Biga mi taki da unu gbelin taa wan futuboi an sa hei möön hën masa. Söseei tu wan bosikopuma an sa hei möön di sëmbë di dëen di buka.

17 Wë nöö te un ko sabi dee soni mi ta lei unu aki ta du de kaa, nöö Gadu o ta dë ku unu e.

A di pisi aki Masa Jesosi taki kumafa wan u dee bakama

fëën o sei ën.

Mat. 26:20-25; Maik. 14:17-21; Luk. 22:21-23

18 “Ma fa mi ta fan aki seei, nöö na hii unu tuu o dë a di fan mi ta fan aki dendu e. Biga mi sabi unu tuu hati fa un dë. Ma töku mi bi pii unu tei nöö, fu di soni di sikifi a di Buku u Gadu musu ko tuu taa: Di sëmbë mi ku ën sindo ta njan a wan tafa, hënseei hopo ën futu makisa mi.

Sö di Buku taki.

19 Nöö mi ta kondëen da unu a fesi, fu te a ko pasa nöö woon **biibi** taa mi da di Sëmbë di mi bi ta konda da unu nöömö taa mi dë.

20 “Nöö un haika e. Mi o manda unu kuma tjabukama u mi, nöö mi taki da unu tuutuu taa di sëmbë di tei unu nöö missei a tei dë e. Nöö di sëmbë di tei mi kaa, nöö a tei di Sëmbë di manda mi ko a goonliba aki tu.”

21 Nöö fa Masa Jesosi fan naandë, nöö hën wan gaan fuka ko nëën liba, hën a fan ku u limbolimbo. A taa: “Un haika e. Wan tuutuu soni mi o fan ku unu aki, dee sëmbë. Wan fuunu dë leti aki o tja mi go sei.”

22 Nöö di a taki sö kaa, nöö hën u tuu luku u seei lontu ko kai. Nöö a bigi da u poi, biga wa sabi undi fuu a ta taki.

23 Nöö wan fuu bi dë gaan mati u Masa Jesosi möön de oto, nöö a dë sindosindo leti a Masa Jesosi bandja dë.

24 Nöö hën Simon Petuisi njan wojo dëen faa hakisi Masa Jesosi ee undi fuu a ta taki.

25 Hën di womi pusa ko möön zuntu ku ën hën a taa: “Masa, undi fuu seei dë aki sa du di soni dë baa?”

26 Nöö hën a piki ën taa: “Fa i si mi o tuusi di bëëë a di baafu aki, nöö di sëmbë di mi o tëndëen da, nöö hën dëen e.”

Nöö hën a tei di bëëë hën a tuusi ën a di baafu nöö hën a tëndëen da Judasi Isikaliotu, di mii u wan tata de kai Simon.

27 Nöö fa Judasi tei di bëëë dë, nöö wante hën di didibi subi næën.

Nöö hën Masa Jesosi taki dëen taa: “Womi, di soni di i si i ta pakisei fii du dë, nöö hopo go du ën wante e.”

28 Ma nöö fa u dee oto bakama dë sindosindo dë, nöö na wan fuu sabi faandi mbei Masa Jesosi fan ku ën sö.

29 So fuu mëni taa, awa, wë di Judasi hën ta tja di mönisaku da u, nöö a kandë Masa Jesosi mandëen faa go bai soni fuu njan di daka. Ee nassö kandë a musu tja möni go da dee penama u di köndë. Sö u bi pakisei.

30 Nöö di Judasi tei di bëë, nöö hën a hopo go a döö wante. Nöö di ten naandë ndeti ko kaa.

Aki Masa Jesosi ta fan ku Petuisi u wan soni a o du.

Mat. 26:31-35; Maik. 14:27-31; Luk. 22:31-34

³¹ Nöö di Judasi go kaa, hën Masa Jesosi fan ku u dee otowan fika ku ën naandë taa: “Söö. Wë dee sëmbë, awaa di juu dou e, fu Mi di ko Libisëmbë Mii aki musu feni nëbai. Nöö na di dë nöö, ma a di soni di o pasa ku mi aki, nöö Gadu seei o feni nëbai tu.

³² Nöö fu di a o feni nëbai a mi, nöö hënseei o buta mi di Mii fëen aki ko feni möön hia nëbai eti, nöö wantewante seei a o du ën.”

³³ Nöö hën a taa: “Dee mii o, a fika wan sati ten nöö fu mi ku unu dë aki eti. Woon ta hangi mi, ma wan o si mi möön. A o dë leti kumafa mi bi fan ku dee hedima kaa, nöö söseei mi o toona fan ku unu aki taa ka mi o go nöö wan o sa ko dë.

³⁴ “Nöö fa mi nango aki, nöö mi o manda unu a wan njunjun soni e. Wan si fa mi lobi unu nö? Wë nöö sö un musu lobi unu seei tu.

³⁵ Biga te un ta lobi sö kaa, nöö hii sëmbë o si taa bakama u mi gbelin un dë e.”

³⁶ Nöö hën Simon Petuisi hakisi ën taa: “Wë Masa o, naasë seei joo go disa u baa?”

Hën a piki ën taa: “Ka mi o go di pasi aki, nöö ja o sa ko ku mi eti, ma te bakaten ufö.”

³⁷ Nöö hën Petuisi toona hakisi ën möön taa: “Ma wë Masa, faandi mbei ma sa ko ku i wante? Biga mi dë seei kabakaba fu mi lasi mi libi da i.”

³⁸ Nöö hën Masa Jesosi piki ën taa: “Awa, i taa i sa lasi i libi da mi. Ma nöö haika. Fu tuutuu mi taki da i womi, taa ganian an o bai kanda seei di ndeti aki, ufö joo fia dii toon taa ja sabi mi.”

Sö Masa Jesosi fan ku Simon Petuisi te a kaba.

14

Aki Masa Jesosi ta kötö dee bakama fëën hati.

¹ Nöö hën Masa Jesosi bia fan ku hii u dee bakama fëën tuu awaa, a taa: “Dee mii o, wan musu dë fukafuka e. Un ta futoou Gadu kaa, nöö un musu futoou mi tu.

² Biga ka mi Tata ta dë nöö kamian u libi sai dë te a hia. Ee an bi dë sö, nöö mi bi o taki ën da unu.

³ Nöö mi o go ala go seeka kamian da unu te mi kaba, nöö mi o toona ko tei unu, be mi ku unu dë makandi ala.

⁴ Nöö fa mi ta fan aki, un sabi di pasi u go dou ka mi nango, nasö nö?”

⁵ Nöö hën Tomasi piki ën taa: “Wë Masa o, wa sabi naasë i nango seei, nöö unfa u sa du sabi di pasi baa?”

⁶ Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Womi, miseei wë da di pasi ku di tuu, ku di libi. „Biga a mi nöö i sa feni dì libi u teego ku dee tuutuu soni dee an dë ganjan.“ Nöö na wan sëmbë sa dou a mi Tata e, ee na mi tja i go næën.

⁷ Nöö ee un bi sabi mi tuu kumafa mi dë, nöö un bi o sabi mi Tata tu. Nöö fu kumutu a di ten aki, un sabi ën e, biga un si ën kaa.”

⁸ Nöö hën Filipi taa: “Masa o, lei u di Tata nöö a tjika kaa.”

⁹ Hën Masa Jesosi taa: “Ma womi Filipi, fu di ten mi dë ku unu aki, nöö ja sabi mi eti nö? Ja sabi taa di sëmbë di si mi, nöö mi Tata a si naandë kaa nö? Unfa i sa taki taa mi musu lei i di Tata möön?

¹⁰ Ja kë biibi taa mi ku mi Tata dë di wan nö? Biga dee lei mi ta lei aki, nöö na mi abi de e, ma mi Tata hën abi de, nöö hën dë a mi ta wooko a mi liba.

11 “Biibi mi e baa, taa mi ku mi Tata dë di wan. Ma nöö ee di fan u mi taanga da i poi fii piki, nöö be i biibi mi nöö u dee foondo wooko dee i bi si mi ta du.

12 “Nöö tuutuu soni mi ta taki da unu aki e, taa ee un abi biibi a mi liba nöö unu seei o ta du dee wooko mi ta du tu. Nöö möön gaan wooko seei woon sa du eti, biga mi nango a mi Tata.

13 Nöö fa mi nango aki, nöö hiniwan soni di un ta hakisi mi Tata a mi në, nöö mi o ta du ën da unu. Nöö a di fasi dë mi, di Mii fëën aki, o tja nëbai ko da mi Tata.

14 “Nöö mi taki da unu wan pasi möön e, taa hiniwan soni di un hakisi mi a mi në nöö mi o du ën da unu e, dee sëmbë.

Aki Masa Jesosi taki soni u di Akaa di a o manda ko.

15 “Nöö un haika e. Ee wan sëmbë i lobi mi, nöö joo du dee soni dee mi ta manda i fii du.

16 Nöö fa mi o go aki, nöö mi o begi mi Tata be a manda wan oto Sëmbë ko da unu, faa taanpu ku unu ta heepi unu. Nöö di Sëmbë i si dë, hën an o disa unu möönsö. Unu ku ën o dë fu nöömö.

17 Nöö i sabi ambë dëén nö? Di Akaa u Gadu wë e, di ta lei unu soni gbelin kumafa a dë tuutuu, nöö hën wë mi o manda da unu.

“Ma nöö fa i si a o ko dë, nöö dee sëmbë u di goonliba aki dee an dë ku mi a wan së, nöö de an o tei ën u soni e. Biga de an o si ën u de fusutëén seei, de an o sabi ën. Ma uun sabi ën kaa, biga a ta dë ku unu fa u dë aki nöö abiti möön a o dë a unu hati ta tii unu. Un si?

18 “Nöö fa mi nango aki, ma o disa unu a zengezenge kuma miii di na a’ mama ku tata e, ma mi o toona ko a unu baka.

19 A fika wan sati ten eti, nöö dee sëmbë u di goonliba aki an o si mi möön, ma unu woon toona si mi baka. Nöö fu di mi o toona libi baka nöö söseei unu seei o toona libi baka tu.

20 Nöö a di ten dë ufö woon ko fusutan gbelin taa mi ku mi Tata an dë paatipaati möönsö, di wan nöö u dë. Söseei tu woon ko si taa mi ku unu an dë paatipaati, di wan nöö u dë.

21 “Nöö mi taki e, di sëmbë di sabi andi ku andi mi mandëen faa du nöö a ta piki mi buka, nöö di sëmbë dë, hën lobi mi e. Nöö ee wan sëmbë i lobi mi sö, nöö söseei mi Tata o lobi i tu. Nöö missei o lobi i, nöö mi o hopo missei da i fii sa ko sabi mi.”

22 Nöö fa a fan dë, hën Judasi hakisi ën soni, ma na di de kai Isikaliotu e. A hakisi taa: “Wë Masa o, faandi mbei u nöö joo hopo i seei da, ma ja o hopo i seei da hii mundu?”

23 Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Di soni mbei nö? Haika e. Di sëmbë di lobi mi, nöö hën o ta piki mi buka a soni, nöö hën mi Tata o lobi. Nöö mi ku mi Tata o ko tan ku ën nöö woo hopo u seepi dëen.

24 Ma nöö ee wan sëmbë an lobi mi, an ta piki mi buka, unfa mi sa du hopo missei dëen? Biga hën da a ta sösö mi, nöö na mi wanwan nöö a ta sösö, ma a ta sösö mi Tata tu. Biga, dee soni mi ta konda aki, de an dë soni u mi e, ma de dë u mi Tata di manda mi ko aki.

25 “Nöö hii dee soni aki sö tuu mi ta fan ku unu e baa, fu di mi dë ku unu aki eti.

26 Ma te mi go, nöö mi Tata o manda di Acaa fëen ko da unu a mi në. Nöö hën o ta lei unu hii soni. Fa

i si a o ko dë, hii dee soni dee mi ta fan ku unu aki tuu kaa a o toona mbei un ko sabi de baka.

²⁷ “Nöö fa mi nango aki, di soni di mi ta disa da unu aki, hën da kötöhati. Nöö an o dë kuma di kötöhati i ta feni a goonliba aki e. Nönö. Ma a o dë wan gbelingbelin kötöhati kuma di miseei abi aki. Hën mbei wan musu ta dë fukafuka fëëfëëe e, baa.

²⁸ “Wë dee sëmbë, un jei fa mi bi taki da unu naandë taa mi o go ma mi o toona ko a unu baka. Wë ee un lobi mi tuutuu, nöö misikuma a sa suti da unu fu di a dë taa mi nango a mi Tata. Biga mi Tata hei möön mi.

²⁹ “Nöö mi ta konda dee soni aki da unu a fesi e, fu tee di juu dou de ko pasa, nöö woon ta biibi möön taanga.

³⁰ Ma nöö ma sa fan ku unu möön longi e baa, biga di hedima u di goonliba aki ta ko kaa, faa ko du ku mi. Ma fa i si a ta ko dë seei, ma an o feni na wan wojo soni a mi faa musu a' leti a mi liba.

³¹ Ma nöö fu di dee sëmbë u di goonliba aki musu ko sabi gbelin taa mi lobi mi Tata, fëën mbei baa ma ta biingga u mi puu miseei, ma mi ta hoi miseei tololoo a dee soni dee mi Tata buta da mi fu mi du. Da sö e, dee sëmbë.

“Wë nöö un hopo boo kumutu aki go.”

15

Aki Masa Jesosi ta taki soni u wan pau ku dee maun fëën

ku difuuta a ta pai.

Nöö di juu u ku Masa Jesosi ta waka nango, nöö hën a taki wan oto da u a wödu fasi. A taa: “Wan

sabi fa wan doloifi pau ta dë nö? A abi sömëni maun nëen sinkii. Wë sö nöö a dë a mi ku unu tu e.

¹ “Biga mi da di tuutuu doloifi pau, nöö mi Tata hën da di sëmbë di abi di goon.

² Nöö unu da dee maun u di pau. Wë nöö ee wan u dee maun u mi an ta pai, nöö mi Tata o djafu ën puu. Ma hiniwan maun di ta pai, nöö a o ta seekëen djafu faa musu toona pai möön hia njanjan. Sö e.

³ “Ma nöö fa u dë aki, uun dë seekaseeka kaa e, fu di un tei dee fan mi bi fan ku unu. Nöö mi taki e baa, taa un fika namanama ku mi nöömö „u di kaakiti u mi musu dë a unu.“

⁴ Biga un sabi taa ee wan paumaun an dë namanama a di pau sinkii nöö an o sa pai. Nöö sö nöö a dë ku unu tu e. Ee wan fika namanama ku mi, nöö wa o pai dee fuuta dee un musu pai.

⁵ “Mi taki e, mi da di doloifi pau, nöö unu da dee maun u mi. Di sëmbë di i si ta fika namanama ku mi u di kaakiti u mi musu feni pasi wooko nëen, nöö a o dë kuma wan fuuta pau di ta pai njanjan te a hia. Biga söndö mi ja sa du na wan bumbuu soni möönsö.

⁶ “Ee wan sëmbë an fika namanama ku mi, nöö a dë leti kuma wan paumaun di an ta pali. Dee lö maun dë, de ta djafu de puu tuwë go a wan së ala be de dëë. Nöö te wan pisi nöö de ta pii de tuwë a faja tjuma.

⁷ “Ma ee un fika namanama ku mi fu di lei di mi ta lei unu aki ta feni pasi wooko a unu libi, nöö un sa hakisi hiniwan soni di un kë nöö woon feni ën e.

8 Nöö a di fasi dë mi Tata o feni gaan nëbai e, dee sëmbë, ee di libi fuunu ta pai hia fuuta dëën. Nöö sëmbë o si tu taa unu wë da bakama u mi tuutuu.

9 “Wë nöö mi taki da unu e, taa leti kumafa i si mi Tata lobi mi aki, nöö sö nöö miseei lobi unu tu e baa. Nöö be un ta fika a di kamian ka di lobi u mi sa dou a unu.

10 Nöö un sabi fa fuun sa du fuun fika sö nö? Un musu ta piki mi buka a dee soni mi ta manda unu. Nöö ee un du sö, nöö woon ta si di lobi u mi nöömö, leti kumafa mi ta si di lobi u mi Tata, fu di mi ta piki én buka a dee soni a ta manda mi. Sö e.

11 “Nöö di soni mbei mi ta fan dee soni aki ku unu, fu di mi kë u di wai mi abi a mi hati aki musu dë a unu hati tu. Nöö mi kë u di wai dë musu dë ku telu fu nöömö.

12 “Nöö mi o manda unu a wan soni aki, dee sëmbë. Un musu ta lobi unu na unu e, leti kumafa i si mi ta lobi unu aki.

13 Biga na wan sëmbë sa lobi sëmbë ku sö wan gaan lobi kuma di sëmbë di o lasi én libi fëën mati hedì. Un si?

14 Nöö mi ku unu o dë mati, ee un ta du dee soni dee mi ta manda unu fuun ta du.

15 “Fa u dë aki ma ta kai unu futuboi möön e. Biga wan futuboi an ta sabi soni fëën masa wan bëtë. Ma mati mi ta kai unu. Biga hii dee soni dee mi jei a mi Tata tuu mi tei konda da unu finifini.

16 Nöö fa i si un ko dë mati u mi aki, na unu wë bi tei mi e, ma mi bi pii unu tei. Nöö mi buta unu fu di libi fuun musu pai hia fuuta di o tan fu nöömö. Nöö te a dë sö kaa, nöö hiniwan soni di un hakisi mi Tata a mi në, nöö a o da unu én.

Aki Masa Jesosi ta bai dee bakama fëën a di fa sëmbë

o du ku de.

¹⁷ “Nöö mi ta manda unu taa be un ta lobi unu na unu e, baa.

¹⁸ Biga fa dee sëmbë u goonliba sai dë, de an dë ku Gadu a wan së, nöö de an o lobi unu möönsö. De o buuse unu seei. Ma nöö an musu dë gaan soni da unu e, biga un musu mëni taa mi fosu de bi buuse kaa bifö unu.

¹⁹ Ee un bi dë ku de a wan së, nöö de bi o lobi unu seei kuma sëmbë u de. Ma wan dë sö, biga mi pii unu puu a de dendu tja ko buta a mi së, nöö hën mbei de an sa si unu a wojo seei.

²⁰⁻²¹ “Wan mëni fa mi bi fan ku unu möön nö, taa wan futuboi an hebi möön hën Masa. Wë nöö leti kumafa i si sëmbë ta sitaafu mi aki, nöö sö nöö de o ta sitaafu unu tu fu mi hedi. Nöö di soni mbei de o du sö, fu di de an sabi taa Masa Gadu hën manda mi ko a goonliba aki. Ma nöö kumafa i si so sëmbë dë a de dendu ta piki mi buka, nöö sö nöö de o ta piki unu buka tu e.

²² “Fa dee sëmbë dee an dë ku Gadu a wan së sai dë, ee ma bi ko a goonliba aki ko fan ku de, nöö an bi o dë taa de du hogi. Ma nöö fa u dë aki, de an sa fia. Biga mi fan ku de kaa, nöö hën de buuse mi seei.

²³ Nöö ee wan sëmbë buuse mi, nöö mi Tata seei a buuse tu e.

²⁴ Ee ma bi du gaan foombó soni a de dendu di na wan sëmbë u goonliba aki bi sa du, nöö an bi o dë hogi sö ee de an kë piki mi. Ma mi du de, de si, ma tökuseei de ta buuse mi ku mi Tata tuu. Fëën mbei di zöndu u de hebi sö.

²⁵ “Ma nöö fa i si di soni ta pasa aki sö, nöö a kai ku di soni di dë sikifisikifi a di Buku u Gadu, di de taa de ta tei ta tii libi u de naandë. Biga a taa:

De ta buuse mi seei, ma an dë taa soni wë mi du de e.

²⁶ “Ma nöö te mi o go a mi Tata, nöö mi o manda di Sëmbë mi bi taki dë da unu e, faa ko taanpu ku unu. Hën da di Akaa di ta mbei sëmbë ko sabi hii soni gbelingbelin leti fa a dë. A Gadu seei a o kumutu, nöö a o ta konda soni u mi.

²⁷ Nöö unu seei o ta konda soni u mi tu, biga a seti u di wooko hën mi ku unu bi dë kaa fu te kisi fa u dë aki.”

16

Aki Masa Jesosi ta fan soni möön u di Akaa fëën di

a o manda ko.

¹ Hën Masa Jesosi ta fan ku u dee bakama fëën eti, a taa: “Dee sëmbë o, mi ta konda dee soni aki da unu a fesi e, fu bakaten wan musu buuja te un disa u biibi a mi liba.

² Biga dee hedima o puu unu a dee keiki u de. A o ko dë sö taa kii seei de o ta kii unu, nöö de o ninga taa Gadu wë de ta heepi fa de ta du dë.

³ Ma di soni mbei de o du sö, fu di de an sabi mi Tata, nöö de an sabi ambë da mi tu.

⁴ Nöö mi ta konda dee soni aki da unu a fesi, fu te di juu dou de ko pasa nöö an o bigi da unu poi. Biga woon toona mëni taa sö mi bi taki da unu kaa.

“Nöö ma bi ta konda dee soni aki da unu fu di mi bi dë ku unu eti.

⁵ Ma awaa mi o toona go a di Sëmbë di manda mi ko aki baka. Ma nöö na wan fuunu ta hakisi mi möönsö ee naasë mi nango.

⁶ Ma fu di mi ta fan dee soni aki ku unu, nöö mi si taa hati fuunu dë fukafuka te na soni.

⁷ “Ma mi taki da unu gbelin, dee sëmbë, taa a dë wan gaan heepi da unu fa i si mi nango aki. Biga ee ma go, nöö di Akaa u Gadu di mi o manda u ko taanpu ku unu, nöö an o sa ko e. Ma te mi go kaa, nöö mi o mandëën da unu.

⁸ Nöö te a ko, nöö a o ta lei dee goonliba sëmbë aki taa de an saandi da hogilibi e, de an saandi da letilibi, de an sabi u wegi soni kuutu tu.

⁹ “Nöö di soni mbei mi taa de an saandi da hogilibi, biga de an kë biibi mi möönsö.

¹⁰ Nöö di soni mbei mi taa de an saandi da letilibi, biga mi libi leti tee mi sa toona go a mi Tata ka dee libisëmbë u goonliba aki an sa si mi möön seei. Sö mi libi leti tjika, ma de an si ën möönsö.

¹¹ Nöö di soni mbei mi taa de an sabi u wegi soni. Wë biga Gadu kuutu di hedima u de te a buta dëën taa a o feni sitaafu u nöömö, „ma töku de ta waka nëën baka eti.“

¹² “Wë mi abi hia soni möön u konda da unu e, dee sëmbë, ma wan o sa fusutan de eti.

¹³ Ma te di Akaa ko, di ta lei soni leti kumafa a dë „a Gadu wojo“, nöö a o mbei i ko sabi hii soni kumafa a dë. Biga fa a o ko naandë, an o tei soni fëën seei konda, ma dee soni dee a jei a mi ku mi Tata, nöö de a o ta taki. Nöö a o fan ku unu a dee soni liba dee dë u ko eti.

¹⁴ “Fa a o ko dë, nöö a o mbei un si di hei ku di nëbai di mi abi e. Biga a o ta tei dee soni u mi ta konda da unu finifini fuun sabi de.

¹⁵ Nöö hii soni di mi Tata abi dë u mi kaa, hën mbei mi taa di Akaa o tei a dee soni u mi faa lei unu.”

¹⁶ Hën Masa Jesosi toona taki da u möön taa: “Abiti möön wan o si mi möön baa, ma nöö te wan

pisi woon toona si mi baka.”

17-18 Nöö hën di u jei a taki sö, hën u bia ta hakisi u na u makandi taa: “Womi, andi da di soni di a ta fan naandë taa abiti möön wa o si ën möön, ma te wan pisi nöö woo toona si ën baka? Andi a ta fan dë taa a nango nëën Tata? Andi seei a kë taki di a taa ‘Abiti möön’? Wa saandi a ta taki e.”

19 Nöö hën Masa Jesosi si taa u kë hakisi ën soni fëen, hën a taa: “Fa un ta fan kuunu seei sapisapi naandë, fu di mi taki taa abiti möön wan o si mi möön, nöö te wan pisi woon toona si mi baka, hën ta toobiunu sö nö?

20 Wë un haika e. Fu tuutuu mi taki da unu gbelin taa dee sëmbë dee an dë ku mi a wan së, de o ta wai seei, ma unu, woon dë ku gaan fuka ta këe ta kusumi te na soni. Ma nöö wan fëëe e. Di fuka i si woon ta fuka naandë o bia ko wan gaan wai seei da unu.

21 “Wan sabi fa a dë te wan mujëë dë ku bëë nö? Te di juu fëen kisi faa pali, nöö di bëë ta njan mën seei, ma te a pai kaa nöö an ta mëni di fuka naandë möön. Wai nöö a ta wai fu di a pai wan mii.

22 “Nöö sö nöö a o dë kuunu tu e baa. Fa i si un sai naandë, nöö un dë ku gaan fuka seei a unu hati fu di mi taa mi nango. Ma mi o toona si unu baka e, nöö di juu dë woon bia ta wai seei. Nöö na wan sëmbë o sa puu di wai dë a unu hati möön.

23 Nöö di juu naandë, nöö wan o ta hakisi dee lö hakisi dë möön tu.

“Nöö mi taki e baa, taa hiniwan soni di woon begi mi Tata a mi në, nöö woon feni ën e.

24 Te kisi kumafa u dë aki, wan hakisi na wan soni a mi në eti. Ma nöö fuun seti hakisi awaa nöö woon feni, nöö di wai fuunu o ko dë telutelu awaa.

²⁵ “Dee sëmbë o, fa mi ta fan ku unu aki, nöö mi ta fan ku unu a nöngö fasi nöö. Ma nöö wan juu o ko di ma o ta konda soni da unu a sö wan fasi möön. Ma mi o ta fan ku unu limbolimbo seei awaa ta lei unu soni u mi Tata.

²⁶ Nöö di juu dë, nöö unu seei o ta begi ën soni awaa a mi në. An o dë u mi nöö musu ta begi ën da unu möön.

²⁷ Biga mi Tata lobi unu, fu di un lobi mi nöö un ta biibi taa nëën mi kumutu ko aki.

²⁸ Nöö sö a dë tuu e. Biga a mi Tata mi kumutu ko a goonliba aki, nöö awaa mi o toona go nëën baka.”

²⁹ Nöö di a fan sö, nöö hën u taa: “Aaa, u si taa i ta fan ku u limbolimbo awaa tuu. Ja ta fan ku u a nöngö fasi möön.

³⁰ Nöö u ko si tu taa an dë fanöodu fu wan sëmbë musu hakisi i soni biga i sabi hii soni kaa. Hën mbei u ta biibi taa a Gadu i kumutu ko.”

³¹ Hën a piki u taa: “Awa, un ta biibi tuu.

³² Ma nöö un haika e. Wan juu o ko nöö a ta ko seei zaaa kaa, di unu tuu seei o paaja disa mi wanwan tö. Hiniwan fuunu o go feën nëën wosu. Ma nöö ma ta dë mi wanwan möönsö e, biga mi Tata ta dë ku mi nöömö.

³³ “Sö wë e, dee sëmbë. Mi tei dee soni aki konda da unu baa, fuun sa abi kötöhati fu di un nama ku mi. Biga a di goonliba aki fuka ku sitaafu dë nëën. Ma wan lasi hati e, biga mi wini hii soni a di goonliba aki kaa.”

17

Aki Masa Jesosi ta begi.

¹ Nöö di Masa Jesosi fan sö ku u te a kaba kaa, nöö hën a hopo wojo luku liba. Hën a taa: “Wë

Taata o, ja si di juu dou. Nöö mi begi i taa a di soni di o pasa aki, nöö fii mbei dee sëmbë u goonliba aki ko si di waiti di dë a di Mii fii aki e, nöö di waiti di i seei abi o ko a döö tu.

² Wë biga i da mi taki a hii sëmbë liba kaa, fu mi sa da dee sëmbë dee i da mi di libi u teego.

³ Nöö andi da di libi u teego? Hën da u de ko sabi i, di wan kodo tuutuu Gadu u mundu ku mi, Jesosi Keesitu, di i manda ko a goonliba aki.

⁴ “Nöö fa i manda mi ko aki, nöö mi mbei libisëmbë si di hei ku di waiti di i abi o. Biga di wooko di i da mi u mi du nöö mi kabëen.

⁵ Wë nöö di i si a dë sö kaa, nöö be mi toona ko a i e, Taata, u mi sa toona feni di hei ku di waiti baka di mi ku i bi abi makandi ufö di goonliba aki mbei.

⁶ “Wë nöö luku dee sëmbë aki dee i tei a dee oto sëmbë u goonliba dendu da mi. Mi mbei de ko sabi fa i dë e. De bi dë fii kaa, nöö hën i tei de hën i da mi de. Nöö de an disa dee wöütu fii e, Taata. De piki de hoi seei.

⁷ Nöö hën mbei de ko sabi gbelin taa hii dee soni dee i da mi, nöö a i de tuu kumutu.

⁸ Biga mi konda dee wöütu fii da de, nöö de tei de. Nöö hën wë de ko sabi gbelingbelin taa aai, a i mi kumutu. De biibi seei taa i manda mi ko aki.

⁹ “Nöö fa mi ta begi i aki, Taata, nöö mi ta begi da dee sëmbë dee i da mi aki. Ma ta begi da dee oto sëmbë u goonliba dee an dë ku u a wan së e. Nönö. Biga dee i si aki, nöö de wë da fii.

¹⁰ Biga hii dee soni mi abi, nöö de dë fii, nöö hii soni i abi nöö de dë fu mi. Nöö fa i si dee disi dë aki, nöö de o ta mbei oto sëmbë si di waiti di mi abi, „hën wë mbei mi ta begi da de sö.“

11 Biga ma o dë a goonliba aki möön. Mi ta ko a i kaa, ma de o dë aki eti. Taata, fa i si i dë fii limbolimbo söndö fötu dë, nöö i tjubi dee sëmbë dee i da mi aki ku di kaakiti u di në fii o, be de dë di wan makandi leti kumafa mi ku i dë di wan aki.

12 “Hii di ten mi bi dë ku dee sëmbë aki, nöö mi bi ta tjubi de ku di kaakiti fii në. Mi bi ta luku de seei fu de an kumutu a di pasi. Fëën mbei na wan u de lasi, boiti di hogi wan di i si fasi fëën tjëén go kaba a söösö naandë, u di soni di Buku fii taki musu ko tuu.

13 “Ma nöö awaa mi ta ko a i, Taata. Nöö mi ta fan dee soni aki fu di mi dë a goonliba eti. Biga mi kë u dee sëmbë aki musu abi di wai di mi abi aki tuu ku telu a de hati.

14 Hii di juu ten mi dë ku de aki, nöö mi bi ta da de dee wöütu fii, hën mbei dee oto sëmbë u di goonliba aki ta buuse de sö. Biga de an dë ku de a wan së a dee hogi de ta du, leti kumafa i si missei an dë ku de a wan së tu.

15 “Ma nöö ma ta begi fii puu de a goonliba e. Nönö. Ma mi kë fii tjubi de be di didibi an musu wini de.

16 Biga na sëmbë u di goonliba aki de dë möön e, leti kumafa mi seei an dë sëmbë u di goonliba aki tu.

17 Nöö mi begi i, Taata, fii lei de di Wöütu fii, be de si soni gbelingbelin kumafa a dë tuutuu, nöö de o ko dë apaiti da i söndö fötu. Biga di Wöütu fii hën da di Tuu.

18 “Nöö leti kumafa i si i manda mi ko a goonliba aki, nöö sö nöö mi ta manda dee sëmbë aki go a goonliba tu, „fu de ta lei sëmbë soni fii.“

19 Nöö fu de hedì mi ta buta missei ku telu a i maun fu de si, nöö deseei o buta deseei ku telu a i maun tu söndö ganjan.

20 “Ma nöö na dee sëmbë aki nöö mi ta begi da e, Taata. Ma mi ta begi da dee sëmbë tu dee o jei di buka a de nöö de bia ko biibi.

21 Taata o, mi begi i gaantangi, be de tuu ko dë wan makandi e, leti kumafa mi ku i dë wan aki. Sö u ku de tuu musu dë wan makandi. Biga ee a dë sö kaa, nöö dee oto sëmbë u goonliba o ko sabi awaa taa aai, i manda mi ko aki tuu.

22 “Fa mi ku i dë aki, i bi da mi sö wan hei taa mi ku i sa dë di wan. Nöö mi ta toona da dee i si aki di wan seei hei dë tu, fu de dë di wan makandi.

23 Nöö mi o dë a de dendu, nöö joo dë a mi dendu, nöö sö u tuu o dë di wan makandi. Nöö te a ko sö kaa, nöö dee oto sëmbë u goonliba o ko sabi gbelingbelin taa i manda mi ko aki. Nöö de o ko si tu taa i lobi dee sëmbë fii naandë leti kumafa i lobi mi aki.

24 “Nöö Taata, fa mi ta begi i aki, nöö mi kë dee sëmbë i buta a mi maun aki musu ko dë ku mi ka mi dë e, be de sa si di waiti ku di hei di i da mi. Biga i bi lobi mi bifö i mbei di goonliba seei.

25 “Taata, fa i ta du soni ku leti tjika naandë, nöö dee oto sëmbë u di goonliba aki an sabi i e. Ma nöö mii sabi i. Nöö dee sëmbë i da mi aki nöö deseei ko sabi taa i manda mi ko aki.

26 Fa mi ku de bi dë aki, mi mbei de ko sabi i gbelen kumafa i dë, nöö mi o ta mbei de ko sabi i möönmöön eti. Biga te de sabi i kumafa i dë kaa, nöö de o ta lobi deseei ku di wan seei lobi di i si i ta lobi mi aki. Nöö missei o dë a de dendu tu ta tii de.”

Sö Masa Jesosi fan ku ën Tata tefa a kaba.

18

Aki de kisi Masa Jesosi.

Mat. 26:47-56; Maik. 14:43-50; Luk. 22:47-53

¹ Nöö hën di Masa Jesosi begi sö te a kaba, hën u ku ën kumutu dë, hën u pasa di kiiki de kai Gidilon go a di oto së tela. Nöö ala wan djai dë ku wanlö hia pau, nöö hën u go a di djai dë dendu.

² Ma nöö Judasi, di sëmbë di o sei Masa Jesosi, nöö a bi sabi di kamian naandë bunu kaa, biga u ku Masa Jesosi bi lobi u ko makandi naandë.

³ Nöö hën u sai dë te wan pisi, hën u si Judasi ta ko ku wanlö hia sodati, ku wanlö sikötü dee ta wakiti a di Wosu u Gadu a Jelusalen dë. Nöö fa de ta ko dë, nöö dee Gaan Begima ku dee Faliseima, de wë manda de nöö de ta ko ku feti soni a maun, so sëmbë ta tja falambo, so sëmbë dë ku lampu, biga a bi dë ndeti.

⁴ Ma nöö Masa Jesosi bi sabi hii dee soni dee o pasa ku ën kaa, nöö hën a waka go miti ku de. Hën a hakisi de taa: “Ambë un ta suku sö?”

⁵ Hën de taa: “Jesosi u di köndë de kai Nazalëti.”

Hën a piki de taa: “Wë mi disi kaa.” (Nöö fa dee sëmbë ta fan dë, nöö Judasi di könkuma bi dë leti dë.)

⁶ Nöö di Jesosi piki de sö, nöö hën de tuu hai baka naki de na de tuwë a goon.

⁷ Hën a toona hakisi de möön taa: “Ambë da di sëmbë un ta suku?”

Hën de taa: “Jesosi u Nazalëti.”

⁸ Hën a piki de taa: “Wë mi bi pikiunu kaa taa missei disi wante. Nöö ee mi un ta suku, nöö un disa dee oto sëmbë aki be de go u de.”

⁹ Nöö da sö di wöütu ko leti kumafa a bi taki taa:

Dee i bi da mi, na wan u de mi lasi möönsö.

¹⁰ Nöö wan u dee sëmbë ko dë de kai Malikusi. A dë wan futuboi u di Kaba Hei Begima. Nöö fa i si u mbei dë, nöö hën Petuisi hai di sëufangi fëën valau puu nëen dosu, hën a koti wan së jesi u di sëmbë dë belim puu tuwë a goon dë.

¹¹ Hën Masa Jesosi bai ën taa: “Nönö womi. Tuusi di ufangi fii nëen dosu baka. Di sondi di mi Tata da mi u mi bebe aki, ma musu bebëën tuu ku telu nö?”

Aki de tja Masa Jesosi go a

di Gaan Begima.

Mat. 26:57-58; Maik. 14:53-54; Luk. 22:54

¹² Nöö di juu dë, hën dee hia sodati ku di hedima u de ku dee siköutu u dee Dju hedima, hën de kisi Masa Jesosi awaa. Hën de tai ën maun te de kaba.

¹³ Hën de tjëen go a di wosu u wan tata de kai Ananasi. Nöö di Ananasi dë, hën bi dë di Kaba Hei Begima a fesi ufö Kajafasi, nöö Kajafasi tööu ku wan mujëe mii fëën.

¹⁴ (Nöö Kajafasi hën wë bi da di sëmbë di bi da dee hedima u Dju lai a di kuutu taa, ka u hii di nasiön tuu kaba a sösö nöö a möön bunu wan kodo sëmbë nöö dëdë.)

Aki Petuisi fia taa an sabi

Masa Jesosi.

Mat. 26:59-75; Maik. 14:55-72; Luk. 22:55-71

¹⁵ Nöö fa de kisi Masa Jesosi tja go naandë, nöö Simon Petuisi ku wan oto bakama bi dë tee a baka ala ta waka ta ko. Nöö di bakama naandë, di Kaba Hei Begima bi sabi ën kaa, fëën mbei de dëën pasi

faa go ku Masa Jesosi a di djai dendu. Ma Petuisi hën a fika a döö naandë.

¹⁶ Nöö hën wë di oto bakama dë toona go fan ku di mujëë mii ta watji a di dööbuka, nöö hën a mbei Petuisi pasa ko a di djai dendu tu.

¹⁷ Nöö hën di mujëë mii hakisi Petuisi taa: “Womi, na i da wan u dee bakama u di sëmbë de tja ko aki nö?”

Hën Petuisi piki taa: “Nönö, na mi e.”

¹⁸ Nöö fa de dë a di djai dendu a di ndeti dë, nöö kamian bi kötö, hën de mbei wan faja buta dë ta këndë. Dee wookoma ku dee sikötu tuu sai naandë, hën Petuisi seei go ta këndë faja ku de tu.

¹⁹ Nöö di juu naandë, de bi tja Masa Jesosi go a di awoo Kaba Hei Begima de kai Ananasi kaa. Nöö hën Ananasi ta hakisi ën peipei soni fuu dee bakama fëën, ku di lei a abi ta lei sëmbë a di köndë.

²⁰ Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Wë fa i ta hakisi mi dee soni aki, wë hibiwan juu mi bi ta lei sëmbë a lanti wajaa. Biga mi bi nango a hii dee keikiwosu te dou ku di Wosu u Masa Gadu tuu, ka hii dee Dju sëmbë ta ko makandi. Nöö na tjubitjubi mi bi ta du ën.

²¹ Wë nöö na mi i musu hakisi. Hakisi dee sëmbë dee bi ta haika dee fan u mi naandë, biga misikuma de musu sabi andi da dee soni mi bi ta lei de.”

²² Nöö fa a fan dë, hën wan u dee wakitima di bi dë zuntu ku ën dë, hën a dëen wan baaimaun a bandjajesi dë kpaa taa: “Sö joo piki di Kaba Hei Begima nö?”

²³ Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Womi, ee mi taki wan hogi soni, nöö lei mi di hogi mi taki. Ma ee mi fan leti, nöö andi mbei i naki mi u du?”

24 Nöö fa a fan naandë, nöö hën de disa di taki, hën Ananasi mandëen taitai maun go a Kajafasi awaa.

25 Nöö di juu dë, Simon Petuisi dë fëën taanputaanpu naandë ta këndë di faja eti. Te wan pisi hën de bia ko ta hakisi ën möön taa: “Wë womi, na i da wan u dee bakama u di sëmbë naandë nö?” Hën a fia taa: “Nönö, nönö, na mi e!”

26 Nöö wan futuboi u di Kaba Hei Begima sai dë. A dë famii u Malikusi di Petuisi bi koti ën jesi, nöö hën a hakisi ën taa: “Tan. Wë womi o, na i ku ën mi bi si a di djai ala ö?”

27 Nöö hën Petuisi toona fia möön taanga taa: “Nönö hön, na mi da di sëmbë di i bi si dë e!”

Nöö hën wantewante dë hën ganian bai kanda.

Aki de tja Masa Jesosi go

a Gaama Pilati.

Mat. 26:59-66, 27:1-2, 11-14; Maik. 14:55-66, 15:1-5; Luk. 22:66-23:5

28 Nöö hën baka u di dë, hën de kumutu a Kajafasi. Hën de tja Masa Jesosi go a di kuutuwosu u dee Loomë sëmbë dee ta tii di köndë. Naandë wan Gaama de kai Pilati ta dë, di dee Loomë lanti buta ta tii di köndë. Nöö di juu dë a bi dë mamate biten. Nöö abiti möön di Pasika o kai, nöö fëën mbei dee hedima u Dju an sa go a di kuutuwosu, biga an dë wosu u dee Dju. Nöö de an kë poi di tjina taa de go a wan wosu na u Dju sëmbë, biga de kë hoi deseei limbolimbo u de sa njan di daka.

29 Fëën mbei Gaama Pilati musu ko a de a döö.

Nöö di a ko dou, hën a hakisi de taa: “Wë un hogi di sëmbë aki du mbei un tjëën ko a mi aki?”

30 Nöö hën de piki ën taa: “Hön, nönö. Wë di soni dë an dë u hakisi. Wë biga ee an bi dë wan sëmbë di ta du hogi, nöö wa bi o tjëën ko da i aki.”

31 Nöö hën di Gaama taa: “Sö nö? Wë nöö di a dë sö kaa, nöö be unu seei tei ën tja go kuutu ku dee wëti fuunu.”

Nöö hën de piki ën taa: “Wë nönö, wa sa kuutu ën e, biga un dee Loomë lanti an ta da u pasi u kii sëmbë!”

32 Nöö di soni mbei a musu pasa sö. Biga Masa Jesosi bi pindja de kaa taa de an o kii ën kumafa dee Dju sëmbë ta kii sëmbë, hën mbei de bi musu tjëën go da di Loomë Gaama fu hën musu mandëën go kii.

33 Nöö hën Pilati toona go a di kuutuwosu, hën a kai Masa Jesosi ko næën. Hën a hakisi ën taa: “Wë nöö i da di könu u dee Dju sëmbë tuu nö, „kumafa de ta taki taa i taki_?”

34 Hën a piki ën taa: “Wë fa i ta hakisi mi aki, na un fasi i ta mëni ën? A di fasi i seei ta mëni u könu, naa a di fasi dee Dju ta mëni ën?”

35 Hën Gaama taa: “Hön, ambë? Mi da Dju nö? Unfa mi sa mëni ën a Dju fasi? Na dee sëmbë fii seei ku dee Gaan Begima fii tja i ko a mi aki nö? Nöö hën mi ko hakisi i andi da di soni di i du mbei de tja i ko aki?”

36 Hën a piki ën taa: “„Wë de taa mi ta mbei miseei könu.“ Wë ma di Könu Tii u mi an dë wan tii kuma di u dee sëmbë u di goonliba aki e. Biga ee a bi dë sö, nöö dee futuboi u mi bi o hopo heepi mi feti fu dee Dju hedima an bi musu kisi mi tja ko aki. Ma nöö di tii u mi, na a di goonliba aki a kumutu e.”

³⁷ Nöö hën Gaama piki ën taa: “Söö. Wë nöö hën da i ta piki taa i dë könu.”

Hën Masa Jesosi taa: “Awa, mi da wan könu tuu. I a' leti a di dë. Ma boiti di dë, di soni mbei de pai mi ko a di goonliba aki, fu mi sa lei sëmbë andi da tuu „ku andi da ganjan“. Nöö hibiwan sëmbë di kë jei tuutuu soni, nöö a o haika andi mi ta fan.”

³⁸ Nöö hën di gaama taa: “Ambë tjika u sabi andi da di tuu?”

Nöö fa de fan naandë, nöö hën Gaama Pilati toona go a döö a dee hedima u Dju ala, hën a taa: “Wë mi suku föuntu a di womi te mi wei. Ma feni soni nëen möönsö u mi musu kuutu ën.

³⁹ Ma nöö un sabi nö? Un bi guwenti fu te Pasika kai, nöö mi lusu wan sëmbë di dë a dunguwosu da unu. Nöö unfa fëen un mëni? Un kë mi lusu di könu fuunu aki da unu nö?”

⁴⁰ Nöö fa a fan dë, nöö hën de tuu kai olo taa: “Ambëë? Nëen i musu lusu e! Balabasi, hën fi lusu!”

Nöö di Balabasi dë, a bi dë a dunguwosu fu di a bi dë wan sëmbë ta tja toobi ko a di köndë.

19

Aki de manda Masa Jesosi go kii.

Mat. 27:15-31; Maik. 15:6-20; Luk. 23:13-25

¹ Nöö hën Gaama Pilati manda sëmbë, de wipi Masa Jesosi wan hogi wipi.

² Nöö baka u di dë, hën dee sodati tei wan tatai ku maka kuma agbago maka djangadjanga hën de lolu ën mbei kuma könu kaapusa te de kaba, hën de tuusi ën a Masa Jesosi hedi. Nöö hën de tei wan baau djakiti langa wan kumafa könu ta bisi, hën de bisi ën dëen te de kaba.

³ Nöö hën de nango næën ta mbei ën fa taa: “Odi o, könu u dee Dju, odi o!” Hën de ta naki ën næën bandjajesi ku ën fesi tuu.

⁴ Nöö hën di gaama toona go a döö a dee hedima u Dju, hën a taa: “Wë un haika, mi o toona tja di sëmbë ko da unu e. Biga mi, ma feni na wan föuntu næën möönsö fu mi sa dëën sitaafu.”

⁵ Nöö fa a fan dë, nöö hën a mbei de tja Masa Jesosi ko a döö da de. A dë ku di langa djakiti næën sinkii, ku di maka kaapusa næën hedi.

Hën di gaama taki da de taa: “Un luku di womi. Hën wë disi e.”

⁶ Ma nöö di dee Gaan Begima ku dee siköuntu u de si ën, hën de bai kai wan gaan wolo taa: “Un kii ën oo! Un pekëen a lakpa pau kii! Un pekëen a lakpa pau kii!” [Biga a sö wan fasi dee Loomë sëmbë bi guwenti u kii dee sëmbë ta du hogi a di köndë a di ten dë.]

Nöö hën di gaama piki taa: “Mi? Na mi e! Ee a lakpa pau un kë kii ën, nöö be unu seei tjëen go hëngi kii, biga ma feni föuntu næën möönsö.”

⁷ Hën dee Dju bai piki taa: “Ja feni föuntu næën nö? Wë haika, u abi wan wëti nöö di wëti taa ee wan sëmbë ta mbei hënsseei Gadu nöö a musu dëdë. Wë nöö di womi aki taa hën da Miii u Gadu, nöö hën mbei a musu dëdë e!”

⁸ Wë nöö di di gaama jei de fan sö, nöö a ko möön fëëë seei.

⁹ Hën a toona go a di kuutuwosu dendu, hën ku Masa Jesosi, hën a hakisi ën taa: “Wë, ambë seei da i? Naasë i kumutu ko aki?” Ma Masa Jesosi an piki ën na wan soni.

10 Hën Gaama taa: “Ja kë piki mi nö? Ja sabi di makiti di mi abi aki nö, taa mi sa lusu i be i go, ee nasö mi sa mbei de peka i a lakpa pau kii?”

11 Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Wë nönö, ja sa abi sö wan makiti a mi liba, ee na Gadu hën da i ën. Fëen mbei di sëmbë di i si tja mi ko da i aki, hën du di möön gaan hogi.”

12 Wë nöö di di gaama jei a fan sö, nöö hën a ta suku wan baaku nöömö faa sa lusu ën. Ma nöö dee hedima u Dju an dë næën. De ta bai wolo seei taa: “Kaba! Ee i lusu di sëmbë aki go, nöö i ku di Gaan Könu a Loomë o ko a wan gaan toobi e. Biga ee wan sëmbë ta mbei hënseei könu nöö hën ku di Gaan Könu dë gaan felantima!”

13 Wë nöö di Gaama Pilati jei fa de fan dë, hën a mbei de toona tja Masa Jesosi ko a di djai möön. Hën a go sindo a di kuutubangi fëen awaa faa koti di taki. Nöö di kuutubangi dë a wan hei sitonu liba. Mbei de mbei di kamian dë, nöö a di Dju töngö de kai ën Gabata.

14 Nöö di ten di soni aki ta pasa, nöö a bi dë kuma næigi juu mamate sö. Nöö de ta seeka seei u de njan di Pasika daka di o kai dë.

Nöö hën di gaama taki da dee hedima u Dju taa: “Wë un luku di könu fuunu aki e!”

15 Ma nöö de an sa jei di soni dë. Hën de bai taa: “Un tjëen puu dë. Un tjëen puu dë. Un pekëen a lakpa pau kii!”

Hën a taa: “Di könu fuunu, hën u musu peka a lakpa pau kii nö?”

Hën dee Gaan Begima bai piki taa: “Wa a’ oto könu a u liba möönsö e, möön leki di Gaan Könu a Loomë!”

16 Nöö di Gaama Pilati jei de taki sö, nöö hën a da de Masa Jesosi awaa fu de tja go peka kii.

Aki de peka Masa Jesosi

a di lakpa pau.

Mat. 27:32-44; Maik. 15:21-32; Luk. 23:26-43

Nöö hën dëe sodati tei ën, hën de ku ën ta waka nango.

17 Nöö fa de nango dë, hënseei ta tja di lakpa pau fëen ku taanga nango ka de o pekéen kii. Nöö hën de nango te de go dou a di kamian de kai Hedibonu. A Dju töngö de kai ën Golugata.

18 Nöö naandë sö de go pekéen a di lakpa pau te de kaba. Nöö de peka tu oto sëmbë a lakpa pau di daka dë tu. Hën de hopo de taanpu a pë nöö Masa Jesosi dë a de mindi.

19-20 Ma nöö di gaama bi mbei de sikifi wan soni peka a di lakpa pau u Masa Jesosi, nöö de sikifi ën a dii pei töngö: a dë a di Alamaiki töngö di u dee Dju sëmbë ta fan, a dë a Latein, a dë a Giiki, a taa: JESOSI FU NAZALËTI, DI KÖNU U DEE DJU SËMBË, HËN DISI. Nöö di kamian ka de peka Masa Jesosi a di lakpa pau naandë, a dë zuntu ku Jelusalen, nöö sömëni u dee Dju sëmbë ta waka ta pasa dë, nöö de ta lesi di sikifi di dë a di lakpa pau.

21 Nöö hën dee Gaan Begima go ta mbei toobi ku Gaama Pilati taa: “Ja bi musu sikifi ën sö taa hën da di könu fuu dee Dju sëmbë e. Ma i bi musu sikifi taa, hën bi ta mbei taa a dë könu fuu.”

22 Nöö hën di Gaama bai de taa: “Un disa mi e! Di soni mi sikifi naandë, a fika sö.”

23 Wë nöö di dee sodati peka Masa Jesosi te de kaba kaa, hën de tei dee bisi fëen hën de paati de

a fö pei, hiniwan sodati ku fëën. Ma nöö di gaan djapona fëën di de bi mbei ku telu söndö miti, hën nöö fika.

²⁴ Hën de taa: “Wan boo tënë di djapona aki e, ma un boo tuwë lötu luku ee undi fuu o feni ën.”

Nöö sö wë i si taa a kai ku di soni di bi sikifi a Gadu Buku taa

Dee bisi u mi de paati da de na de;
de tuwë lötu da di koosu u mi.

Nöö leti sö dee sodati du e.

²⁵ Nöö fa Masa Jesosi dë a di lakpa pau dë, nöö hën mama ku ën mama sisa dë taanputaanpu naandë, ku wan mujëë de kai Malia di da di mujëë u Kelopasi, ku Malia fu Magidala. Sö de tuu sai dë makandi.

²⁶ Nöö hën Masa Jesosi bia luku, hën a si hën mama dë ku di bakama fëën di dë gaan mati fëën. Hën a taki dëën mama taa: “Mujëë o, luku di womi i si dë. Hën wë da miii fii e.”

²⁷ Hën a fan ku di bakama tu taa: “Womi, luku i mama dë.”

Nöö kumutu a di ten dë, hën di bakama naandë tei Masa Jesosi mama buta nëën wosu ta sölugu.

Aki Masa Jesosi dëdë.

Mat. 27:45-56; Maik. 15:33-41; Luk. 23:44-49

²⁸ Ma nöö Masa Jesosi sabi taa hii dee soni hën Tata bi buta dëën faa du nöö de tuu pasa kaa, boiti wan oto soni nöö di bi sikifi a di Buku u Gadu. Hën a taa: “Dëëwata kisi mi.”

²⁹ Nöö wan gandjigandji win kuma asin bi dë a wan paniki dendu dë, hën de tei sipönsu tuusi nëën. Hën de tei wan maun u di piki pau de kai hisopu hën de tuusi di sipönsu nëën hën de tëndëën buta nëën buka.

30 Nöö di a tjupëen te a kaba hën a bai taa: “A kaba!” Hën a saka hedi hën a manda di akaa fëen go. Böö fëen koti.

31 Nöö di juu dë, dee Dju bi ta seeka seei u de njan di daka, biga fa a o kai dë, a dë wan gaan apaiti saba. Nöö hën mbei de go begi Gaama Pilati faa mbei sëmbë go booko dee sëmbë dee dë a dee lakpa pau tuu futu, be de dëdë möön hesi fu de sa puu de. Biga de an kë di sinkii u de musu fika hëngihëngi naandë kisi di saba.

32 Nöö hën dee sodati go booko di fosu sëmbë futu te de kaba. Hën de go booko di u tu.

33 Ma nøö di de dou a Masa Jesosi fu de booko ën futu, hën de ko si taa a dëdë kaa. Nöö hën de an booko ën futu möön.

34 Ma wan u dee sodati tei wan lanza hën a suti ën néen bandja, nøö hën gadjabia ku wata ta kule ta kumutu néen bandja dë tjölölölö ta kai a goon.

35 Nöö di sëmbë i si ta taki dee soni aki, hën seepi si de ku wojo e. Nöö fa a ta fan aki, na soni a ta mindi e. Tuutuu soni seei a ta taki, fu te i jei nøö i musu bia ko biibi a Masa Jesosi tu.

36 Biga hii dee soni i si pasa aki, de pasa sö fu dee soni dee dë a di Buku u Gadu tuu musu ko tuu. Biga di Buku bi taa:

Na wan kodo bonu fëen o booko möönsö.

37 Ufö a taki a wan oto kamian taa:

De o ko si di sëmbë sabi di de bi suti di suti naandë.

Aki de bei Masa Jesosi.

Mat. 27:57-61; Maik. 15:42-47; Luk. 23:50-56

38 Nöö di juu dë, i bi abi wan womi de kai Josëfu u di köndë de kai Alimatea. Nöö a bi dë wan bakama u Masa Jesosi tu, ma a tjubitjubi fasi fu di a bi fëeëe dee hedima u Dju.

Nöö di Josëfu aki go a Gaama Pilati go hakisi ën pasi faa sa go tei di dëdë sinkii u Masa Jesosi tja go bei. Hën di Gaama dëén pasi.

³⁹ Nöö hën ku di womi de kai Nikodemusi di bi ko a Masa Jesosi a wan ndeti, hën de ko tei ën. Nöö fa Nikodemusi ko dë, a tja sumëë suti sondi te a hila mökisimökisi faa seeka di dëdë sinkii u Masa Jesosi. Dee soni dee a tja ko naandë, de sa hia kuma wan feifiteni kilo sö, sö de hia tjika.

⁴⁰ Nöö hën wë de tu sëmbë dë lolu di dëdë sinkii u Masa Jesosi ku wanlö weti koosu pisi mökisi ku dee sumëë suti soni dë te de kaba, kumafa dee Dju sëmbë guwenti fu seeka wan dëdë bei.

⁴¹ Wë nöö zuntu ku ka de bi peka Masa Jesosi kii naandë, wan djai bi dë ku wan sitonu kununu ka de bi seeka wan gaan baaku u de ta bei sëmbë. Ma de an bei sëmbë néen wan daka eti.

⁴² Nöö fa di gaan daka o kai dë, nöö dee sëmbë ta biinga seei. Nöö fu di di geebi bi dë zuntu naandë kaa, hën de tei Masa Jesosi sinkii tja go bei a di baaku dë te de kaba. Nöö hën de go u de.

20

Aki Masa Jesosi weki baka.

Mat. 28:1-8; Maik. 16:1-8; Luk. 24:1-12

¹ Söö. Wë nöö a di fosu daka u di wiki di hopo dë, hën da sonde, mamate biten, kamian an limbo eti, nöö hën Malia u Magidala hopo go a di geebi ka de bi bei Masa Jesosi. Nöö fa i si de bei Masa Jesosi naandë, nöö de bi logoda wan gaan gindi sitonu tapa di baaku buka. Ma nöö di Malia go dou, nöö hën a si taa di sitonu an dë a di baaku buka möön.

² Nöö hën a kule toona go konda da Simon Petuisi ku di oto bakama u Masa Jesosi di hën ku ën dë gaan mati taa: “Dee sëmbë, u go a di geebi di mamate aki e, ma nöö wa si Masa naandë. De puu ën dë tja go, nöö wa sa naasë de tjëen go buta.”

³ Nöö hën di de tu bakama naandë jei sö, hën de hopo tei pasi ta kule nango a di geebi u de go luku.

⁴ Nöö fa de ta kule dë, hën di oto bakama kule go pasa Petuisi, nöö hën fosu go dou a di geebi.

⁵ Hën a bendi luku a di baaku dendu, nöö hën a si dee koosu de bi lolu Masa Jesosi ala, ma nöö hën an go a di baaku dendu.

⁶ Nöö hën Petuisi ko dou, nöö hën a denda go a di baaku dendu wante. Hën a si dee koosu de bi lolu Masa Jesosi sinkii a wan kamian dë,

⁷ ma nöö di hangisa de bi tai ën hedi, hën a si ën dobadoba te a wan së ala.

⁸ Nöö hën di oto bakama ku ën ko dë, hën a denda go a di baaku dendu awaa, go luku dee soni te a kaba, nöö hën a ko biibi awaa.

⁹ Ma nöö fa a ko biibi naandë seei, ma de an fusutan eti taa sö Masa Gadu Buku bi taki gaanduwe taa di Paamusi Könu musu toona weki baka.

¹⁰ Nöö hën de tu bakama toona go a wosu.

Aki Malia si Masa Jesosi.

Mat. 28:9-10; Maik. 16:9-11

¹¹ Ma nöö Malia bi toona ko dë möön. Hën a ko taanpu leti a di geebi naandë ta keëe nöömö. Te wan pisi, hën a bendi luku a di baaku dendu.

¹² Nöö hën a si tu basia u Masa Gaangadu köndë sindosindo naandë gbolo, leti ka Masa Jesosi sinkii bi dë. Wan dë næën hedi së, wan dë næën futu së ala, nöö de tuu bisi weti koosu faan a de sinkii.

¹³ Nöö hën de hakisi ën taa: “Mujëë, andi seei du i, i ta këë sö baa?”

Hën a taa: “Wë nönö, de puu di Masa u mi aki e, nöö ma sa naasë de tjëén go buta.”

¹⁴ Nöö fa a fan dë, nöö hën a bia luku, hën a si Masa Jesosi taanputaanpu leti naandë, ma hii fu di dë an sabi taa hën di dë.

¹⁵ Nöö hën Masa Jesosi hakisi ën taa: “Mujëë o, andi seei du i, i ta këë sö? Ambë fii lasi i ta suku?”

Ma nöö Malia bi mëni taa di sëmbë ta luku di djai wë ta fan ku ën dë, hën a taa: “Wë baa, ee i puu ën aki tja go a wan oto kamian, nöö gaantangi mi begi i, lei mi ka a dë be mi go tei ën.”

¹⁶ Nöö fa a fan dë, hën Masa Jesosi kai ën næën næ awaa taa: “Malia!”

Nöö hën di mujëë bia vau luku ën hën a kai ën: “Laboni!” (Hën da Mësitë a di Alamaiki töngö di de ta fan.) Hën a go u go panjëën.

¹⁷ Nöö hën Masa Jesosi fan ku ën taa: “Nönö mujëë, na panjan mi e, biga ma go a mi Tata eti. Ma nöö bia toona go piki dee otowan u mi taa mi nango a mi Tata di dë Tata fuunu tu, ku mi Gadu di dë di Gadu fuunu tu. Sö fii taki da de e.”

¹⁸ Nöö di de fan te de kaba, nöö hën Malia tja di buka ko konda da u dee bakama u Masa Jesosi taa: “Dee sëmbë, mi si Masa e!” Hën a da u di buka di a manda næën da u.

Aki Masa Jesosi ko a dee

bakama fëën.

Mat. 28:16-20; Maik. 16:14-18; Luk. 24:36-49

¹⁹ Nöö a di sapate dë seei, hën u ko dë a wan wosu makandi, hën u söötö di döö fu di u fëëe dee

hedima u Dju. Nöö te fuu kë mëni hën Masa Jesosi ko taanpu leti a u mindi naandë.

Hën a da u odi taa: “Un dë nö? Be hati fuunu kötö e, dee sëmbë.”

²⁰ Nöö hën a lei u dee peegu maaka nëën maundendu ku di lanza buka nëën bandja, be u si taa hënseei di dë kaa. Nöö hën u wai te na soni.

²¹ Hën a toona taki da u möön taa: “Un musu dë ku kötöhati e, dee sëmbë.”

Hën a taa: “Wé un haika e. Leti fa i si mi Tata bi manda mi ko a dee sëmbë u goonliba aki, nöö söseei mi ta manda unu go a de tu e.”

²² Nöö fa a fan naandë, nöö hën a böö u vuuu ku buka hën a taa: “Un tei di Acaa u Gadu a unu liba e.

²³ Nöö fa woon tei ën dë, nöö di sëmbë woon puu a bëë fu dee hogi du fëën, nöö Gadu puu ën a bëë tu. Ma nöö dee sëmbë dee un hoi a bëë fu dee hogi du u de hedi, nöö Gadu o hoi de a bëë tu e.” Sö a taki da u.

Aki Tomasi si Masa Jesosi.

²⁴ Ma nöö wan otowan fuu de kai Tomasi, hënseei de kai Tumii, hën an bi sai naandë di daka dë.

²⁵ Nöö di u si ën, hën u fan ku ën taa: “Womi, u seei si Masa Jesosi e.”

Hën a piki u taa: “Un disa mi e, womi. Mi, fa mi dë aki, ee na mi seei si dee peegu maaka nëën maundendu u mi buta finga a de, ee nasö mi tuusi maun a di lanza buka nëën bandja, ma o piki möönsö e!” Sö Tomasi fia ku u tjika.

²⁶ Nöö baka aiti daka fëën, hën u toona ko makandi a di wosu möön, nöö Tomasi seei bi ko tu. Nöö hën u dë söötösöötö döö naandë, te wan

pisi hën u si Masa Jesosi dë taanputaanpu leti a u mindi dë.

Hën a da u odi taa: “Un musu dë ku kötöhati e, dee sëmbë.”

²⁷ Nöö hën a bia fan ku Tomasi wänte taa: “Söö. Wë Tomasi, luku mi maun dendu aki ku dee peegu maaka. Nöö tëndë di finga fii ko buta a de e. Tëndë di maun fii ko buta a di lanza buka a mi bandja aki.”

Nöö hën a fan ku ën taa: “Womi o, di fasi di i abi taa ja ta kë ta biibi, nöö i musu disëen e, nöö i bia ko ta biibi awaa.”

²⁸ Nöö hën Tomasi piki awaa taa: “Aai o, Masa. I da mi Masa ku mi Gadu tuu.”

²⁹ Hën Masa Jesosi taa: “Womi, di i si nöö hën mbei i biibi nö? Ma nöö Gadu ta wai ku dee sëmbë dee ta biibi söndö de si.”

³⁰ Nöö fa u sikifi dee soni aki, dee sëmbë, nöö sömëni oto foombó soni dë di Masa Jesosi bi du eti e, faa mbei u dee bakama fëen ko si taa sö wan sëmbë a dë, ma dee di dë wa sikifi de buta a di buku aki.

³¹ Ma nöö dee aki, u sikifi de fuun musu biibi taa Masa Jesosi hën da di Keesitu, di Könu di Masa Gadu bi paamusi taa a o manda ko. Hën da di Womi Mii u Masa Gaangadu seei gbelingbelin. Nöö te un biibi sö kaa, nöö woon feni di libi u teego fu di un nama ku ën.

Da sö.

21

Aki dee bakama u Masa Jesosi toona si ën möön.

¹ Wë nöö a baka u di dë, hën Masa Jesosi tjëen seei ko lei u dee bakama fëen wan pasi möön, a di piki ze de kai Tibelia.

Wë di oto aki, a pasa sö taa

² Simon Petuisi ku Tomasi, di de kai Tumii naandë, ku Nataniëli u Kana fu di pisiwata u Galilea, ku u de tu womi mii u Zebedeosi, ku tu otowan fuu möön, sö u bi dë makandi a wan kamian.

³ Te wan pisi hën Simon Petuisi taki da u dee otowan taa: “Wë mi o go tuwë nëti luku e baa.”

Hën u piki taa: “Antoobi. Woo go ku i tu e, womi.”

Nöö hën u hopo, hën u go tei boto wante, nöö hën wë u go e. Ma nöö fa u go dë, hii di ndeti tefa didia wa kisi na wan wojo soni möönsö.

⁴ Nöö hën di mamate biten, kamian ta mbei bëëë sö, hën wë Masa Jesosi ko dë taanputaanpu leti a bandja wata naandë, ma nöö wa bi sabi taa hën di dë.

⁵ Nöö hën a bai hakisi u taa: “Dee kijoo dë e, andi un kisi baa?”

Hën u bai piki taa: “Nönö, wa feni e.”

⁶ Nöö hën a taki da u taa: “Wë un sabi nö? Un hiti di nëti fuunu go a di letimaun së u di boto, nöö woon kisi.”

Nöö di u jei sö, nöö hën u puu di nëti a di së dë hiti go a di oto së. Nöö wantewante naandë hën u kisi fisi te a hila seei, tee wa sa hai di nëti ko a di boto dendu.

⁷ Nöö hën di bakama di hën ku Masa Jesosi dë gaan mati taki da Petuisi taa: “Womi, Masa Jesosi wë i si di dë e!”

Nöö di Petuisi jei sö kaa, hën a bia kisi koosu bisi, biga an bi dë ku bumbuu soni a sinkii. Hën a djombo kai a wata djubuu sun go a Masa Jesosi.

8 Ma nöö u otowan fika a di boto dendu ta diipi ta ko ku dee gaan hia fisi u kisi dë, biga wa bi dë longi ku lampeesi poi. A bi dë kuma wan höndö mëti sö nöö.

9 Nöö di u ko tjökö kumutu a di boto nöö hën u ko si zonka hëii naandë kaa, ku fisi a faja liba. Hën u si bëëë naandë tu.

10 Hën Masa Jesosi taki da u taa: “Wë un go tei so u dee fisi un kisi ala tja ko.”

11 Nöö hën Simon Petuisi go ta hai di nëti ta tja ko a tela. Nöö dee fisi u kisi dë dë wan höndö ku feifiteni-ku-dii, nöö de tuu bi dë gaangaan fisi. Ma nöö hii fa de hia seei, ma na wan tatai u di nëti koti möönsö.

12 Nöö hën Masa Jesosi kai u taa: “Wë un ko boo njan.”

Ma nöö hii fa i si di soni ta pasa dë, nöö u dee bakama fëën ta wegi ën ta luku. Nöö a bigi da u, u ta si kuma nëën ma da hën. Ma nöö na wan fuu bi a' hati u hakisi ën ee ambë dëëen.

13 Nöö hën Masa Jesosi tei di bëëë ku di fisi di bi dë a faja liba dë, hën a paati da u.

14 Wë nöö disi mbei dii pasi di Masa Jesosi tjëën seei ko lei u dee bakama fëën, baka u di a weki a dëdë.

Aki Masa Jesosi toona tei Petuisi a wooko baka.

15 Nöö di u njan te u kaba, hën Masa Jesosi fan ku Simon Petuisi, a kai ën: “Simon o.” A piki.

A taa: “Ju di mii u Jonasi aki, i lobi mi möön dee disi ö?”

Hën Petuisi piki taa: “Wë aai Masa, i seei sabi taa mi lobi i e.”

Nöö hën a taa: “Antoobi. Wë nöö fii ta da dee njunjun sëmbë dee ko biibi a mi liba di buka u mi e.

Sölugu de da mi leti kumafa wan kijama u sikapu ta sölugu dee sikapu mii.”

¹⁶ Nöö hën a toona hakisi ën di u tu pasi taa: “Simon, ju di mii u Jonasi aki, i lobi mi nö?”

Nöö hën a piki ën di wan seei fasi taa: “Aai Masa, i seei sabi taa mi lobi i.”

Nöö hën a taki dëen taa: “Antoobi. I musu sölugu dee sikapu u mi da mi e.”

¹⁷ Hën a toona hakisi ën di wan seei soni di u mbei dii pasi taa: “Simon, di mii u Jonasi aki, i lobi mi nö?”

Nöö di a jei a hakisi ën di u dii pasi ee a lobi ën, nöö a ko hati ën seei. Hën a taa: “Masa o, wë i seei sabi hii soni kaa. I sabi taa mi lobi i.”

Nöö hën Masa Jesosi taki dëen taa: “Söö. Wë nöö i musu sölugu dee sikapu u mi da mi e.”

¹⁸ Nöö hën a toona fan ku ën taa: “Womi, mi o taki wan soni da i aki e, nöö a dë tuu möön hii soni. Fa i dë njönku aki, nöö i seei ta bisi koosu da i seei te i kaba, nöö i ta waka fii nango ka i kë, nasö nö? Ma nöö haika e. Te i ko gaandi, nöö joo tëndë maun fii da oto sëmbë be de bisi koosu da i, nöö de o tja i go a wan kamian ka ja o kë go.”

¹⁹ Nöö ku di fan naandë, Masa Jesosi ta pindja Petuisi kumafa dëdë fëen o waka, nöö di dëdë fëen naandë o tja gaan nëbai da Masa Gaangadu.

Nöö hën Masa Jesosi taki dëen taa: “Womi o, Petuisi, be i ta waka a mi baka nöö e.”

²⁰ Ma nöö fa de ta fan dë, te wan pisi hën Petuisi bia luku, hën a si di bakama di hën ku Masa Jesosi dë gaan mati ta waka ta ko a de baka. (Di bakama aki, hën wë da di sëmbë di bi sindo hëngi a Masa Jesosi, di de bi ta njan di Pasika. Hën bi hakisi taa: “Undi fuu o könku i di könku?”)

21 Nöö fa Petuisi si ën dë, hën a hakisi Masa Jesosi taa: “Wë di sëmbë aki wë? Andi fëen i ta taki?”

22 Hën Masa Jesosi piki ën taa: “Wë womi, ee mi kë faa fika ku libi fu te mi toona ko a goonliba aki baka seei, nöö andi fëen i kë? Be i ta waka a mi baka nöö e.”

23 Wë nöö fu di soni dë hedi mbei dee biibima seti ta mindi soni taa di bakama naandë hën an o dëdë möönsö. Ma nöö fa i jei dë, Masa Jesosi hën an taki sö e. Ma a bi taa: “Ee mi kë faa fika ku libi u te mi toona ko, nöö andi fëen i kë?” Sö a bi taki di taki.

24 Wë da sö e, dee sëmbë. Di bakama u taki naandë, nöö hën wë i si ta sikifi hii dee soni aki, nöö u sabi taa de dë tuu.

25 Nöö sömëni oto soni möön Masa Jesosi du tu, ma misikuma ee fuu sikifi de tuu buta a buku, nöö di mundu aki seei an o bigi tjika u hoi hii dee buku naandë e.

A kaba.

Gadu Buku

New Testament in Saramaccan (NS:srm:Saramaccan)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Saramaccan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Saramaccan

srm

Suriname

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Saramaccan

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

34d0907e-4b31-5f4f-b863-1c52b958344e